REGVLAE SOCIETATIS IESV.

ROMAE
In Collegio eiuſdem Societatis.
M. D. XC.

Cum facultate Superiorum.

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM,

quæ ad ſpiritualem noſtrorum inſtitutionem, pertinent & ab omnibus obſeruandæ ſunt.

QVAMVIS ſumma ſapientia, & bonitas Dei Creatoris noſtri, ac domini ſit, quæ conſeruatura eſt; gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem Ieſu, vt eam dignata eſt inchoare: ex parte verò noſtra interna charitatis, & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus ſcribere,& in cordibus imprimere ſolet, potius quam vllæ externæ Conſtitutiones,ad id adiutura ſit: Quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit; & quia Chriſti domini noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipſa nos ita docet in domino: neceſſarium eſſe arbitramur, Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad melius in via incepta diuini obſequij procedendum, iuxta inſtituti noſtri rationem.

Cōſtitutionū neceſſitas. In prooem. Cōſ. 5. 1.

2 Finis huius Societatis eſt, non ſolum ſaluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; ſed cum eadem impenſe in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere.

Finis & ratio viuendi Societatis. In Ex. c.4 §.2.

Par.3. c.2. lit. G. & Part.6. c.3.§.5. In Ex. c.1.§.6. 3 Nostræ vocationis est diuersa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequiũ, & animarum auxilium speratur.

4 Ratio viuendi in exterioribus iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo, communis est; nec vllas ordinarias pœnitẽtias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi videbuntur cum approbatione Superioris ad maiorem sui spiritus profectum conuenire; & quas propter eundẽ finẽ Superiores eis poterũt imponere.

Sacramentorũ vsus & examen cõsciẽtiæ. In Ex. c.4.§.41 * Par.6. c.1.§.2. 5 Ipso initio sui in Societatem ingressus, debet quisque generalem totius vitæ cõfessionem apud aliquem Sacerdotem a Superiore assignatum facere, & post eam sacratissimum Christi domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab vltima inchoando confitebitur. * Et omnes tam Professi, quam formati Coadiutores semel singulis annis parati esse debebunt ad confessionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei, quem Superior sibi substituerit, faciendam.

Par.3.c. 1.§.11. *In Ex. c.4.§.25 P.3.c.1 §.11. Par.3.c. 1.lit.Q. & par.6 c.3.§.2. 6 Vtantur quotidie omnes cõscientiæ suæ examinatione consueta: * Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & sanctissimum sacramentũ Eucharistiæ sumant octauo quoque die: * & vnus omnium sit Confessarius a Superiore constitutus: quod si fieri non poterit, quisque certe suum stabilem habeat Confessarium, cui ipsius conscientia prorsus aperta sit.

7 Qui autem alij, quam suo confessario designa-

to con-

to confiteretur, debet postmodum (quantũ recordari poterit) eidẽ suo Confessario totã suam conscientiam aperire, vt nihil ignorando quod ad eã pertineat, melius in domino possit eundẽ iuuare.

8 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo, Qui dimiserit patrem, & cæt. existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; immo sibi dictum existimet verbum illud: Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et ita curandum ei est: vt omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualẽ conuertat, eosque diligat eo solum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo, ac proprio amori mortuus, Christo domino nostro soli viuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet. Exuendus inordinatus secu li affectus. In Ex. c.4.§.7.

9 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem, & humilitatẽ propriam, contentus esse quisque debet, vt omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem eas acceperit, manifestentur. Vera sui abnegatio In Ex. c.4.§.8.

10 Boni etiã omnes consulãt ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionẽ iuuare, ac manifestare se se inuicẽ sint parati debito cum amore, & charitate ad maiorẽ spiritus profectum: præsertim vbi à Superiore, qui illorũ curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatũ ad maiorẽ Dei gloriã. In Ex. c.4.§.8.

In Ex. c. 4. §. 45. 11 Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac domini nostri, quantopere iuuet, ac conferat ad vitæ spiritualis profectum omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mũdus amat, & amplectitur, & admittere & concupiscere totis viribus quicquid Christus dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cũ diligentia, honores scilicet, famã, magni nominis existimationem in terra, sicut mũdus eos edocet: sic qui procedunt in spiritu, & serio Christum dominum nostrum sequuntur, amant; & ardenter exoptant, quæ ijs omnino contraria sunt, indui nimirum eadem veste, ac insignibus domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia; adeo vt si sine offensione vlla diuinæ maiestatis, & absque proximi peccato foret, vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quod exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum nostrum Iesum Christum, eiusque vestibus, & insignibus indui: quandoquidem illa ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspirãte, eum imitari, & sequi, cum vera sit via, quę ducit homines ad vitam, velimus.

In Ex. c. 4. §. 46. 12 Vt melius ad hunc perfectionis gradũ in spirituali vita tam preciosum perueniatur, maius, ac impen-

impensius studium cuiusque sit quærere in domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

13 In exercendis officijs abiectis, & humilibus, promptius ea suscipi cõuenit, a quibus sensus magis abhorrebit: siquidem iniunctum fuerit, vt in eis se exerceat. In Ex. c. 4. §. 28.

14 Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrarijs; vt cum quis animaduertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quę ad humiliandum ipsum vtiles futuræ videantur: & sic de alijs prauis animæ propensionibus. P.3.c.1 §.13.

15 Omnes constanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possimus in absoluta omnium Constitutionum obseruatione, nostrique instituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus. Perfectionis, solidarumq; virtutũ studiũ.

*16 Omnes, qui se Societati addixerunt, in virtutum solidarum, ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant: ac in huiusmodi maius momentum, quam in doctrina, vel alijs donis naturalibus, & humanis constitutum esse ducant: Illa enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propositum oportet. Pa.6. c. 1. §. 1. *Par. 10 §. 2.

17 Omnes rectam habere intentionẽ studeant non solum circa vitæ suæ statum, verum etiã circa res omnes particulares; id semper in eis sincere spectãtes, vt seruiant, & placeãt diuinæ bonitati propter seipsam, & propter charitatem, & eximia be- P.3. c.1 § 26.

neficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorem pœnarum, vel spem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & in omnibus quærant Deum, exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuersum in ipsarum Creatorem cōferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta sanctissimam, ac diuinam ipsius voluntatem.

P. 3. c. 1. §. 21. 18 In concionibus domesticis de ijs crebro tractent, quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionē attinent; ad ea se inuicem exhortando, & præcipue ad vnionem, & charitatem fraternam.

P. 3. c. 1. §. 22. 19 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & charitas. Et in vniuersum loquendo, quanto aliquis se arctius Deo astrinxerit, & liberaliorem erga summam maiestatem se præstiterit, tanto eum in se liberaliorem etiam experietur, & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona spiritualia vberiora recipienda.

P. 3. c. 4. §. 5. & in Ex. c. 6. §. 5. & 6 20 Postquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: sed in suo perfici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere.

Cura nterioris hominis. P. 3. c. 1 §. 20. & P. 4. c. 4 §. 3. & 4 21 Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro mensura gratiæ Dei ipsis communicatæ insistant.

*P. 3. c. 1. §. 10. * 22 Ab illusionibus Dæmonis in suis spiritualibus exercitationibus caueant, & se contra omnes tentationes tueantur: simul ratione sciant, quæ adhi-

adhiberi possint, vt eas superent: & ad veras, solidasque virtutes consequendas insistant: siue plures adsint visitationes spirituales, siue pauciores: curent vero semper in via diuini seruitij progressum facere.

23 Paupertas, vt murus religionis firmus, diligenda, & in sua puritate conseruanda est, quantum diuina gratia aspirante fieri poterit. Paupertas Par. 6. c.2.§.1.

24 Diligant omnes paupertatem, vt matrem, & iuxta mensuram sanctæ discretionis suis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaq; re tanquam propria vtantur: * paratique sint ad mendicandum ostiatim, quando vel obedientia, vel necessitas id exiget. P.3.c.1 §.25. * Ibidē §.7. *P.6.c. 2.§.10.

25 Victus, vestitus, & lecti ratio erit vt pauperibus accommodata: & vnusquisque sibi persuadeat, quod quæ vilissima erunt ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectum. In Ex. c. 4. §. 26.

26 Intelligant omnes, quod mutuo dare, vel accipere, vel dispensare quidquam de ijs, quæ domi sunt, minime possunt, nisi Superior conscius consensum præstiterit. P.3.c.1 §.8.

27 Omnes, qui sub obedientia sunt Societatis, meminerint se gratis dare debere, quæ gratis acceperunt, nec postulando, nec admittendo stipendium, vel eleemosynas vllas, quibus Missæ, vel Confessiones, vel Prædicationes, vel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta nostrum institutum exercere potest, cōpensari videatur: vt sic maiori cum libertate possit, & P.6.c.2 §.7. & in Exa. c.1.§.3

pro-

proximorum ædificatione in diuino seruitio procedere.

Castitas sensuumq; custodia. 28 Quæ ad votũ castitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum constet, quã sit perfectè obseruanda, nempe enitendo angelicam puritatẽ imitari & corporis, & mentis nostræ mundicia.

Par 6. c 1 §. 1. *Par. 3. c. 1. §. 4. *29 Omnes diligentissime curent portas sensuũ suorũ (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione custodire, ac se in pace, & vera humilitate interna conseruare, & eã in silentio, cũ id obseruandum est, cum autẽ loquendum in circumspectione, & ædificatione verborum, & modestia vultus, ac maturitate incessus, motuumq; omniũ, sine vllo impatientiæ, aut superbiæ signo exhibere: in omnibus procurãdo, atq; optãdo potiores partes alijs deferre, omnes in animo suo tãquã sibi superiores ducendo, & exterius honorẽ, ac reuerentiã, quam exigit cuiusq; status, cum simplicitate & moderatione religiosa exhibendo: atque ita fiat, vt se mutuo cõsiderãtes in deuotione crescãt, Deumq; dominum nostrum laudent, quẽ quisque in alio, vt in illius imagine, agnoscere studeat.

Par. 3. c. 1. §. 5. 30 In refectione corporis curandum est, vt temperantia, modestia, & decẽtia interius, & exterius in omnibus obseruetur. Præmittatur benedictio, & sequatur actio gratiarum; quas omnes agere debent cum ea, qua par est, deuotione, & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, sua etiam animæ refectio præbeatur.

Obediẽtia 3. c. 1. §. 23. 31 Expedit in primis ad profectũ, & valde necessariũ est, vt omnes perfectæ obedientiæ se dedant;

dant; superiorē (quicunq; ille sit) loco Christi domini nostri agnoscentes, & interna reuerentia, & amore eum prosequentes, nec solum in executione externa eorum, quę iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, sine excusationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & secundum sensualitatem repugnantia iubeat, verum etiam conentur interius resignationem, & veram abnegationem proprię voluntatis, & iudicij habere, voluntatem, ac iudicium suum cum eo, quod Superior vult & sentit, in omnibus rebus (vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, proposita sibi voluntate, ac iudicio Superioris pro regula suæ voluntatis, & iudicij, quo exactius conformentur primæ, ac summæ regulæ omnis bonæ voluntatis, & iudicij, quæ est æterna bonitas, & sapientia.

32 Liberam sui ipsorum, rerumque suarum dispositionem omnes cum vera obedientia Superiori relinquant, nihil ei clausum, ne conscientiā quidem propriā tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec vlla ratione iudicium proprium ipsius iudicio contrarium demonstrando: vt per vnionem eiusdem sententiæ, & voluntatis, atque per debitam submissionem melius in diuino obsequio conseruentur, & progrediantur. Par. 4. c. 10. §. 5.

33 Omnes obediētiam plurimū obseruare, & in ea excellere studeant: nec solū in rebus obligatorijs, sed etiam in alijs; licet nihil aliud, quā signum volūtatis Superioris sine vllo expresso pręcepto videretur. Versari autē debet ob oculos Deus creator, Par. 6. c. 1. §. 1.

tor,

tor ac dominus noster, propter quem homini obedientia præstatur: & vt in spiritu amoris, & non cũ perturbatione timoris procedatur, curandum est.

Par. 6. c. 1. §. 1. 34 Ad Superioris vocem perinde, ac si a Christo domino egrederetur, quam prõptissimi simus, re quauis, atq; adeo littera a nobis inchoata, nec dum perfecta relicta.

Par. 6. c. 1. §. 1. 35 Ad eum scopum vires omnes, ac intentionem in domino conuertamus, vt sancta obedientia tum in executione, tum in intellectu, sit in nobis semper omni ex parte perfecta: cum magna celeritate, spirituali gaudio & perseuerantia, quidquid nobis iniunctum fuerit obeundo: omnia iusta esse nobis persuadendo, omnem sententiam, ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando.

Par. 6. c. 1. §. 1. 36 Quisque sibi persuadeat, quod qui sub obedientia viuunt, se ferri, ac regi a diuina prouidentia per Superiores suos, sinere debent perinde, ac si cadauer essent, quod quoquo versus ferri, & quacunque ratione tractari se sinit; vel similiter, atque senis baculus, qui, vbicunque, & quacunque in re velit eo vti, qui eum manu tenet, ei inseruit.

In Ex. c. 4. §. 33. 37 Adimplere quisq; debet quasuis pœnitentias, quæ propter defectus, & neligentiam suam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ. *Pœnitentias vero huiusmodi prompta voluntate admittere deberet cum vero emendationis, & spitualis profectus desiderio, etiam si propter defectum non culpabilem iniungerentur.

*Par. 3. c. 1. §. 15.

In Ex. c. 4. §. 29. 38 Cũ aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingreditur,

greditur, vel ad eum iuuandum, qui coquus est, eidem obedire cũ magna humilitate, in rebus ad ipsius officium pertinentibus debet* Atque valde necessarium est, vt omnes non solum Superiori Societatis, vel Domus, sed etiam subordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & assuescant non intueri, quis ille sit, cui obediunt, sed potius quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui est Christus dominus.

*Par. 3. c. 1. §. 24.

39 Si aliquis ex ijs, qui domi sunt, cuiquã scriberet, non nisi obtenta facultate, & litteris ei ostẽsis, quem superior destinauerit, id faciet. Si ad eundẽm litteræ mitterẽtur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit cõstitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem sunt destinatæ, prout in domino expedire ad maius ipsius bonũ, & Dei gloriam existimabit.

Par. 3. c. 1. lit. B. & in Ex. c. 4. §. 6.

40 Quicunq; hanc Societatẽ in domino sequi volet, & in eadẽ ad maiorẽ Dei gloriam manere, sub sigillo confessionis, uel secreti, uel quacumq; ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam magna cũ humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit, celata, & totius anteactæ uitę rationẽ integrã, uel certe rerũ maioris momẽti Superiori, qui tũ fuerit Societatis, uel cui ex præpositis, uel aliis ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat: & sexto quoque mense rationẽ hãc sui, ab ultima, quã reddiderit, incipiendo quisque

Reddenda sui ratio. In Ex. c. 4. §. 36.

* Ibidē §.40. & Par. 6. c.1.§.2. que reddet. * Sic etiam videtur, quod Coadiutores formati, & Professi singulis annis, vel crebrius, si Superiori videbitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ei reddant.

Par. 3. c.1.§.12. 41 Nullam debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiāt: immo vero totam animam suam illis integre manifestam esse, pergratum habeant: nec solum defectus aperiant, sed etiam pœnitētias, vel mortificationes, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate pura optantes ab illis dirigi, sicubi à rectitudine deflecterent, nolentes suo proprio sensu duci, nisi conueniat cum iudicio illorum, quos Christi Domini nostri loco habent.

Vnio & conformitas mutua Par. 3. c 1. §. 18. 42 Idem sapiamus, idem, quoad eius fieri possit, dicamus omnes, iuxta Apostolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec verbo in concionibus, vel lectionibus publicis, nec scriptis libris (qui quidem edi nō poterunt in lucem sine approbatione, atque consensu Præpositi Generalis.) Immo & iudiciorum de rebus agendis diuersitas, quæ mater esse solet discordiæ, & inimica vnionis voluntatum, quantum fieri potest, euitari debet. Vnio vero, & conformitas mutua diligentissime curanda est, nec, quæ ei aduersantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternę charitatis vinculo, melius & efficacius possint se diuino obsequio, & auxilio proximorum impendere.

Par. 10. §. 11. 43 In Societate, nec sit nec sentiatur animorū propensio ad partem alterutrā factionis, quę esset fortassis inter Principes, vel Dominos christianos;

sed

ſed ſit potius quidam vniuerſalis amor,qui partes omnes(licet ſibi inuicem contrariæ ſint)in Domino noſtro amplectatur.

44 Omnes quamdiu corpore bene valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur,ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri poſſit, domi noſtræ locum habeat. *Otium & ſecularia negotia vitanda. Par. 3. c. 1. §. 6*

*45 Vt plenius poſſit Societas rebus Spiritualibus iuxta ſuum inſtitutum vacare,quoad eius fieri poterit, à negotijs ſecularibus abſtineat; (qualia ſunt teſtamentariorum,vel executorum, vel procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea vllis precibus adducti obeunda ſuſcipiãt, vel in illis ſe occupari ſinant. **Par. 6. c. 3. §. 7.*

46 Vt nimia ſolicitudo in ijs,quę ad corpus ptinẽt,reprehenſibilis eſt: ita cura moderata tuendæ ad diuinũ obſequium valetudinis,ac viriũ corporis laude digna,& ab omnibus adhibẽda eſt: & ea de cauſa cũ animaduerterint aliquid ſibi nocere, vel aliquid aliud neceſſarium eſſe circa victũ, veſtitum,habitationẽ, officium,aut exercitationem, & ſic de alijs rebus, admoneãt omnes ea de re Superiorẽ,vel quem ad id Superior conſtituerit,duo interim obſeruantes: Primum,vt antequã ad eum quid referant,ſe ad orãdum recipiant,& poſt orationem ſi ſenſerint rem deferendã ad Superiorẽ, id faciant: Alterũ,vt cum verbo,aut ſcripto breui (ne excidat memoria)Superiori rẽ expoſuerint,ei totam curam rei expoſitæ relinquant:& quidquid ille ſtatuerit, optimũ ducant:nec contendere,aut *Ratio habẽda valetudinis. Par. 3. c. 2. §. 1.*

vrgere per se,vel alium (siue concedatur quod petitur,siue non) pergant, quandoquidem sibi persuadere debent, id magis expedire ad diuinum obsequium,ac suum maius bonum, quod Superiori,re intellecta,in domino visum fuerit.

P.3.c.2 S.4. 47 Vt non expedit tanto labore corporali quẽquam onerari, vt spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio,quæ vtrumque iuuet, omnibus communiter conuenit,etiam illis,qui mentalibus exercitijs debent insistere: quæ quidem externis interrumpi deberent,& non continuari, nec sine mensura discretionis assumi.

P.3.c.2 S.5. 48 Corporis castigatio immoderata esse nõ debet,nec indiscreta in vigilijs,& abstinentijs, & alijs pœnitentijs externis, ac laboribus, quæ,& nocumentum afferre, & maiora bona impedire solent. Ideo suo Confessario detegi ab vnoquoque conuenit,quidquid in hac parte faciat.

In Ex. c.4. S. 32. 49 Aegritudinis tempore non solum obseruare vnusquisque obedientiã magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, vt ipsius animam regant: sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, vt corpus eius regant.

In Ex. c.4. S. 32. 50 Qui ægrotat,humilitatem, & patientiam suã præseferendo,non minorem ædificationẽ,dũ morbo laborat,ijs,qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur & agent,quam dum valebat corpore,ad maiorẽ Dei gloriam præstare curet, *P.3.c.1.S.17. * verbis pijs, & ad ædificationẽ facientibus vtendo,quæ ostendãt ægritudinẽ acceptari,vt donũ de manu Creatoris,

toris,ac domini nostri; quandoquidem non minus donum est, quam sanitas.

51 Aliquoties singulis annis omnes à Superiore sibi pœnitentias iniungi propter defectum obseruationis Regularum petant: vt hæc cura iudicium sit illius, quam de suo profectu spirituali in via Dei quisque habet.

Constitutiones, ac regulæ obseruandæ.

52 Omnes demum obseruationi Constitutionum studeant: ad quam easdem scire saltem, quæ ad quemlibet pertinent, necesse est. quare legere, vel audire easdem singulis mensibus oportebit.

P. 3. c. 1. §. 28. P. 10. §. 13.

Quæ quisq; erga se seruare debeat.

Par.4. c.3.§.4. 1 Singuli præfinitum sibi tempus suæ conscientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectionique impendant cum omni diligentia in Domino.

Par.4. c.4. §.3 & 4. 2 Omnes quotidie sacro decenter intersint: & concionem, lectionemve sacram, cum in templo nostro habebitur, audiant.

*Par.3. c.1.§.11 & Par.6 c.3.§.2. & in Bul. 3. Pauli III. 3 Singuli statuto die, & assignato sibi Confessario confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate.

*Par.4. c.4.§.5. & c.10. §.5. & Par. 5. c.4.§.6. & Ex.c. 4. §.38. & 41. * 4 Omnes (qui Professi, aut formati Coadiutores non sunt) bis in anno sua vota renouabunt, præmissa confessione generali; quo tempore rationem suæ conscientiæ reddent, & quoties etiam Superiori visum fuerit, iuxta morem Societatis.

5 In abstinentia sextæ feriæ, Societatis consuetudo seruetur.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, nisi Superiore approbante.

7 Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

In Ex. c. 4. §. 4. *Par. 4. c.6. lit. G. 8 Libros nemo habeat sine facultate: * in ijs vero quibus vti licet, nec scribat quicquam, nec notam vllam imprimat.

9 Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo sibi vsurpet, aut ab externo, quouis modo sibi, aut alij accipiat, sine Superioris licentia.

10 Ad maiorē vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiusque auxilium eorum, apud quos habi

tant,

tant, ſinguli addiſcant eius regionis linguam, in qua reſident, niſi forte ipſorum natiua illic eſſet vtilior, * ſalua tamen Latini ſermonis lege in ijs, qui litteris dant operam. *Par.4. c. 6. §. 13.

11 Nullus ita cubiculum ſuum claudat, quin aperiri extrinſecus poſſit; aut arcam, ſeu quicquam aliud habeat obſeratum abſque Superioris facultate.

12 Aperta feneſtra nemo noctu dormiat, *nec ſine induſio, aut non coopertus. *P.3.c. 2.lit. E.

13 Nemo cubiculo egrediatur, niſi decenter veſtitus.

14 Nemo corũ, qui ad domeſtica miniſteria admittuntur, aut legere diſcat, aut ſcribere, aut ſi aliquid ſcit, plus litterarum addiſcat: nec quiſquam eũ doceat ſine Præpoſiti Generalis facultate: ſed ſatis ei erit ſancta cum ſimplicitate, & humilitate Chriſto Domino noſtro ſeruire. In Ex. c. 6. §. 6.

15 Signo campanę conſtitutis horis audito, omnes ſtatim vel imperfecta litera relicta, ad id, ad quod vocantur, ſe conferant. P. 4. c. 10. §. 9.

16 Vt conſulatur valetudini nemo extra conſueta tempora bibat, nec extra domum cibum ſumat abſque facultate Superioris.

17 Qui male ſe habere præter ſolitum ſenſerit, id Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori referat. Nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel conſulat, niſi approbante Superiore. P.3. c.2 §.6.

18 Singuli etiam ſi Sacerdotes ſint, cum primũ ſurgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua cõ-

ponant hora consueta, & scopis cubiculum verrãt tertio saltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut valetudinis causa, iudicio Superioris subleuandi sunt.

19 Mũdities, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ sit, tam circa se ipsos quam circa alia omnia.

Seruanda erga Superiores.

20 Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipse pro paterna in suos cura, ac prouidentia, conuenienti remedio possit occurrere.

21 Quę a Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiose ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs sermonem misceat; sed vnusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quicquid de se, atque alijs constituendum erit, tãquam de manu Dei expectet.

22 Omnes caput aperiant suis Superioribus, & Sacerdotibus ij, qui Sacerdotes non sunt: discipuli etiam suis præceptoribus. Vnusquisque autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & sine interpellatione audiat.

23 Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat super ea re, quin ei aperiat, quid sibi ab alio fuerit responsum, & quas ob causas negatum.

24 Cui fuerit alicuius rei cura commissa, si impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, vt prouideat.

25 Nemo

25 Nemo cum ex vno loco in aliū proficiscitur, quicquā secum asportet sine facultate Superioris.

26 Extra tempora recreationi assignata, hac ratione silentium seruandum est, vt nemo loquatur, nisi obiter & perpaucis, aut de rebus necessarijs, præsertim in Ecclesia, Sacristia, & Refectorio: in missa vero, concione, mensa, lectionibus, & disputationibus si quid priuatim dicere necesse erit, breuissime, & submissa voce suggeratur. Seruanda erga domesticos.

27 Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione versantur: excipiuntur tamen vsitatæ salutationes, quas cum alij alijs obuij fiunt, charitas religiosa exigit. P.1.c.4 §.4. & lit. A.

28 Omnes demissa voce, vt religiosos decet, loquantur: nullusque cum alio contendat; sed si qua in re nobis est diuersa sentētia, eaque videtur manifestanda, rationes modeste, & cum charitate afferantur, eo animo, vt suus veritati sit locus, non vt in ea re Superiores videantur.

29 Qui facultate accepta ægrotos inuisent, non solum demissa voce loquantur, sed tanta etiā moderatione, vt illis molesti non sint, atque de ijs agant, quæ & exhilarare, & consolari ægrotos, circunstantesque ædificare in Domino possint.

30 Caueant sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus sinistre sentire, aut loqui solēt, quin potius & bene sentiant, & peculiari affectu diuersas à sua nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contētionesve inter Christianos Principes in colloquium inducat. P.10 §. 11.

diatur, vel ingrediatur.

46 Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium domus in tabula deſcripta ſunt, & admonebunt ianitorẽ, quo ſint profecturi.

47 Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe domũ recipiant; nec egredientur ante lucem ſine facultate Prępoſiti, vel Rectoris.

48 Cum quis iter faciens tranſit pèr locum, vbi Domus aut Collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne diuertat,* eiuſque, qui illic præeſt, obedientiæ ſubſit in omnibus, ſicut & reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod ſi quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea nõ niſi ex eiuſdem conſilio, ac directione tractabit.

*Can. 13. Cõg. 3.

49 Singuli has regulas, & officiorum ſuorum habeant atque intelligant, ſibique faciant familiares, ac earum memoriam menſibus ſingulis eis legendis, vel audiendis renouent:* qui tamen peculiaria miniſteria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipſorum officia pertinent, ſingulis hebdomadis repetant.

*P. 4. c. 10. lit. F

REGV-

REGVLAE PROVINCIALIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS *personam, & communem totius prouinciæ administrationem spectant.*

CAP. I.

1 QVAE Præpositis domorum, & Rectoribus, quod ad eorum personas attinet in regulis præscribuntur, eo diligentius seruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij sui vitæ spiritualis studio præire debet.

2 Finem officij sui (quem ante oculos habebit) in eo positũ esse intelligat, vt prouinciã sibi cõmissam in acquirenda perfectione, iuxta proprij instituti rationem, & regulas ipsi datas promoueat.

3 Imitetur in gubernatione charitatem, mansuetudinem, & benignitatem Christi Domini nostri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apostoli, non dominans, sed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo subditos ad perfectionem dirigat. In Bullis Instituti Societatis

4 Seueritatem suo tẽpore cum benignitate misceat, suamque auctoritatem per solidas virtutes tueatur, ac dilectionẽ & curã suorũ præseferendo modeste, & circũspecte pręcipiẽdo, ita amabilẽ se reddat, vt omnes fidẽter ad illũ recurrere possint,

5 Soli-

P.9. c. 6.§.1.& lit.A. 5 Solicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita distrahatur, vt in studio orationis, & sanctis desiderijs, quibus totam sustẽtare debet Prouinciam, intepescat: quamuis autẽ ordinariè concionari nõ debet, si quãdo tamẽ per occupationes officij sui commode licebit, & hoc, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat incõsulto Generali; sed secundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

P.9.c. 3 s. 8. & lit.D.& P. 4. c. 10.lit.B 7 Sicut Prouincialis, quando necesse est, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particularibus dispensare potest; sic cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, & eius causa admonere.

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compẽdio facultatum Societatis Prouincialibus concessæ sunt, quas ex compendio ipso intelliget.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali subordinati sunt, ad ipsum quoque pertinent, ab ipsoque etiam suspendi poterunt, quando ei expẽdire in domino videbitur.

Can.22 Cõg. 4. 10 Potest Prouincialis in absentia, vel in periculo vitæ constitutus nominare Viceprouincialẽ, si Generalis neminem designasset: quocunq; autem

modo

modo constituatur, easdem omnino facultates habeat quas Prouincialis, nisi a Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen administrationis non immutabit.

De ijs quæ illum ad bonam Prouinciæ administrationem iuuabunt. CAP. II.

11 Consultores quattuor habebit à Generali designatos in ijs locis, vbi frequentius residet, quoad fieri poterit cum quibus res grauiores communicabit: quod si absentes sint, per transmissas litteras: * quorum vnus ab eodem Generali constitutus, erit eius admonitor, & socius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius consultorum, quos ad consultationē adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus ijs, de quibus ordinarie consultandum erit, P.9.c.6 §.14. *Ibidē, c.4.§.4.

12 Si expediret præter Consultores, alios etiam nonnunquam ad Consultationem vocare poterit, & eos quidē, quos de rebus propositis melius iudicare posse existimauerit; vel si absētes sint, iubere, vt de rebus ijsdem sententiā suā ad se transmittāt.

13 Litteras, & scripta, quæ pertinent ad rem, de qua consultatio habenda est, ostendat Consultoribus (nisi quid obstet) vt bene informati sententiam suam melius dicere possint.

14 Cū ordinationes aliquas communes a Generali acceperit, illas Superioribus suæ Prouinciæ, & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationē vel instructio-

nem

nem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

15 In proponenda re, de qua deliberandum est, in neutram partem animi sui propensionem ostendat, ne consultoribus declinandi in eam partẽ detur occasio, sed quisque liberius in Domino suam sententiam aperiat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit iuxta primum, & secundum modum in exercitijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

Part.9. c.4. §.4. 17 Libẽter se ab alijs admoneri patiatur de ijs, quæ ad officium, & personam suam pertinent, & eum præcipue, qui admonitoris officio fungitur, benigne audiat.

18 Habeat secum litteras Apostolicas authenticas, & cõpendium facultatum Societatis, constitutiones, decreta, regulas oẽs, & q̃ a Generali ordinãtur, eaq; bene intelligat, & obseruari faciat.

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit Archiuiũ, in quo asseruabit instrumenta authentica, libros, & cetera quæ ad officium Prouincialis, & cõmunẽ vsũ prouincię pertinent, quę omnia ex catalogo a se subscripto successori tradet.

Part.2. c.3. §.2 & p.7. c.2. lit. M. & c.4. §3. & p.10. lit. B. 20 Habeat libellum, in quem referat ea, quæ consultanda, vel prouidenda, vel ad Generalem scribenda sunt, ne memoria excidant.

21 Orationes, & Missas ad tẽpus indicere poterit etiam in tota prouincia pro causis, quæ videbũtur id exigere, modũ tamen in ea re non excedat.

De Su-

De Superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus.

CAP. III.

22 ETSI Præpositos domorum, & Recto- Par. 9.
res Collegiorum, & domorũ probatio- c. 3. §.
nis suæ prouincię constituere non potest; si tamen 3. & 14.
necesse esset, aliquando mutationẽ facere Superioris alicuius, & periculum esset in mora, vel si is moreretur, poterit aliquẽ, q̃ vices Superioris gerat, interim cõstituere, donec Generalis admonitus prouideat. Ministros autẽ, Procuratores, & Præfectos studiorum ipse designabit, atq; etiã subministros, & Pręfectos sanitatis, vbi opus esse iudicauerit.

23 Constituat Magistros nouitiorum in locis Par. 3.
probationum non separatis, a Generali tamen cõ c. 1. §.
firmandos, & eos quidem, qui in rebus spirituali- 12.
bus exercitati sint, & in modo procedendi Societatis nostræ bene probati.

24 Designabit Præfectos rerum spiritualium in Par. 4.
omnibus collegijs, & Domibus professis, quales in c. 10. §.
prima regula officij illorum pręscribuntur, itemq; 7.
ordinarios nostrorum Cõfessarios; ex quibus ferè conueniret Præfectos rerum spiritualiũ deligere.

25 Deligere poterit Consultores, & Admonitores eorum, qui præsunt in Prouincia, ita vt statim suo officio fungi possint: scribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

26 Prædicatores, & Confessarios ipse cõstituet, Can. 27
præmisso tamẽ domestico examine, & approbatio Cõg. 2.
ne Ordinariorũ iuxta formã Concilij Tridentini.

27 Lecto-

6.4. c. lit. F. & c. 1. §.3. 27 Lectores ordinarios in omnibus classibus, * & primarios officiales, præter Rectorem, & Cancellarium in vniuersitatibus deligat, nouas tamen lectiones non addat, † nec scholas vsquam vllas & præsertim eas, * in quibus pueri legendo & scribendo instituantur, (quod nec priuatim licebit) sine facultate Generalis aperiat.

* Ibidē c.17. lit. A.

† Ibidē c.7. lit. A.

* Ibidē c.12. lit. C.

† P. 8. c.1. § 4. & 6. & part. 9. c.6. §.2.

† 28 Tueatur auctoritatē Superiorum immediatorum in subditos, ita tamen, vt constet posse omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agēdū, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit.

29 Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis, & domesticis ministeriis obeundis experimētum sumere, vt & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tuto committi possint.

30 Obseruet, si qui detineantur in ministerijs aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cuiusque rationem, vt vniuersale bonum semper præferatur.

Part. 8. c. 1. lit. E.

31 Neminē ab obedientia Superiorū immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculū esset in mora, & tunc certiorē faciat Generalē de persona, & de causis propter quas eam exemerit.

De Admittendis. CAP. IIII.

Part. 1. c.1.

32 EOs ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrū idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamē

ne cuiusquam admissio iustam aliquam externorum offensionem, aut Societatis nocumentum pariat, quod cum ijs potissimum obseruandum erit, qui in scholis nostris instituuntur.

33 Attendat, ne nimij sint nostri in hominibus ad Societatem alliciendis, sed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Christum trahere studiose curent.

34 Meminerit, quod inepta turba ad institutum Par. 10.
nostrum admitti non debet, & obseruari faciat in §. 7.
hoc diligenter regulas officij Examinatoris.

35 Quod ad prima quinque impedimenta atti- In Ex.
net, etsi Societas in nullo eorum dispẽsare potest, c. 2. §. 6
si tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua Dei &lit. D.
illustriora cernerentur, Generalem admoneat, & Par.
quod si de eiusmodi impedimentis dubitaret, ad 1. c. 3.
eundem recurrat. lit. G.

36 In secundarijs impedimentis dispensandi fa- Par. 1.
cultatem habebit, præterquam in deformitate ma- c. 3. §. 6.
gna aut defectu insigni, qualem habent Eunuchi, & lit. H
& in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, &
in coniugatis etiam in casu, in quo non est impedimentum essentiale.

37 Poterit in casu aliquo anteponere, & postpo- In Ex.
nere aliqua ex sex experimentis, eaque moderari, c. 4. §. 9.
& alia in alia permutare, * dummodo biennio, & *Can. 1
bene probentur Nouitij: * quod etiam tempus Cõg. 2.
prorogare poterit, si opus esse iudicauerit. *In Ex.
c. 4. §.

38 Poterit etiã cum Nouitijs in secundo anno 43.
probationis circa studia dispẽsare, habita ratione Can. 1.
personarum, locorũ, & temporum, prout expedi- Cong.
2.

re in

Quæ quisq; erga se seruare debeat.

Par.4. c.3.§.4.

1 Singuli præfinitum sibi tempus suæ conscientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectionique impendant cum omni diligentia in Domino.

Par.4. c.4. §.3 & 4.

2 Omnes quotidie sacro decenter intersint: & concionem, lectionemve sacram, cum in templo nostro habebitur, audiant.

*Par.3. c.1.§.11 & Par.6 c.3.§.2. & in Bul. 3. Pauli III.

3 Singuli statuto die, & assignato sibi Confessario confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate.

*Par.4. c.4.§.5. & c.10. §.5. & Par. 5. c.4 §.6. & Ex.c. 4. §.38. & 41.

* 4 Omnes (qui Professi, aut formati Coadiutores non sunt) bis in anno sua vota renouabunt, præmissa confessione generali; quo tempore rationem suæ conscientiæ reddent, & quoties etiam Superiori visum fuerit, iuxta morem Societatis.

5 In abstinentia sextæ feriæ, Societatis consuetudo seruetur.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, nisi Superiore approbante.

In Ex. c. 4. §. 4.

7 Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

*Par. 4. c.6. lit. G.

8 Libros nemo habeat sine facultate: * in ijs vero quibus vti licet, nec scribat quicquam, nec notam vllam imprimat.

9 Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo sibi vsurpet, aut ab externo, quouis modo sibi, aut alij accipiat, sine Superioris licentia.

10 Ad maiorē vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiusque auxilium eorum, apud quos habitant,

tant, singuli addiscant eius regionis linguam, in qua resident, nisi forte ipsorum natiua illic esset vtilior, * salua tamen Latini sermonis lege in ijs, qui litteris dant operam. *Par.4. c. 6. §. 13.

11 Nullus ita cubiculum suum claudat, quin aperiri extrinsecus possit; aut arcam, seu quicquam aliud habeat obseratum absque Superioris facultate.

12 Aperta fenestra nemo noctu dormiat, *nec sine indusio, aut non coopertus. *P.3.c. 2. lit. E.

13 Nemo cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus.

14 Nemo eorũ, qui ad domestica ministeria admittuntur, aut legere discat, aut scribere, aut si aliquid scit, plus litterarum addiscat: nec quisquam eũ doceat sine Præpositi Generalis facultate: sed satis ei erit sancta cum simplicitate, & humilitate Christo Domino nostro seruire. In Ex. c. 6. §. 6.

15 Signo campanę constitutis horis audito, omnes statim vel imperfecta litera relicta, ad id, ad quod vocantur, se conferant. P. 4. c. 10. §. 9.

16 Vt consulatur valetudini nemo extra consueta tempora bibat, nec extra domum cibum sumat absque facultate Superioris.

17 Qui male se habere præter solitum senserit, id Infirmario, vel Præfecto sanitatis, aut Superiori referat. Nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel consulat, nisi approbante Superiore. P.3. c.2 §.6.

18 Singuli etiam si Sacerdotes sint, cum primũ surgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua cõ-

ponant hora consueta, & scopis cubiculum verrãt tertio saltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut valetudinis causa, iudicio Superioris subleuandi sunt.

19 Mũdities, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ sit, tam circa se ipsos quam circa alia omnia.

Seruanda erga Superiores.

20 Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipse pro paterna in suos cura, ac prouidentia, conuenienti remedio possit occurrere.

21 Quę a Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiose ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs sermonem misceat; sed vnusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quicquid de se, atque alijs constituendum erit, tãquam de manu Dei expectet.

22 Omnes caput aperiant suis Superioribus, & Sacerdotibus ij, qui Sacerdotes non sunt: discipuli etiam suis præceptoribus. Vnusquisque autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & sine interpellatione audiat.

23 Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat super ea re, quin ei aperiat, quid sibi ab alio fuerit responsum, & quas ob causas negatum.

24 Cui fuerit alicuius rei cura commissa, si impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, vt prouideat.

25 Nemo

25 Nemo cum ex vno loco in aliũ proficiſcitur, quicquã ſecum aſportet ſine facultate Superioris.

26 Extra tempora recreationi aſſignata, hac ratione ſilentium ſeruandum eſt, vt nemo loquatur, niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in miſſa vero, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus ſi quid priuatim dicere neceſſe erit, breuiſſime, & ſubmiſſa voce ſuggeratur. Seruanda erga domeſticos.

27 Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione verſantur: excipiuntur tamen vſitatæ ſalutatiões; quas cum alij alijs obuij fiunt, charitas religioſa exigit. P.1.c.4 §.4. & lit. A.

28 Omnes demiſſa voce, vt religioſos decet, loquantur: nullusque cum alio contendat; ſed ſi qua in re nobis eſt diuerſa ſentẽtia, eaque videtur manifeſtanda, rationes modeſte, & cum charitate afferantur, eo animo, vt ſuus veritati ſit locus, non vt in ea re Superiores videantur.

29 Qui facultate accepta ægrotos inuiſerit, non ſolum demiſſa voce loquantur, ſed tanta etiã moderatione, vt illis moleſti non ſint, atque de ijs agant, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circunſtantesque ædificare in Domino poſſint.

30 Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus ſiniſtre ſentire, aut loqui ſolẽt, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contẽtionesve inter Chriſtianos Principes in colloquium inducat. P.10.§. 11.

31 Nemo præter eos, quibus per Superiorem licet, quicquam alijs iubeat, aliosve reprehendat.

Par. 4. c. 10. §. 6.

32 In alterius officium nemo se ingerat: in locũ vero alieno ministerio deputatum nullus ingrediatur sine facultate Superioris, aut perfecti illius loci, in rebus necessarijs.

Par. 3. c. 1. lit. D.

33 Nemo in alienum cubiculum ingrediatur sine generali aut speciali Superioris facultate: quod si aliquis intus sit, non prius aperiat ostium, quam post pulsum audiat, Ingredere; & tamdiu aperta sit ianua, qnamdiu intus vna fuerint.

34 Vt ea, quæ religiosos decet, grauitas, & modestia retineatur, nemo alium etiam ioco tangat, præterquam in signum charitatis amplexando, cũ quis aut abit, aut redit peregre.

35 Nemo dum mensę accumbit, cuiquam ex nostris, præterquam ei Superiori qui præest toti Domui aut Collegio, caput aperiat. Et cum aliquid in mensa cuiquam deest, is, qui illi assidet, admoneat eum, qui ministrat.

Seruanda erga extraneos, & cum foras eundũ est.

36 Domi nemo loquatur cũ externis, aut alios ad id vocet sine facultate generali, aut particulari Superioris.

37 Nemo cuiusquam externi ad domesticum, aut domestici ad externum mandata deferat, aut litteras, inscio Superiore: seculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & sine fructu narrentur.

38 Nemo quæ domi acta, vel agenda sunt, externis referat; nisi Superiori id probari intelligat. Cõstitutiones vero, aliosve huiusmodi libros, aut scri-

pta,

pta, quibus Societatis institutum, vel priuilegia continentur, non nisi ex Superioris expresso consensu ijs communicet.

39 Nemo scriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, vel domestico instructiones spirituales, aut meditationes, nec exercitia spiritualia Societatis alicui communicabit, nisi à Superiore id approbetur.

40 Nemo ab externis consilium petat, sine facultate Superioris.

41 Nemo cuiusquam negotij, etiam pij, sine facultate Superioris curam suscipiat, nec ad id operam suam promittat, aut se propensum ostendat: secularia vero negotia, vt quæ sunt a nostro instituto aliena, & vehementer a spiritualibus auocãt, multo magis auersari conuenit. Par. 6. c. 3. §. 7 & par. 9 c. 6. §. 4.

42 Omnes, pro ratione sui gradus, data commoda occasione, enitãtur pijs colloquijs proximũ ad meliora promouere; & cõsilio, ac exhortatione ad bona opera, præsertim ad confessionem excitare. Par. 7. c. 4. §. 8. & in Ex. c. 6. § 4.

43 Nullus domo egrediatur, nisi quãdo, & cum quo socio Superiori visum fuerit. Par. 3. c. 1. §. 3. & in Ex. c. 4. §. 25.

44 Cum quis facultatem à Superiore petit aliquo eundi, simul etiam aperiat, quò, & cuius rei causa ire velit, præsertim si prælatus, aut alius vir primarius conueniendus sit; eademque die referat eidem, quid egerit, sicut ipsum velle intelliget, & res postulauerit.

45 Ingressuri, egressurive domo, tintinnabulum nec vehementius, nec crebrius pulsent, quam par est. Nemo autem nisi cõsueta domus ianua egre-

diatur, vel ingrediatur.

46 Qui domo egrediuntur, signabunt sua nomina, quæ prope ostium domus in tabula descripta sunt, & admonebunt ianitorẽ, quo sint profecturi.

47 Omnes ante noctem, qui foris sunt, se domũ recipiant; nec egredientur ante lucem sine facultate Prępositi, vel Rectoris.

48 Cum quis iter faciens transit per locum, vbi Domus aut Collegium Societatis sit, ad aliud hospitium ne diuertat, * eiusque, qui illic præest, obedientiæ subsit in omnibus, sicut & reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod si quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea nõ nisi ex eiusdem consilio, ac directione tractabit.

* Can. 13. Cõg. 3.

49 Singuli has regulas, & officiorum suorum habeant atque intelligant, sibique faciant familiares, ac earum memoriam mensibus singulis eis legendis, vel audiendis renouent: * qui tamen peculiaria ministeria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipsorum officia pertinent, singulis hebdomadis repetant.

* P. 4. c. 10. lit. F

REGVLAE PROVINCIALIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS perſonam, & communem totius prouinciæ adminiſtrationem ſpectant.

CAP. I.

1 QVAE Præpoſitis domorum, & Rectoribus, quod ad eorum perſonas attinet in regulis præſcribuntur, eo diligentius ſeruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij ſui vitæ ſpiritualis ſtudio præire debet.

2 Finem officij ſui (quem ante oculos habebit) in eo poſitũ eſſe intelligat, vt prouinciã ſibi cõmiſſam in acquirenda perfectione, iuxta proprij inſtituti rationem, & regulas ipſi datas promoueat.

3 Imitetur in gubernatione charitatem, manſuetudinem, & benignitatem Chriſti Domini noſtri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apoſtoli, non dominans, ſed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo ſubditos ad perfectionem dirigat. In Bullis Inſtituti Societatis

4 Seueritatem ſuo tẽpore cum benignitate miſceat, ſuamque auctoritatem per ſolidas virtutes tueatur, ac dilectionẽ & curã ſuorũ præſeferendo modeſte, & circũſpecte pręcipiẽdo, ita amabilẽ ſe reddat, vt omnes fidẽter ad illũ recurrere poſſint.

5 Soli-

P. 9. c. 6. §. 1. & lit. A. 5 Solicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita distrahatur, vt in studio orationis, & sanctis desiderijs, quibus totam sustẽtare debet Prouinciam, intepescat: quamuis autẽ ordinariè concionari nõ debet, si quãdo tamẽ per occupationes officij sui commode licebit, & hoc, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat incõsulto Generali; sed secundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

P. 9. c. 3. §. 8. & lit. D. & P. 4. c. 10. lit. B. 7 Sicut Prouincialis, quando necesse est, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particularibus dispensare potest; sic cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, & eius causa admonere.

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compẽdio facultatum Societatis Prouincialibus concessæ sunt, quas ex compendio ipso intelliget.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali subordinati sunt, ad ipsum quoque pertinent, ab ipsoque etiam suspendi poterunt, quando ei expedire in domino videbitur.

Can. 22 Cõg. 4. 10 Potest Prouincialis in absentia, vel in periculo vitæ constitutus nominare Viceprouincialẽ, si Generalis neminem designasset: quocunq; autem

modo

modo constituatur, easdem omnino facultates habeat quas Prouincialis, nisi a Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen administrationis non immutabit.

De ijs quæ illum ad bonam Prouinciæ administrationem iuuabunt. CAP. II.

11 Consultores quattuor habebit à Generali designatos in ijs locis, vbi frequentius residet, quoad fieri poterit cum quibus res grauiores communicabit: quod si absentes sint, per transmissas litteras: * quorum vnus ab eodem Generali constitutus, erit eius admonitor, & socius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius consultorum, quos ad consultationē adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus ijs, de quibus ordinarie consultandum erit, P. 9. c. 6 §. 14. *Ibidē, c. 4. §. 4.

12 Si expediret præter Consultores, alios etiam nonnunquam ad Consultationem vocare poterit, & eos quidē, quos de rebus propositis melius iudicare posse existimauerit; vel si absētes sint, iubere, vt de rebus ijsdem sententiā suā ad se transmittāt.

13 Litteras, & scripta, quæ pertinent ad rem, de qua consultatio habenda est, ostendat Consultoribus (nisi quid obstet) vt bene informati sententiam suam melius dicere possint.

14 Cū ordinationes aliquas communes a Generali acceperit, illas Superioribus suæ Prouinciæ, & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationē vel instructionem

nem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

15 In proponenda re, de qua deliberandum est, in neutram partem animi sui propensionem osten dat, ne consultoribus declinandi in eam partẽ detur occasio, sed quisque liberius in Domino suam sententiam aperiat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit iuxta primum, & secundum modum in exercitijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

Part.9. c.4. §. 4. 17 Libẽter se ab alijs admoneri patiatur de ijs, quæ ad officium, & personam suam pertinent, & eum præcipue, qui admonitoris officio fungitur, benigne audiat.

18 Habeat secum litteras Apostolicas authenticas, & cõpendium facultatum Societatis, constitutiones, decreta, regulas oẽs, & q̃ a Generali ordinãtur, eaq; bene intelligat, & obseruari faciat.

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit Archiuiũ, in quo asseruabit instrumenta authentica, libros, & cetera quæ ad officium Prouincialis, & cõmunẽ vsũ prouincię pertinent, quę omnia ex catalogo a se subscripto successori tradet.

Part.2. c.3. §.2 & p. 7. c.2. lit. M. & c. 4. § 3. & p.10. lit. B. 20 Habeat libellum, in quem referat ea, quæ consultanda, vel prouidenda, vel ad Generalem scribenda sunt, ne memoria excidant.

21 Orationes, & Missas ad tẽpus indicere poterit etiam in tota prouincia pro causis, quæ videbũtur id exigere, modũ tamen in ea re non excedat.

De Su-

De Superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus.

CAP. III.

22 ETSI Præpositos domorum, & Rectores Collegiorum, & domorũ probationis suæ prouinciȩ constituere non potest; si tamen necesse esset, aliquando mutationẽ facere Superioris alicuius, & periculum esset in mora, vel si is moreretur, poterit aliquẽ, q vices Superioris gerat, interim cõstituere, donec Generalis admonitus prouideat. Ministros autẽ, Procuratores, & Præfectos studiorum ipse designabit, atq; etiã subministros, & Prȩfectos sanitatis, vbi opus esse iudicauerit. Par. 9. c. 3. §. 3. & 14.

23 Constituat Magistros nouitiorum in locis probationum non separatis, a Generali tamen cõfirmandos, & eos quidem, qui in rebus spiritualibus exercitati sint, & in modo procedendi Societatis nostræ bene probati. Par. 3. c. 1. §. 12.

24 Designabit Præfectos rerum spiritualium in omnibus collegijs, & Domibus professis, quales in prima regula officij illorum prȩscribuntur, itemq; ordinarios nostrorum Cõfessarios; ex quibus ferè conueniret Præfectos rerum spiritualiũ deligere. Par. 4. c. 10. §. 7.

25 Deligere poterit Consultores, & Admonitores eorum, qui præsunt in Prouincia, ita vt statim suo officio fungi possint: scribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

26 Prædicatores, & Confessarios ipse cõstituet, præmisso tamẽ domestico examine, & approbatione Ordinariorũ iuxta formã Concilij Tridentini. Can. 27 Cõg. 2.

27 Lecto-

6.4. c. .lit. F. & c. 1. §.3. 27 Lectores ordinarios in omnibus classibus, * & primarios officiales, præter Rectorem, & Cancellarium in vniuersitatibus deligat, nouas tamen lectiones non addat, † nec scholas vsquam vllas & præsertim eas, * in quibus pueri legendo & scribendo instituantur, (quod nec priuatim licebit) sine facultate Generalis aperiat.

* Ibidē c.17.lit. A. † Ibidē c.7. lit. A. * Ibidē c.12.lit. C.

†28 Tueatur auctoritatē Superiorum immediatorum in subditos, ita tamen, vt constet posse omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agēdū, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit.

† P. 8. c.1. § 4. & 6. & part. 9. c.6.§.2.

29 Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis, & domesticis ministeriis obeundis experimētum sumere, vt & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tuto committi possint.

30 Obseruet, si qui detineantur in ministerijs aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cuiusque rationem, vt vniuersale bonum semper præferatur.

Part. 8. c. 1. lit. E. 31 Neminē ab obedientia Superiorū immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculū esset in mora, & tunc certiorē faciat Generalē de persona, & de causis propter quas eam exemerit.

De Admittendis. CAP. IIII.

Part. 1. c.1. 32 EOs ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrū idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamē

ne

ne cuiusquam admissio iustam aliquam externorum offensionem, aut Societatis nocumentum pariat, quod cum ijs potissimum obseruandum erit, qui in scholis nostris instituuntur.

33 Attendat, ne nimij sint nostri in hominibus ad Societatem alliciendis, sed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Christum trahere studiose curent.

34 Meminerit, quod inepta turba ad institutum nostrum admitti non debet, & obseruari faciat in hoc diligenter regulas officij Examinatoris. Par. 10. §. 7.

35 Quod ad prima quinque impedimenta attinet, etsi Societas in nullo eorum dispēsare potest, si tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua Dei illustriora cernerentur, Generalem admoneat, quod si de eiusmodi impedimentis dubitaret, ad eundem recurrat. In Ex. c. 2. §. 6 & lit. D. & Par. 1. c. 3. lit. G.

36 In secundarijs impedimentis dispensandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu insigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in casu, in quo non est impedimentum essentiale. Par. 1. c. 3. §. 9. & lit. H

37 Poterit in casu aliquo anteponere, & postponere aliqua ex sex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, * dummodo biennio, & bene probentur Nouitij: * quod etiam tempus prorogare poterit, si opus esse iudicauerit. In Ex. c. 4. §. 9. *Can. 1 Cōg. 2. *In Ex. c. 4. §. 43. Can. 1. Cong. 2.

38 Poterit etiā cum Nouitijs in secundo anno probationis circa studia dispēsare, habita ratione personarum, locorū, & temporum, prout expedire in

re in Domino iudicabit. Ij vero cum quibus dispensauerit, extra domum probationis, & seorsum à Collegialibus esse debebunt, sub cura alicuius Sacerdotis ab ipso constituti, qui vicem Magistri nouitiorum gerat; eiusque regulas & examinatoris habeat; ex quibus ea seruabuntur, quę cōmode seruari possunt. Cuiusmodi erit, vt per dimidiam horam vesperi orent; sed ijs tantum diebus, quibus à studijs vacauerint.

P.1.c.2 §.1. & p.4.c.3. §.2. & in 1. Congr. titul. 6. d.24.

39 Coadiutores temporales plures esse non debent, quam qui necessarij sint ad subleuandas domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes, & Scholastici non possunt, sine detrimento maioris boni.

De dimittendis. CAP. V.

P. 2. c. 3. lit. C.

40 FAcultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & secūda probatione ante, & post emissa vota versantur; nisi à Præposito Generali in illius prouinciam destinati, vel de Societate ipsi tam bene meriti essent, vt eorum esset particularis ratio habenda. In his enim casibus, incōsulto Generali dimittere non debet; nisi causę admodū vrgentes & graues essent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiusmodi futuram esse.

P. 2. c. 1 lit. C.

41 Scholasticos vero approbatos & Coadiutores non formatos, qui probationē absoluerunt, inconsulto Generali non dimittat, nisi in grauibus & vrgētibus casibus, & qui eiusmodi sint, vt sine graui periculo, Generalis respōsum expectari nequeat: quem

quem tamen post dimissionem certiorem faciat, adiunctis causis dimissionis. Et in vniuersum diligenter Prouinciali dispiciendum est, vt qui minus idonei ad nostrum institutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, eos ipse intra biennium probationis dimittat, quod si peracto etiam probationis tempore aliqui huiusmodi deprehendantur, tempestiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par est, retineantur.

42 Prouincialis erit, iuxta commissam sibi facultatē, auditis suis consultoribus, vel si necessitas vrgeat, Superiore, & consultoribus eius loci, vbi tūc erit, qui ipsi videbūtur, adhibitis, iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem: curabit tamen, ne ad hæc extrema, nisi quam cōsultissime, & alijs tentatis remedijs veniatur.

43 Coadiutores formatos siue spirituales, siue temporales, & Professos nullo modo dimittet. P.2.c.1 lit. C.

44 Circa modum dimittendi obseruet ea, quæ in secunda parte Constitutionum capite tertio dicuntur; & intelligat, an is, qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & si quid ei reddi oporteat, *iuxta eiusdem capitis declarationem: Scripta vero an secum asportare debeat, consideret ipse diligenter. *Par. 2. c. 3. lit. B.

45 Declaretur ijs, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis simplicibus, si ea iuxta formulam Societatis consuetam emiserint. P. 2. c. 4. §. 3.

46 Circa dimissos aut egressos è Societate, & postea reductos, vel spōte redeuntes, obseruentur ea quæ *in Constitutionibus *& Decretis dicuntur; & *Par. 2. c. 4. *In Cōg. 1. tit. 2. decr. 10.

si admittantur, denuo examinentur, & probentur, prout ipsi videbitur: si quis autem semel egressus erit, poterit quidem iterum admitti, sed aduertatur, huiusmodi homines raro idoneos ad instituti nostri disciplinam inueniri.

De litterarum studijs. CAP. VI.

Par. 4. c. 12. & 13. & c. 6 § 6. 47 IN Vniuersitatibus, & Collegijs, in quibus nostri litteras profitentur, idoneos, & eruditos Professores pro ratione loci, & debiti constituat. * si aliquis Lector extraordinarius adijciendus videretur, Generalem consulat.

* Ibidē c. 13. lit. C.

48 Peculiari cura videat, num lectiones in scholis nostris, & scholasticæ exercitationes diligenter, assidue, atque ordine habeantur: num Magistri, & Discipuli suū in Domino officium faciant: &, si quid opus esse iudicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quarta parte Constitutionum, & regulis habentur.

Par. 4. c. 5. §. 2. & c. 6. §. 5. 49 Ipsius prudentiæ relinquitur, quid hi, aut illi addiscere debeant iuxta ætatem, & ingeniū vniuscuiusque ad maiorem gloriam Dei; eos autē quos non esse aptos ad studia inueniet, ab illis remouere poterit.

Par. 4. c. 6 §. 4. & c. 5. lit. D. & c. 13. §. 4. lit. E. 50 In addiscendis disciplinis ordinē seruari faciat: efficietque, vt prius scholastici in lingua latina solidū iaciant fundamentū, quā ad alia maiora studia transeant: curabit vero humaniorū litterarum studia magni fieri, & eorum, qui eas profitentur, peculiarē curam haberi: & ne in his professo-

res

res idonei desint, illorum seminaria, & instituet, & conseruabit.

51 Aliarum linguarum studium valde commendatum habeat: hebraicæ vero ijs tantũ concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi iam sint, aut certe tam humiles, vt sperandum merito sit, hoc studium sine illorum detrimento vtile valde futurum. Part. 4. c 6. §. 5. & li. D. & c. 13. §. 4.

52 Designet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis sint, & ingenio polleant, vt absolutis studijs Philosophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum studium habeant, & positiuæ, * ac sacræ scripturæ se dedant; quo etiam tempore in disputationibus publicis rationem suorũ studiorum reddant, * vt eas facultates priuatim, vel publice ad suam, vel aliorum vtilitatem profiteri possint. Part. 4. c. 6. §. 14. & §. 16. * Ibidẽ §. 17. & c. 15. §. 3. * Ibidẽ c. 6. §. 18.

53 Diligenter studeat, vt præceptores Philosophiæ, cum magno delectu eos Aristotelis interpretes legant, qui contra Christiana dogmata impie scripserunt, & ita Philosophiam interpretentur, vt Theologię scholasticę, quam nobis commendant Constitutiones, subseruire faciant. Can. 8. Cõg. 3.

54 Cũ opinionũ nouitas vel diuersitas non modo finem ipsũm, quem Societas ad Dei gloriam propositũ habet, impedire possit, sed etiã ipsum Societatis statum maxime labefactare; necesse est ingeniorum licentiã in opinionibus vel introducendis vel sectandis, omnibus modis certa aliqua lege coercere. Quare diligentissime curẽt Prouinciales iuxta mẽtem Constitutionum ea exacte ab omni- Part. 3. c. 1. §. 18. & li. O. & p. 4. c. 5. §. 41 & p. 8. c. 1. §. 8. lit. K.

 bus

bus nostris, & præcipue a professoribus obseruari, quæ in ratione studiorum præcipiuntur.

Par.4. c.5. lit. C. 55 Curet, vt ij, qui propensum animum habent ad aliquam facultatem, in qua possunt insignes euadere, in ea diutius versentur, habita tamen spiritualis profectus ratione, & de talibus Generalē admoneat.

P.4.c.5 lit.D.& c.13.5. 4.&lit. E.& Can.17. Cōg.2. 56 Qui propter ætatem prouectiorem, aut alias causas in facultatibus, & Scholasticis studijs progressum facere non possunt, curabit, ne in illis tēpus insumant, sed casibus conscientiæ discendis dent operam, sintque semper aliqui ex nostris, qui huic studio diligenter incumbant, vt Societas copiam habere possit operariorum, qui confessionibus audiendis sint idonei.

57 In singulis Domibus, & Collegijs aliquē constituat, qui in casibus cōscientię bene versatus sit, vt difficultatibus domi, & foris occurrentibus satisfacere possit.

58 Comœdias, & Tragœdias rarissime agi permittat, & non nisi latinas, ac decentes, & prius aut ipse eas examinet, aut alijs examinandas committat: eas vero, atque alias id genus actiones in Ecclesia fieri omnino prohibeat.

Pa.4.c. 9.§.3. 59 Sub finem studiorum Generalem de vniuscu iusque talento admoneat, & quantum singuli profecerint, ei referat.

60 Curet, vt nullus ex nostris librum aliquem ex vna in alteram linguam transferat, aut imprimat, absque Præpositi Generalis facultate.

De pro-

De promouendis ad ordines, & gradus litterarios.
CAP. VII.

61 POteſt per ſe, vel per alios præſentare ex noſtris eos, quos idoneos iuxta inſtructionem à Generali traditam, cenſuerit ad ordines Eccleſiaſticos recipiendos.

62 Quamuis in actibus ſcholaſticorum communibus exercendi ſunt noſtri iuxta Conſtitutiones; nullus tamen ad Philoſophiæ, vel Theologię gradus, etiamſi idoneus ſit, promoueatur ſine Præpoſiti Generalis facultate. Part.4. c. 6. §. 10. & 17. & c. 15. §. 3.

63 Cum noſtri de Generalis facultate in vniuerſitatibus Societatis promouēdi ſunt ad gradus litterarios, ſi qua in re neceſſaria ad promotionem erit diſpenſandum (quod rariſſime faciendum eſt, ne huiuſmodi gradus veniant in cōtemptum) vbi id fecerit, tam de perſona, quam de cauſa diſpenſandi admoneat Generalem,

64 Etſi Doctorarus, & Magiſterij gradus iuxta Cōſtitutiones prædicto modo noſtri accipere poſſunt, nomine tamen Doctoris, vel Magiſtri ratione gradus, inter ſe non vtantur.

De promouendis in profeſſos, & Coadiutores formatos, ac ſcholares.
Cap. VIII.

Par.4. c.3. §.3 & par.5 c.4. §.3. & 6.

65 POteſt admittere poſt biennium ad vota ſimplicia ſcholaſticorum approbatorū, & coadiutorum non formatorū, quos in Domino

idoneos iudicauerit iuxta regulas & Constitutiones.

* In Ex.c.4. §.41. & 27.

66 Curet autem, vt quamprimum aliquis biennium Nouitiatus expleuerit (nisi iusta de causa differendus videretur) peractis ijs, quæ in examine * habentur, hæc vota in sacro antequam communicet, emittat coram aliquibus domesticis tantum, non tamen inter eos, qui tunc forte vota renouarent, etiam si ea prius ex deuotione edidisset.

In Ex. c.1.§ … * Can. 2. Congr. 4.

67 Si quos, vt indifferentes admiserit (quod raro fieri debet) potest eos applicare ad gradũ Coadiutorũ, vel scholasticorum, sicut magis in Domino cõuenire iudicabit. *In hac vero classe indifferẽtiũ vltra tẽpus biẽnij ꝓbationis nemo maneat.

In ex. c.4.§.16 & p. 5. c.1.§.3. & c. 2. §.1. Pa.5. c. 2. & p. 4.c.9.§. 3.

63 Scholastici simulatque Superiorum arbitrio studia absoluerint, tertiũ probationis annũ in Domibus probationum peragant, quod si commode fieri nõ possit, in Domibus Professorũ, vel in Collegijs probari eos faciat iuxta regulas nouitiatus.

*In ex. c.1.§.8. & c. 4. §. 2. & 27. 38. 41. & c. 6.§.8 & p. 5. & 6. c. 2. §. 12. & can. 3. con. 2.

69 Finita visitatione consideret, qui sint idonei in sua Prouincia, vt in Coadiutores formatos spirituales, vel temporales, aut in Professos iuxta Constitutiones, & instructionem à Generali traditam admitti possint, & secundum eandem accurate Generalem informari curet.

* Part. 6.c.2 §. 1. & p. 10. §.6.

*70 Antequam admittat eos, qui cũ Generalis facultate professionem, vel vota Coadiutorum formatorum emissuri sunt, ea seruari curet, quæ ab ipsis eiũt facienda; eiusmodi sunt dispositio bonorũ temporaliũ, si quæ adhuc habuerint, exercitia spiritualia, cõfessio generalis, & alia, quæ in * Constitutionibus,

tutionibus, & Decretis congregationum dicuntur, in professione etiam & ijs votis emittendis seruentur, & vt publice fiant, & in ceteris omnibus quæ * constitutiones præscribunt. *Par. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1.

71 Qui professionem fecerint, etiam trium votorum, emittant vota illa simplicia, quæ post professionem emittenda sunt, idque iuxta formulam † primæ congregationis, * vt à tertia recognita est: & doctrinã Christianam tam ipsi, quã Coadiutores formati spirituales per quadraginta dies intra annum doceant. † In 1. Cong. tit 6. decre. 23. & in 3. Congr. decr. 70

* 72 Habeat librum, in quo eorum nomina scribantur, qui vota solemnia, vel simplicia post biennium in Domibus, vel Collegijs suæ Prouinciæ emittunt iuxta ordinem Præpositis Domorum, & Rectoribus traditum. * Can. 20. Cõgre. 2. Par. 5. c. 3. & 4

73 Cum aliqui professionem, vel vota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla huiusmodi votorum, & aliorum quinque, quæ professi post emissam professionem faciũt, nomine ipsorũ subscripta, ad Generalem quamprimum transmittat.

74 Constituat iuxta Constitutiones, vt Professi, & Coadiutores spirituales formati suæ prouinciæ in Domibus Professis, quantum fieri potest, commorentur. Par. 6. c. 2. §. 3. & 4. & p. 4. c. 10. § 3.

De rebus Collegiorum, & Domorum.

CAP. IX.

75 AEdificia conseruari, & si opus erit, instaurari curet: quod si quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt esset templum, dormi- Can. 11 Cóg. 1. Can. 9. Cóg. 2.

 torium,

torium, vel aliquid huiusmodi nisi approbāte Generali non fiant, ad quem pertinet formam, & modum nostrorum ædificiorum præscribere.

76 Redditus, & reliqua stabilia conseruari curet, & an crescant, vel minuantur, intelligat: si quis autem huiusmodi bona augere vellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: si tamen conditiones aliquæ exigerentur, non nisi approbante Generali vllam admittat: & eodem modo, quæ dantur Domui professæ accipere, & si quid stabile donatum fuerit, etiam vendere poterit: si tamen Domui necessarium pretium non esset, & trecentorum ducatorum valorem excederet, consulat Generalem, vt de eo iuxta ipsius præscriptum disponat.

77 Cum lites pro rebus præsertim temporalibus, diligenter nostris fugiendæ sint, non intēdat, quisquā è nostris omnino litē aliquam absq; con- Can.26 Cōg. 2. sensu Generalis, aut eius, cui expresse suas vices ad hanc rē ille cōmiserit, nisi in re adeo necessaria, vt eius responsum expectari nequeat, de quo tamen postea ipsum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rē cōpromissione cōponere. Nostris autē si lis intendatur, curandum etiam diligenter, nisi de iure nostro manifeste constaret, vt aliqua transactione vel concordia res tota cōponatur: id si commode fieri nō valeat, poterunt in iudicio se Par.4. c.2. lit. C. defendere, cum Prouincialis * potestatem habeat conseruandi & defendendi res Collegiorum etiā in iudicio, cum facultate alios substituendi, si id necessarium vel conueniens aliquando fuerit.

78 Intel-

78 Intelligat, an exempla authentica contra- In 1.
ctuum maioris momenti, præsertim rerum perpe- Congr.
tuarum ad Archiuium, quod est in Vrbe penes tit.6.
Præpositum Generalem, missa sint, alioqui mitten decr.24
da curabit.

79 Videat computa inter Superiorem, & Procu
ratorem transacta, rationemque exigat accepti & expensi, & resolutionē vltimi sui computi summatim scribi faciat, quam ipse subscribet in libro designato: in hoc autem scripto simul constet tam de summa accepti, & expensi ab vltima visitatione, quam de eo, quod residuum fuerit, vel etiam si quid debiti maneat.

80 Visitet bona stabilia extra domum, quæ sine magno incommodo visitari possint, vt videat, nū qua instauratione, vel cultura egeant, & quid ad eorum conseruationem opus sit.

81 Si Domus, vel Collegia cum commoda fun- Par. 4.
datione offerentur, expendat, quid ad commune c.2. §.1.
bonum ex ijs speretur, & an aliquæ conditiones & p. 9.
exigantur, & an locus sit salubris, & omnia ad Ge c. 3. §.
neralem referat, nihil interim certi promittendo. 17.

82 Magnum æs alienum Collegia vel Domos conflare non sinat, si soluendo fore probabiliter non speret, habita ratione redditūum, & eleemo-
synarum, quæ ordinarie dari solent: *nec in ijs plu- * Can.
res habitare permittat, quam ali possint. 12.Cō-
gre.2.

83 Quādo contribuendū erit ad sumptus cōmu P. 4. c.
nes Prouinciæ, statuat ipse q̄d cuiq; Collegio, vel 8 lit. E.
Domui, seruata ꝓportione debita, imponi debeat P.6 c.2

84 In vestitus ratione tria obseruari faciat; Pri- §.15.
mum

mum, vt honestus ille sit: Alterum vt ad vsum communem, & approbatum honestorum Sacerdotum eius loci, in quo viuitur, accõmodatus: Tertium, vt professioni paupertatis non repugnet.

85 Habitationem, officinas, vestes & reliquam supellectilem, omnia denique diligenter inspiciat; nec necessaria deesse, aut superflua expendi permittat; & rerum mobilium inuentarium conferri faciat cum inuentario in præcedenti visitatione à Visitatore, vel Prouinciali subscripto. Obseruet etiam, quæ teneatur œconomiæ ratio.

De ijs, qui bonis suis nondum se abdicarunt.

CAP. X.

86 NON permittat nostros abdicare se possessione bonorum suorum, nisi quos constantes, & stabiles in sua vocatione cognouerit, atque in ea re maturo semper consilio procedat.

Can. 4. Cõg. 5. 87 Non sinat pactiones inire nostros cum parentibus suis, & quibuscumque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad se pertinentibus, nisi illi prius admoneantur, Societatem ipsam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.

Can. 3. Cõg. 2. & Can. 3. Cõg. 3. 88 Cum quis ex nostris est dispositurus de bonis suis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquentis, & necessitate etiam Domorum, & Collegiorum Prouinciæ, si in ea huiusmodi bona sint.

89 Si

89 Si aliqua bona applicabũtur Societati cũ facultate Generalis, magnopere curet Prouincialis vt cum ædificatione, & charitate, & non cũ rigore exigantur, potiusque per Procuratores externos, quam per nostros: expediet quoque, vt ex his eleemosynæ aliquæ in pauperes eius oppidi, vbi sunt bona, distribuantur: & ratio dati, & accepti taliũ bonorum scripto constet, vt ipse, aut superior illius Domus, vel collegij, cui applicata fuerunt, eã reddere possit ei, q. à Generali fuerit designatus.

90 Non ferat, nostros quicquam petere a parentibus, cognatis, vel amicis: sed omnia eis necessaria a Societate prouideantur: * intelligatq; etiam si quibusdã ad tẽpus proprietas bonorum temporalium permittitur, vsum tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli esse concedendum. *In Ex. c. 4. §. 4. & p. 4. c. 4. lit. E.

De modo, quo cum Generali, & alijs Prouincijs, ac externis se habere debeat.

Cap. XI.

91 OBedientem, reuerentem, ac fidelem, se Præposito Generali exhibeat, & hac re subditis in primum exemplum præbeat: idque potissimũ curet, vt omnes de suis Superioribus bene sentiãt, eiusq; peculiari deuotione afficiantur.

92 Perspecta Generali esse cupiat omnia, quæ ad suam Prouinciam pertinent, eaque per se, & Superiores Domorum, & Collegiorum, & Consultores suæ Prouinciæ iuxta formulam scribendi manifestari diligenter curet.

93 Cogi-

93 Cogitet de communi bono Societatis, illudque iuuet: Congregationes Prouinciales suo tempore iuxta formulam traditam cogat: si quid annotauerit circa Decreta, & Constitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem generalẽ exposcat, Præposito Generali scribat, vel Procuratori tertio quoque anno ad eundem venturo tradat.

94 Si occasio se obtulerit iuuandi alias Prouincias, non desit charitatis officio, & litterarum cõmunicatione iuxta formulam scribendi, mutuam concordiam & charitatem foueat.

P. 10. §. 11. & lit. B. 95 Beneuolos, & deuotos conseruet, curetque, vt benefactoribus se gratos nostri exhibeãt: si qui autem aduersantur Societati, studeat, vt melius informati reconcilientur.

96 Quæ eleemosynæ externis pauperibus, siue ordinariæ, siue extraordinariæ dari debeant, ipse Superioribus præscribet auditis Consultoribus, pro Collegij vel Domus facultate: Vbi vero habentur bona ecclesiastica, eleemosynas aliquas fieri prouidebit in locis præcipuè, vbi huiusmodi redditus percipiuntur.

De communi ratione iuuandi proximos.
CAP. XII.

Part. 4. c. 10. §. 20. & c. 6. §. 3. & lit. C. * Can. 27. Cõg. 2. 97 INtelligat præsertim sub finem studiorum, qui ex nostris, & quousque, quibusque rationibus domi, & foris externis se cõmunicare debeant: quod tamen nisi probatis, & in vocatione stabilibus, discretis, * & bene instructis, quique

alios

alios ædificare possint, concedendum erit.

98 Consideret, num Missæ celebrentur, & sacramenta alia ministrentur iuxta vsum Romanæ Ecclesiæ, concionandi etiam, & doctrinæ Christianæ docendæ modum obseruet: curetque, vt in his omnibus nostri vniformes sint, & vt finem, quem Societas intendit, assequantur. Præcipue vero circa concionatores inuigilet, vt si quis ex ijs ad suas se regulas forte non accommodauerit, à concionandi munere amoueatur, & in alijs Societatis nostræ ministerijs occupetur. Part. 4. c. 8. §. 2. & p. 10. §. 9.

99 Videat, num in Domibus, & Collegijs concionatores, & confessarij ad sua munera idonei sint, & statuāt pro ratione instituti, & loci, quam frequenter domi, vel foris concionandum, vel publice legendum sit, vel doctrina Christiana tradenda: & tempore pestis aliqui ab eo designentur, qui separati ab alijs, proximis iuuandis vacent. Ca. 17. Cōg. 2.

100 Det operam, vt Cōfessarij maturioris sint ætatis quantum fieri potest, præsertim qui ad confessiones mulierum audiendas mittuntur.* Curetque vt nostri gratijs, & priuilegijs apostolicis prudenter, & moderate vtantur. * Part. 10. §. 12

101 In ijs locis, in quibus simul Domus Professorum, & Collegium fuerit, Societatis ministeria in Domo exercēda curabit: In Collegijs vero ea, quæ ad studia litterarum, & auxilium spirituale scholasticorum pertinent, tractanda sunt. Part. 4. c. 8. & & part. 7. c. 4.

102 Efficiet, vt in festis, quæ a nostris pręcipue celebrari solent, ornatus nostrarum ecclesiarum sit

mode

moderatus, ac religiosus, & quoad fieri potest, sine nimia distractione nostrorum, & modestia externorum.

P.7. c. 4 lit. G. 103 Non permittat, vt cũ Congregationib⁹ externorum, quæ confraternitates dicuntur, nostri misceantur, nec in Domibus, vel Collegijs vlli earũ conuentus agantur, nisi qui ad finem earundem Domorũ & Collegiorũ in diuino obsequio fient.

Ca. 19. Congr. 2. & Ca no. 7. Cõg. 4. 104 Si examinãdi ministerium ab ordinario iniunctũ effugere nostri nulla ratione possint, quãuis de doctrinæ sufficientia iudicium ferre valeãt, illud tñ retineant, ne de admittẽdis, vel nõ admittẽdis ferãt, sed illud omnino Prelatis relinquatur.

De missionibus, & mutationibus nostrorum.

CAP. XIII.

105 PRouincialis non abeat a sua Prouincia sine Generalis, nec Præpositus, aut Rector a sua Domo, vel Collegio absq; Prouincialis facultate, nisi locus esset vicinus, aut sine graui incommodo Superioris responsum expectari non posset. * Reliquorum vero mutationes intra Prouinciam Prouincialis ipse ne faciat sine causa alicuius momenti.

* Can. 32. Cõ. 2.

106 In mittendis operarijs per Prouinciã extra Domos, & Collegia, vt in vinea Domini laborẽt, obseruet, quæ in Constitutionibus, & regulis missionum dicuntur: videat tamen, ne Domus, & Collegia necessarijs ministris destituantur.

Part. 7. c. 1. §. 5. & c. 2. §. 2. & can. 27. cõg. 2. 107 Quocunq; mittat aliquem, eum per se, vel alium plene instruat, & ordinarie in scriptis tã de

modo procedendi, quam de medijs, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet.

108 Per crebram litterarum communicationẽ iuxta formulam scribendi totius successus certior factus ex eo loco, vbi ipse commoratur, consilio, & orationibus, & alijs rationibus eum iuuabit, vt persona, & negotium postulauerit. Par. 7. c. 1. §. 2 & c. 2. § 2. & Can. 23 Cong. 2

109 Optimi quique, & maturiores ad proximos iuuandos, quãtum commode fieri poterit, mittantur: & si ei videbitur expedire, alicui Superiori vicinioris Domus, vel Collegij subijciantur. Par. 8. c. 1. § 4

110 Cum mutari aliquẽ oportebit, animaduertat, vt ad eum reuocandum, quoad fieri poterit, ijs medijs vtatur, vt ij, à quibus euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quam offensi, vel male affecti. Par. 7. c. 2. lit. H.

111 Si missum à Superiore, vel à summo Pontifice minus vtiliter occupari videret, Generalem admoneat. In Bul. 3. Pauli III.

112 Extra Prouinciam suam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, nisi negotij alicuius, aut peregrinationis causa, aut nisi ei constaret de Generalis voluntate, vel conueniret cum Prouinciali illius Prouinciæ, ad quam mittere aliquem voluerit: ad prouincias tamẽ extra Europam, & inter ipsasmet hæ transmutationes sine facultate Generalis ne fiant.

113 Post cognitam Generalis mortẽ Prouincialis neminem ex ijs, qui ius suffragij habent ex sua prouincia in aliã mittat ante congregationẽ Prouincialẽ, nisi causa sit adeo vrgens vt ipse & maior

pars

pars consultorum ipsius existimet esse mittēdum.

114 Cum peregre erit nostris proficiscendum, aliquem, cui maxime confidat, præficiet, cui toto itineris tempore ceteri tanquam Superiori in omnibus obediant.

Can.12 Cōg.3. 115 Ad retinendam religiosam disciplinam, & paupertatis rationem det operam, vt nostri in profectionibus, quos ipsorum Superiores id præstare posse iudicauerint, in toto vel in parte pedestri itinere vtantur, & in equitando solius necessitatis siue personæ siue negotiorum ratio habeatur.

Can.10 Cōg. 2. 116 Expensas itinerum soluere eius erit Prouinciæ, aut Collegij, aut Domus in cuius bonū, & vtilitatē cedit profectio: quod si in ea re dubiū esset, arbitrio ipsius auditis Consultoribus statuendū relinquitur: si aliquādo tamen inter aliquos Prouinciales nō conueniret, recurrant ad Generalem.

P.3.c.1 lit. A. 117 Quando quis ab vno loco ad alium trāsfertur, Superior, ad quem talis mittitur, informandus est, quantum ad cognoscendum, & iuuādum eum sit satis. Neminem autem ex vno in alium locum ire permittat sine litteris patentibus.

De Visitatione. CAP. XIV.

Can.29 Cōg 1. & p.8. c.1.lit.I. 118 Singulis annis per se ipsum singula loca suæ Prouinciæ visitet, cum hoc sit valde proprium sui officij, & ibi diutius immoretur, vbi magis erit opus, præsertim in loco ad communicationem cum inferioribus, & Generali Præposito magis commodo.

119 Si quando ob cauſas grauiores viſitare omnia loca ſuæ Prouinciæ ipſe non poſſit; re cũ ſuis Conſultoribus collata,ad ea, quæ non poteſt,ſibi alium ſubſtituat. Quamuis omnino curandum ſit, vt Domos probationis & ſcholaſticorum ſeminaria peculiari cura, & per ſe viſitet.

120 Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorem interroget, num aliquid vrgeat, cui ſtatim neceſſario ſit remedium adhibendum: & Viſitationes præteritas petat: deinde omnes ſimul benigne alloquatur, eoſque ad renouationem in ſpiritu, & ſtudium perfectionis hortetur.

121 Incipiat Viſitationẽ à templo, cuius oſtio clauſo, videat quomodo cuſtodiatur Sanctiſſimũ Euchariſtiæ Sacramentum: mox viſitet ſacrum infirmorum oleum; & ſanctorum reliquias, ex quibus nihil vlla ratione auferatur; altaria, ſedeſque Confeſſariorum, atque alia, quæ tam in Templo, quàm in Sacriſtia ad diuinum cultum pertinent.

122 Poſtea ad viſitationem perſonarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolum ſe exhibeat, ne alicuius mentem ſubeat ſuſpicio, quod ob ſiniſtras aliquas informationes minus hilarem vultum ipſis oſtendat.

123 Petat à Superiore, & cõſequenter à Conſultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel pręcipuis officialibus, vt ea, quę ſciunt alicuius momẽti de ſtatu Collegij, vel Domus, aut de pſonis referãt: quod ſi iudicauerit expedire, iubere poterit, vt informationes huiuſmodi, vel partẽ earũ

breuiter ſcribant,& ſibi tradant:ſcripta autẽ, quæ ſecretum continent,clauſa ipſe diligentiſſime ſeruet,caueatq; ne minimo quidem indicio eos, qui ſibi aliquid referunt, prodat.

124 Huiuſmodi informationibus acceptis, & conſideratis,percurrat cum Superiore catalogum perſonarum Domus,vel Collegij, breuemque de ſingulis ab eo capiat informationem.

125 Deinde vocet ſigillatim omnes eo ordine, qui ei magis conuenire videbitur,& ſingulos ſeorſum iuxta inſtructionem ſequenti capite poſitam memoriter potius,quàm ex ſcripto interroget, & quæ aduertenda iudicauerit, ſibi memoriæ cauſa ſcribat. Quid vero à quoque interrogandum ſit, illius prudentiæ relinquitur.

126 Hortetur omnes ad veritatem ſincere dicendam,ne ipſis imputetur,ſi morbi propter eorũ ſilentium incogniti,& latentes curari non poſſint: admoneatque teneri eos ſeruare ſub ſecreto, quicquid cum eo, quod ſecretum requirit, tranſegerint,licet à quouis alio,qui ipſo ſit inferior, de ea re interrogentur.

127 Non facile credat, ſi quæ forſan contra alios,præſertim Superiores dicentur, ſed ea notet, & expendat,vt veritatem aſſequatur. Caueatque ne dum ſubditos conſolari ſtudet, illi debiliores in obedientia,& reuerentia erga ſuos immediatos Superiores reddantur.

Par.8. c.1.§.5. 128 Si quis diuiſionis,aut diſſenſionis eorũ, qui vnà viuunt,inter ſe,vel cum ſuo capite auctor eſſe inueniretur,diligẽtiſſime ab ea cõgregatione,ve-

luc

lut pestis, quæ eam potest inficere, si præsens remedium non adhibeatur, separandus est.

129 Visitatio rerum, aut partiũ, iuxta ea, quæ in præcedentibus regulis, præsertim in nono capite huius officij dicta sunt, fieri debet; in qua simul examinandæ sunt regulæ officialium, qui eiusmodi rerum curam habent: si quid autem non solum informationem, sed inspectionem requirat, ipse per se, aut socium id præstabit.

130 Summarium Constitutionum, & Regulas Communes coram Superiore, Consultoribus, & Ministro examinabit, & si quas non obseruari intellexerit, consideratis causis remedia adhibebit, vt obseruari possint. Regulas autem Ministri, Consultorum, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium ipse per se cum ipsismet examinabit: reliquas vero aliorum officialium poterit socio, aut alteri coram singulis eorum examinandas committere.

131 Prouincialis integrã rationem totius anteactæ vitæ, iuxta Constitutiones ab ijs exigat, qui Societatẽ ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad studia missi sunt ab ijs, qui illis absolutis ad tertiũ probationis annum peragẽdũ mittuntur. Quod si id aliquãdo per se præstare non poterit, substituat ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegij. Singulis vero annis in quacumq; Domo, vel Collegio suæ Prouinciæ absoluta rerũ domesticarũ visitatione, aut in ipso visitationis decursu (si id opportunius in aliquib⁹ fore iudicaret) rationẽ cõscien- In ex.c. 4.5. 36. & 39.

tiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddidẽ ruut iuxta modum inferius præſcriptum. Quod ſi visitatio circa renouationem votorum inciderit, (quam extra ſtatutum tempus rationeſui aduentus in Domum aliquam, vel Collegium præſertim magnum per vnum aut alterum menſem præmittere, aut differre poterit) ipſe ad excipiendas confeſſiones generales noſtrorum; aliquos Patres probatos, & maturiores deſignabit; eoſque, qui ſibi confiteri volent, benigne audiet.

132 Poſtremum omnium viſitet Superiorem Domus, vel Collegij circa ea, quæ ad perſonam, & officium eius attinent, iuxta officij eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.

133 Viſitatione cuiuſque Domus, vel Collegij abſoluta, & rebus omnibus perſpectis, vt laboris ſui fructum capiat, denuo omnia, quæ accepit in viſitatione, conſideret, & ea, quæ maioris momenti ſunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidque tantum probabile videatur, & de quibus Generalis conſulendus eſt, & quę cum ſolo Superiore Domus, vel Collegij, quæ etiam cum Conſultoribus, & quæ cũ alijs particularibus ſint tranſigenda, diligenter diſcernat.

134 Quæ ad gubernationem ſpectantia ipſi ordinanda videbuntur, hæc vel illa ijs etiã expendenda tradat, quos de vnaquaque re melius iudicare poſſe confidat. Et antequã vltimã executionis manũ rebus imponat, omnia in orationib⁹ & Miſſarũ ſacrificijs Deo cõmẽdet, vt iuxta ipſius diuinũ beneplacitum

neplacitum dirigantur.

135 Postquam autem apud se omnia constitue rit ex præteritæ visitationis memoriali, vbi rerum quæ temporarię sunt, ordinationes scribuntur, eas quæ executioni mandatæ fuerint, expungat. In libro vero, in quo non nisi maioris momenti ordinationes scribendæ erunt, ipse ea tantum scribet, suaque manu subscribet, quæ cum Generali communicauerit, & ab ipso fuerint approbata.

Instructio de ijs, quę in visitatione interroganda sunt. Cap. XV.

Quę ad gubernationem pertinent à Superioribus, & Consultoribus, & alijs, quibus videbitur, petenda.

1 INterroget, si quid grauius in ea Domo, vel Collegio accidisse extra confessionem intellexerit, & quod remedium sit adhibitum.

2 Quomodo seruentur regulę, quæ ad Nouitios pertinent.

3 An aliqui, præsertim pueri, aut mulieres ad vota emittēda inducantur, vel ad consilia alia obseruanda indiscrete trahantur.

4 An aliquis domi nimis affectus videatur ad cōsanguineos, vel ad eorū subuentionē teneatur.

5 De numero, & sufficientia Confessariorum, & de frequentia, & fructu confitentium.

6 Quomodo litterarum studia vigeant, & quam exacte seruentur, quæ de opinionū nouitate & di-

uersitate statuta sunt. Et an aliqui videātur finitis iam studijs educendi è Collegijs.

7 An infirmi, hospitalia, carceres, & triremes (vbi essent) visitentur, & adiuuentur à nostris.

8 Ex quibus operibus pijs iuxta nostrum institutum, maior fructus percipiatur.

9 De cura in tradendis spiritualibus exercitijs, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Christiana institutione.

10 De modo conuersandi iuxta rationem, & finem nostri instituti.

11 De missionibus & earū fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.

12 An aliqui prætextu valetudinis iuuandæ à spiritus perfectione degenerent, & à laboribus nostri instituti abhorreant, atque ad otium aspirēt.

13 An erga nostros infirmos, & hospites debita Societatis caritas, & cura exerceatur.

14 An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15 Quæ eleemosynę externis pauperibꝰ dētur.

Quæ ab omnibus peti possunt.

16 QVomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio victus, vestitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vtitur.

17 Si quid dubitationis, aut difficultatis, si quid etiam ad suam consolationem, instructionem, aut profe-

profectum fore putat, confidenter proponat.

18 Quod ad alios attinet, interrogetur, quomodo tractetur à Superioribus, & quid sentiat de illis, tam de personis, quam de officijs eorum.

19 An aliquis Superior impedierit libertatem subditorum scribêdi ad Superiores mediatos, aut quouis modo significauerit, sibi non placere, vt nostri de ipso, aut eius gubernatione, ad eosdem scribant.

20 An nouerit extra confessionem aliquid de quauis persona, quod non ei probetur, vt de inobedientia, murmuratione, conspirationibus, præsertim contra Superiores, & si quid parum honestum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua persona accidisset, vel contra de dissensione.

21 Quomodo seruetur Domi Cõstitutiones, Decreta, regulę, cõmunis ordo, & ordinationes, quę à Præposito Generali, & aliis Superioribus emanãt.

22 Quomodo exerceantur ministeria Societatis erga externos, quod ad modũ, & fructum attinet.

23 Quis sit profectus nostrorum in rebus spiritualibus, & quod omnium in solidis virtutibus acquirendis studium.

24 Si de ijs etiam, quæ pertinent ad alias Domus, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momẽti videatur, libere proponat.

Pro Scholasticis addatur.

25 QVid ingenij, memoriæ, virium, & propensionis ad litteras in se experiatur.

26 An occupatione exteriore, vel ſtudijs remoueatur, vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.

27 An habeat libros neceſſarios, & an ſcribat, legat, diſputet.

28 De ſuo profectu in litteris quid ſentiat.

29 An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.

Pro ijs, qui in probatione verſantur.

30 AN firmus ſit in propoſito viuendi, & moriendi in Societate.

31 An ſit indifferens ad quemlibet gradum, miniſteria, & exercitia Societatis, prout obedientia conſtituerit.

32 An exercitia ſpiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, ſi videbitur ex Examine.

Modus accipiendæ rationis conſcientiæ.

QVod in ſummario Conſtitutionum. §. 40. præſcribitur de manifeſtanda conſcientia, id magni momenti ad Dei gloriam & Societatis noſtræ bonum Pater noſter ſanctę memoriæ Ignatius exiſtimauit: quare vt omni diligentia & animi ſinceritate ſeruetur, Prouinciali curādum erit. Et cum quiſq; dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta inſtructionē datā, poterit Prouincialis, ſi qua exiſtimauerit amplius interroganda, id etiam facere;

quamuis,quæ hominẽ pudore multum afficerent, ea extra cõfessionem interroganda nõ essent. Nec a singulis singula petet,sed prudẽter et circumspe ćte pro ratione personarum. Deniq; eam sua uitatem teneat,vt illa omnia non tamquam iudex exigere, sed vt benignus parens ob subditi consolationem cognoscere velle videatur.

INDEX CAPITVM REGVLARVM

Prouincialis.

REGV-

REGVLAE PRAEPOSITI DOMVS PROFESSAE.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERsonam, & totius Domus administrationem pertinent. CAP. I.

OMNI studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur Rector in nostris Constitutionibus, atque eo magis, quòd illis præsit, quos viros spirituales, & perfectionis studiosos esse oportet. Part. 4. c. 10. §. 4.

2 Primam officij sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desiderijs totam Domum velut humeris suis, sustineat; & quæcumque in ijs, quibus præest, ad ipsorum, aliorumque ædificationem, iuxta instituti nostri rationem, optare debet, prius in seipso præstare studeat. Part. 4. c. 10. §. 3.

3 Communes regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vsu quantum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

4 Intra annum, postquam officium Præpositi prima vice inierit, quadraginta diebus Christianã doctrinã eo modo, quo in secũda Congregatione de Rectore expositum est, legat, aut doceat; sed ex Part. 4. c. 10. §. 10. & can. 15. cõg. 2.

causa

causa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

5 Consuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas seruet; ac seruari faciat: si tamen aliqua alia à precedenti Præposito inducta fuerit, nō mutet incōsulto Prouinciali: ipse vero, nisi suo Superiore approbāte, nullam introducat.

Par.4. c.10 §. 5.&6. 9 Eos, qui domestica obeunt ministeria (exceptis quibusdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter constituat, suas cuique regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eisdem ministerijs detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quędam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inueniuntur, non facile mutari debebunt.

* Ibidē lit.E.

Part.4. c.10. §. 6. 7 Vt prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita cum tempus vacuum illis fuerit, vt illud vtiliter impendant diuino seruitio, curabit.

P.3.c.1 §.11. 8 Etsi potestatem habet designandi Confessarios suis subditis, ordinariū tamen Cōfessariū Domus nō cōstituet sine approbatione Prouincialis.

P.6.c.5 9 Quamuis in virtute obedientiæ iubere possit, non nisi rarissime, & ex graui ac vrgenti caussa id faciat.

10 Ordinarias tātum pœnitentias imponat, quales sunt parua mēsa, publica reprehensio, cōclusio in circulo, edere sub mēsa, obsculari aliorū pedes, orare in refectorio, dicere culpam suā, subtractio cibi vsq; ad panem, & aquam, si res postulauerit, disci-

disciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domestica.

11 Sicut ad Præpositum pertinet dispensare in regulis, & Constitutionibus, & Decretis Congregationum generalium cum particularibus, quando necesse erit; sic &, cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Prouincialis responsum expectari non potest, eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, ac eius causa admonere. Part. 4. c. 10. lit. B. & p. 9. c. 3. §. 8.

12 Nomina eorum, qui vota solemnia, vel simplicia emiserunt, in libro ad hoc parato notentur, in Professis quidem, & Coaditoribus formatis cū nominibus admittentium; in reliquis vero post biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Constitutiones. Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.

13 Quas habeat facultates partim ex ijs, quæ ipsi in his regulis cōceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, sciat ad Superiorem recurrere.

De ijs, quæ Præpositum ad bonam administrationem iuuabunt.

Cap. II.

14 SIT solicitus, ne Minister, & reliqui officiales suo desint officio omissis alijs, quæ possent impedire. Part. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

15 Singulis vel saltem alternis hebdomadis cū suis Consultoribus cōueniat, (nisi pro re nata ali-

quid

quid extraordinarie esset consultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis, penes ipsum erit de singulis statuendi facultas.

16 Consultores, aliosque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, & benigne excipiat, & præcipue * eum, cui Monitoris officium commissum est: efficiatque vt in sua Domo, quæ in formula scribendi præscripta sunt, seruentur.

*Par. 9. c 4. §. 4.

17 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Domus à Generali approbatæ; in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ sunt, separatim notentur: alia vero, quæ Visitator, & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

18 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Constitutionum & Decretorum generalium Congregationum; magis autē particularia ex lectione regularum tam communium, quàm officij sui, & aliorum, qui sub ipsius cura sunt, ac Prouincialis, & cōpendij facultatum Societatis, atq; ex obseruatione cōsuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.

19 Libellum habeat, in quem referat quæcumque sibi ad bonum Domus statum subinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem scribendum putat.

20 Pro

20 Pro occurrentibus necessitatibus communibus,& priuatis, Missas, & orationes suorum (moderate tamen) iuxta consuetudinem Societatis applicare poterit. P.2.c.3 §.2. & p.7.c.2. lit.M & c 4.§.3 & 4. p. 10.lit.B

De cura nostrorum in spiritu. CAP. III.

21 CVret, vt cuique in suo officio integram obedientiam ceteri præstent, & officiales Ministro,& sibi etiam omnes; studeatq; eisdē exemplo obedientiæ præire,quam ipse suis Superioribus,quos Christi loco habet,prę̨stare debet. Par. 4. c. 10. §. 8.

22 Det operam, vt Constitutiones, * & regulæ obseruētur:omnibus domesticis cū omni solicitudine inuigilet,eosdemq; ab ijs,quę nocere possint domi, & foris defendat, tum præueniendo, tum etiā,si quid mali acciderit,remedium adhibendo. Par. 4. c.10. §. 5. & p. 6. §. 1. & p.10. §. vlt.

23 Efficiat,vt sibi, vel alijs ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientiæ rationem, à Professis quidem, & Coadiutoribus formatis semel in anno, ab alijs vero bis: & aliquos præterea maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Prouincialis tunc adsit. * In proœ. declar. In Ex. c.4. §. 36. 38. & 41. & p.6.c.1. §.2.

24 Meminerit, vt Scholastici, si qui erunt, & Coadiutores non formati,bis singulis annis circa festa Circuncisionis Domini nostri, & Apostolorum Petri, & Pauli vota suā renouent, præmissis ijs,quæ fieri solent. Par.4. c.4.§.5. & p. 5. c.4.§.6. & can. 14 cōg. 2.

25 Sin-

Par. 3. c. 1. §. 28. 25 Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat, in qua agatur de obseruatione Constitutionum, & regularum, de fraterna caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præsertim de obedientia: tametsi exhortationis loco, spiritualis collatio eisdem de rebus aliquãdo haberi potest.

26 Crebro, & magna caritatis significatione alloquatur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animæ, paterno affectu prospiciat. Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulsari, præsertim graui, eius peculiarem curam, & solicitudinem non solum per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerat; nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

Par. 3. c. 7. §. 15. 27 In correctionibus, & pœnitentijs iniungendis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis vniuersalis, & particularis earum, ad gloriam Dei.

Par. 5. c. 1. lit. N. 28 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obseruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate, & dulcedine admoneantur: secundo in caritate quidem, sed eo tamen modo, vt eis confusio, & rubor inijciatur: tertio amoti ea, quæ timorem incutiant, si opus erit, adijciantur.

P. 3. c. 1 lit. N. 29 De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, ijs tantum; quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.

Poterit

30 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, vt ostiatim petat eleemosynam, aut, vt inseruiat hospitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Christianamve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & spiritualis vtilitatis nostrorum.

31 Delegare poterit Confessario, vel alijs vices suas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbēt, quas ad maiorem sui spiritus profectum, assumere quisque volet. Et, vt nostris, qui Sacerdotes nō sunt, facultatem dare possint frequentius quam octauo quoq; die communicandi, quos ea ratione magis in spiritu iuuari in Domino iudicauerint. In Ex.c. 1.lit.C.

32 In danda facultate ieiunandi, sicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne mensuram rectæ rationis excedat; detq; operam, vt omnes intelligant, ad singularitatem non pertinere, si quis ieiunet alijs non ieiunantibus, dummodo ordinaria consuetudo ieiunandi, quæ iuxta Constitutiones non sit, non introducatur. In 1. Cōg.ti. 6.Decr. 17.& in Ex.c.1. §.6.

33 Vnio, & conformitas mutua diligentissime curanda est, * nec ferenda inter vllos domesticorum perturbatio, vel ira mutua: si quid autem huiusmodi accideret, curet, vt statim cum satisfactione debita in gratiam inuicem redeant. Par. 3. c. 1. §. 18. * Ibidē lit.P.

34 Tam ipse, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Constitutiones, aliquando intra annum officium, vel officia eorum, qui domi inseruiunt, ad tempus aliquod obibunt. Par.3. c. 1. §. 19. *In Ex. c.4.§.6. & p. 3. c. 1. lit. B.

*35 Videat scripta, & litteras omnes, quæ scribū-

 tur

tur ad domesticos, & quas ipsi alijs scribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum discretionis habeat, domi cõstituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, sibique referat, si quid inuenerit, quod tãti momẽti sit, vt de eo Superior monẽdus videatur. Res autẽ vanas, aut quæ alia ratione offendere possint, neminem scribere permittat: nec sigillum quẽquã habere sinat sine Prouincialis facultate.

Part. 3. c. 1. §. 14. & lit. M. 36 Non sint domi arma, nec instrumenta musica, nec libri lasciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.

De auxilio animarum. CAP. IIII.

In Ex. c. 1. §. 2 & p. 4. in proœ. 37 MEminerit hoc pertinere ad scopum totius Societatis, vt ad animarum salutem, & perfectionem cum diuina gratia promouendam incumbat, & nostri instituti puritatem in Domibus Professis præcipue elucescere debere, quæ non tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodum Collegia) quam circa finem ipsum, & vsum mediorum ad eum conferentium versantur.

Part. 4. c. 8. §. 3. & 6. & p. 7. c 4 §. 6. & 7 & can. 21. cõg. 1. & ca. 20. cõg. 2. 38 Videat, an nostri zelum habeant animarum, & an strenue, ac diligenter earum salutem procurent, vt ij solent, quos sanctus Dei amor impellit, nec solum immoderatos pro ratione virium labores suscipi nõ sinat, sed multo etiam minus in proximis iuuandis negligentiam toleret.

* 39 Proponatur populo assidue in Ecclesia verbũ

Dei

Dei in prædicationibus, & sacræ scripturæ, vel doctrinæ Christianæ lectionibus, quod etiam in alijs Ecclesijs, plateis, & locis præstari potest, quando ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur: nominatim vero puerorum, ac rudium personarum in Christianismo institutionem tanquam propriũ nostræ vocationis ministerium valde commendatum habeat: *intelligatq; Christianam doctrinam canendo doceri posse, vbi ad maiorem ędificationem id fore obseruabitur. Modus autem siue id canendo, siue secus fiat, pro locorum ratione ad ædificationem & maiorem vtilitatem exigatur.

* Can. 14. Congr. 1.

40 Procuret diligenter, ne desint designati Confessarij, qui domi in administratione sacramentorum confessionis, & communionis cũ fructu exerceantur: quique extra domum ęgrotorum confessiones audire, morientibus opem ferre, & eos, qui in carceribus, & hospitalibus inueniuntur, visitare, & cõsolari possint, & reliquis pietatis operibus quæ in litteris Apostolicis instituti nostri, & constitutionibus proponuntur, incumbere: sed hæc omnia ipse iuxta ordinem à Prouinciali præscriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copia nostrorum metietur, quantum in huiusmodi rebus operæ sit ponendum.

Par. 4. c. 8. §. 4. & p. 7. c. 4. §. 5. & 9. & in bulla nostri instit. Paul iij & Iul. iij.

41 Curet, vt nostri in spiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceãtur, postquam ea in se fuerint experti; nullus tamen deberet ea tradere, nisi prudentia, ac rerum spiritualium vsu satis probatus esset.

Part. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. § 8.

42 Si operariorum copia suppetet, poterit suos

mittere ad alia loca vicina, habito consensu Prouincialis, vt similibus operibus caritatis functi, domum, constituto tempore, redeant.

43 Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abesse, sed semper domi, aut in Ecclesia aliqui maneant, qui occurrentibus necessitatibus proximorum satisfacere possint.

44 Cum quis prædicationi, lectioni sacræ, aut confessionibus audiendis vacat, prouideat, ne studij tempus, aliaue necessaria illi desint.

Part. 4. c. 8. §. 2. & p. 7. c. 4. §. 5. & 6. 45 Si quis ad sacros ordines promouendus, aut in confessarium, vel concionatorē esse eligendus videbitur, Prouincialem admoneat.

46 Si quem ex ijs, qui in Ecclesia nostra assidue ad sacramenta accedunt, intelligeret vitæ suæ exemplo alios offenderei, quantum in ipso est remedium per confessarium, vel aliquem alium cō uenienti ratione adhibere curet.

Part. 6. c. 3. §. 5. 47 Non permittat, vt nostri curam mulierum religiosarum, & aliarum quarumcunque suscipiant, vt ordinarie illarum confessiones audiant, vel ipsas regant: quamuis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut semel vnius Monasterij confessiones speciales ob causas audire, quod tamen non fiet, nisi postulent ij, qui eis præsunt.

Part. 9. c. 6. §. 1. 48 Etsi proprium Pręposito officium est, Domum sibi commissam diligenter, ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deesse debet; si quādo tamē per officij sui occupationes licebit, & concionari, & confessiones audire,

&alia

& alia Societatis ministeria exercere poterit, ac debebit.

De ordine domestico. CAP. V.

49 QVotidie post orationem matutinã fiat sacrum, cui intersint omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

50 Tempore orationi, & examini assignato sit aliquis, qui obseruet, num omnes ij vacent, quod & Minister ipse aliquando faciat, & Præpositus huic rei diligenter inuigilet.

51 Syndicum domi constituat, vbi Ministri aut Subministri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obseruare in omnibus, quod ad honestatem, & decentiam externam pertinet, ecclesiam, & domum in locis publicis perlustrando, & si quid, qđ nõ cõueniat, annotauerit, Superiori referẽdo. P. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7.

52 A posteriore prandij signo ad cœnam, octo vt minimum horæ intersint: aliquid vero amplius vsque ad refectiunculam verspertinã diebus Veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis; * a tempore autem, quo se nostri cubitum receperunt vsque ad signum, quo excitantur, septem. *Par. 3. c. 2. lit. E.

53 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarij Romani in prima mensa fiãt: in secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ à singulis submisse, & stando fieri debent. Can. 6. Cõg. 1.

Can.30. Cōg. 1. 54 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eũ gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non sunt, vllus ordo constituatur.

55 Si aliqua de causa Præpositus primæ mensæ adesse non poterit, curet, vt minister adsit.

Par.3. c.2. lit. D. 56 A prandio & à cœna hora vna, diebus autem veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impendantur, idque in vno loco, si cõmode fieri poterit: sed neque extra huiusmodi horas labores nimium continuari, sine aliqua conuenienti relaxatione, sinat.

57 Conferentiæ casuũ conscientiæ bis singulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, interesse debent Præside docto aliquo, qui ea, de quibus agetur, luculentius explicare, ac definire possit.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.

CAP. VI.

58 Magno, & constanti, animo speret a Diuina bonitate suæ Domui subsidia tẽporalia adijcienda, si & nostri ad quærendum Dei regnum sibi, & proximis serio incumbant, & ipse ratione indigentiæ instituti nostri integritatem violari numquam permittat.

Par. 6. c. 2 §. 10. 59 Habeat procuratorẽ, qui eleemosynas petat, cui alios ad eam rem substituere poterit, si necessarium iudicabit, ita tamen, vt quã paucissimi in mẽ

di can-

dicando occupentur.

60 Singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi præsente Ministro exigat, vt totius Domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Domus alieno ære grauetur. P. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3 §. 4. & lit. C.

61 In ijs, quæ ad rationem victus, & aliarum rerum vitæ necessariarum, aut conuenientium spectant, quamuis curandum est, vt communis illa sit, & valetudini nostrorum accommodata; habenda tamen semper est ratio humilitatis, paupertatis, ac spiritualis ædificationis in Domino. Par. 6. c. 2. §. vlti. & lit. N.

62 Vt curare debet ne ij, qui in vinea Domini magno cum proximorum fructu se exercent, necessario subsidio priuati maiora bona relinquere cogantur, neve morbo, aut ætate debiles ministerio fraternæ caritatis destituantur; ita ijs, qui neutra ratione aliorum indigent opera, adiutores assignare non debet.

63 Aegrotorum vero cura habeatur magna, & obseruetur diligenter tam in victus ratione, quã in ceteris quæ medicus præscripserit. Part. 3. c. 2. lit. G.

64 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vsum accipiatur, ac dispensetur. In ex. c. 1. §. 4. & p. 4 c 2. lit. F. &

65 Caueat, ne Domus ipsa, aliquisve Professorum, aut Coadiutorum redditibus Collegiorum, præterquam in rebus minimis vtatur. p. 6. c. 2. §. 3.

* 66 Si quid stabile donatũ, legatumve Domui fuerit, Prouincialem admoneat, vt quamprimum *Par. 6. c. 2. lit. E.

vendatur, & pretium in vsus necessarios iuxta illius iudicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non est excludenda.

Can.26 Cōg.2. 67 Lites forenses fugiat, nec vllam inconsulto Prouinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur.

Par.3. c.1. §.7 & 9. & can. 3. cong.2. 68 Si bona alicuius ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicuius momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerantur cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.

69 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum vero rerum non nisi cautissime, dummodo sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij sine magna offensione, denegari non possit.

P.6. c.3 §.8. 70 Neminem ex nostris in causis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (nisi, qui ad peccatum obligare potest, cōpelleret) permittat absq; licentia, quam minime dabit, nisi in causis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

P.6. c.2 §.14. * Ibidē lit. K. 71 Nullum domi iumentum equitandi causa ad vsum alicuius de ipsa Societate ordinarie habeatur, * nisi aut propter continenter infirmam alicuius valetudinem, aut propter publica negotia, id necessarium, & vrgens iudicaret Generalis.

De communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAP. VII.

72 MVlieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat, nec hoc quidem permittat nisi viris valde probatis, & prudentibus.

73 Non permittat fœminas domum nostram ingredi. Par.3. c. 1. §. 14.

74 Curet, ne primarios viros inuisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent. Par.6.c. 2. § 9.

75 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas offerri solent. Par.6. c.2.§.9.

76 Non permittat, vt nostri cibum capiãt apud externos; aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedendum moueret, quam eandem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam præsertim refectorij, inuitandus videretur.

77 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus cõuenientibus in amicitiam reuocare, aut saltem, ne aduersarij sint, efficere studeat. Par.10. lit. B.

78 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos, quam mortuos obseruãda sunt, eisque gratitudinem exhibeat, & si quã aliam obligationem Domus habet, ei satisfieri curet. Par.4. c.1.

De ijs,

De ijs, qui admitti petunt, ad Domum diuertunt, aut foras mittuntur. CAP. VIII.

79 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali, vel Prouinciali id ipsi committa-
*Par. 1. tur, * sed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincia-
c. 1 §. 2. lem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi.

P. 1. c. 80 Si is, qui admitti petit, ad institutum Socie-
1 lit. A. tatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tanquam hospitem Domi recipere, donec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit.

P. 2. c. 4 81 Recedentem sine licentia ab alio loco Socie
§. 1. & tatis, vel ab ea dimissum non admittat, sed si expe
lit. A. dire videretur ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem expectet, illo domi vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento.

*Par. 4. 82 Caritatem magnam exhibeat erga alios de
c. 2. lit. Societate per domum transeuntes, eosque aman-
F. & p. ter hospitio excipiat, * ac meminerit se aliquo
6. c. 2. viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare
lit. D. posse: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur.

83 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ij sint, quibus multum debeatur, aut id officij sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum, cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

84 Cum

84 Cum quis domo egredietur, det ei socium conueniétem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere. Part. 3. c. 1. §. 3.

85 Neminem ex sua Domo in alium locum mittat sine litteris patentibus. Part. 7. c. 2. lit. M.

86 Si quis experimento comperiretur ferre non posse domus cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat. P. 3. c. 2 lit. G.

87 Profecturi ad alia loca, ea, quam sottanã vocant, & in alijs interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, nisi forte ratio temporis, aut alioqui caritas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna caritatis significatione ab eo loco, vnde mittũtur, subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.

REGVLAE RECTORIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERsonam, & totius Collegij administrationem pertinent.

CAP. I.

Par.4. c.10. §. 4.& 5. OMNI studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur in nostris Constitutionibus, primamque officij sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desideriis totum Collegium velut humeris suis sustineat.

Part.4. c.10. §. 10. & Can.15 Cõg.2. 2 Communes regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vsu, quãtum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

3 Intra annum, postquam officium Rectoris prima vice inierit, quadraginta diebus Christianam doctrinã eo modo, quo in secunda Cõgregatione expositũ est, legat, aut doceat; sed ex causa per aliũ id munus cũ facultate Prouincialis obire poterit.

4 Consuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas seruet, ac seruari faciat: Si tamen aliqua alia à præcedenti Rectore inducta fuerit, non mutet incõsulto Prouinciali: ipse vero, nisi suo Superiore approbãte, nullam introducat.

Part. 4. c.10. §. 5. & 6. 5 Eos, qui domestica obeũt ministeria (exceptis quibusdam quorum electio ad Prouincialẽ pertinet)

net) prudenter constituat, suas cuique regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eisdẽ ministerijs detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inuenientur, non facile mutari debebunt. * Ibidẽ lit. E.

6 Vt prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita, cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino seruitio, curabit. Pa. 4. c. 10. §. 6.

7 Etsi potestatem habet designandi Confessarios suis subditis, ordinarium tamen Cõfessarium Collegij non constituet sine approbatione Prouincialis. Part. 3. c. 1. §. 11.

8 Quamuis in virtute obedientiæ iubere possit, non nisi rarissime, & ex graui, ac vrgenti causa id faciat. P. 6. c. 5.

9 Ordinarias tantum pænitentias imponat, quales sunt parua mensa, publica reprehensio, conclusio in circulo, edere sub mensa, osculari aliorum pedes orare in refectorio, dicere culpã suam, subtractio cibi vsque ad panem, & aquam, si res postulauerit, disciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domestica.

10 Sicut ad Rectorem pertinet dispensare in regulis, Cõstitutionibus, & Decretis Cõgregationũ generalium cũ particularibus, quãdo necesse erit; sic &, cum dispensauerit in rebus maioris mométi, quæ videntur vrgere, & in quibus sine graui incõmodo Prouincialis respõsum expectari nõ potest, cum primo quoque tempore de huiusmodi dispen- Part. 4. c. 10. lit. B. & p. 6. c. 3. §. 8.

sati one

ſatione, ac eius cauſa admonere.

P.5.c.3 §.4. & c.4.§.4. 11 Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur: in Profeſſis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium; in reliquis vero post biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.

12 Quas habeat facultates, partim ex ijs, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.

De ijs, quę Rectorem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.

CAP. II.

13 SIT ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſſis alijs, quæ poſſent impedire.

Par.4. c.10. §. 7. & p.9 c.6.§.14 14 Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cū ſuis conſultoribus conueniat, (niſi pro re nata aliquid extraordinarie eſſet conſultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.

15 Conſultores, aliosque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, ac benigne excipiat, & præcipue* eum, cui Monitoris officium commiſſum eſt, efficiatq; vt in ſuo Collegio, q̄ in formula ſcribēdi præ-

*Par.9. c.4.§.4.

di præscripta sunt, accurate seruentur.

16 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ sunt, separatim notentur: alia vero, quæ Visitator & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

17 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Cõstitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularum tam communium, quam officij sui, & aliorum, qui sub ipsius cura sunt, ac Prouincialis, & Compendij facultatum Societatis, atque ex obseruatione consuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.

18 Libellum habeat, in quem referat quæcunque sibi ad bonum Collegij statum subinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem scribendum putat.

19 Pro occurrentibus necessitatibus communibus & priuatis, Missas & orationes suorum, moderate tamen, iuxta consuetudinem Societatis applicare poterit. P. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & 4. p. 10. lit. B

De cura nostrorum in spiritu. CAP. III.

20 Curet, vt cuique in suo officio integram obedientiam Collegiales præstẽt, & offi- Par. 4. c. 10. §. 8.

ciales Ministro, & sibi etiam omnes, studeatq; eisdem exéplo obedientiæ præire, quã ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, præstare debet.

*P.4 c. 10. §.5. & p.6. c.1.§.1. & p.10. §.vlt.in proœ. declar. InEx c. 4. §. 36. 38.& 41 & p. 6. c.1, §.2

21 Det operã, vt Constitutiones, & regulæ obseruentur: omnibus Collegialibus cum omni solicitudine inuigilet, eosdemque ab ijs, quæ nocere possint domi, & foris defendat, cum præueniendo, tum etiam, si quid mali acciderit, remedium adhibendo, ita vt in virtutibus, & litteris proficiant.

22 Efficiat, vt sibi, vel alijs ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur à suis iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientiæ rationem; & aliquos præterea maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Prouincialis tunc adsit.

Part.4. c.4. §.5 & p. 5. c.4.§.6. & can. 14.cõg. 2.

23 Meminerit, vt Scholastici, & Coadiutores non formati bis singulis annis circa festa Circuncisionis Domini nostri, & Apostolorum Petri & Pauli vota sua renouent, præmissis ijs, quæ fieri solent.

P.3.c.1 §. 28.

24 Singulis, vel alternis diebus veneris exhortatione nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat, in qua agatur de obseruatione Constitutionum, & regularũ, de fraterna Caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præsertim de obedientia, tametsi exhortationis loco spiritualis collatio eisdem de rebus aliquando haberi potest.

25 Crebro, & magna caritatis significatione alloquatur subditos, eorumq; necessitatibus nõ corpo

ris

ris tantum,ſed multo etiam magis animæ, paterno affectu proſpiciat.Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulſari,præſertim graui,eius peculiarem curam,& ſolicitudinem, non ſolum per ſe, ſed etiam ſi neceſſe fuerit, per alios gerat: nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

26 In correctionibus,& pęnitẽtijs iniungendis rationem habebit diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis, & particularis earum ad gloriam Dei. Par. 3. c. 1. 5. 15.

27 Niſi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obſeruet,vt ij,qui peccant,primo in caritate,& dulcedine admoneantur: ſecundo in caritate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio,& rubor inijciatur:tertio amori ea, quæ timorem incutiant,ſi opus erit,adijciantur. Part. 3. c. 1. lit. N.

28 De publicis defectibus publica debet eſſe pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt,declaratis. Part. 3. c. 1. lit. N.

29 Poterit mittere interdum aliquem ex ſuis, vt oſtiatim petat eleemoſynam, aut vt inſeruiat hoſpitali,aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Chriſtianamve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & ſpiritualis vtilitatis noſtrorum.

30 Delegare poterit Confeſſario, vel alijs vices ſuas,vt eas pœnitentias approbent,vel improbẽt, quas, ad maiorem ſui ſpiritus profectum, aſſu- In Ex. c. 1. lit. C

mere quisque volet.

In 1. Congr. t.t.6 de cre. 17. & in Ex. c.1.§.6. 31 In danda facultate ieiunandi, sicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne mensuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligant ad singularitatem non pertinere, si ieiunet alijs non ieiunantibus, dummodo ordinaria consuetudo ieiunandi, quæ iuxta Constitutiones non sit, non introducatur.

Par.3.c. 1.§.18. * Ibidē lit.P. 32 Vnio, & conformitas mutua diligentissime curanda est, * nec ferenda inter vllos domesticorum perturbatio, vel ira mutua, si quid autem huiusmodi accideret, curet, vt statim cum satisfactione debita in gratiam inuicem redeant.

P.3.c.1 §.19. 33 Tam ipse, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Constitutiones, aliquando intra annum, officium vel officia eorum, qui domi inseruiunt, ad tempus aliquod obibunt.

Par.4. c. 4. lit. B. 34 Non permittat nostros Scholasticos frequētius, quam octauo quoque die communicare, nisi particulares ob causas, habita magis ratione necessitatis, quam deuotionis: diebus tamen solemnibus in hac re dispensare poterit. Coadiutoribus vero, & ijs, qui litteris non dant operam, longe facilius concedi potest, vt etiam intra hebdomadam communicent; & Præfecto rerum spiritualium, aut Confessario delegari, vt id concedat ijs, quos ea ratione magis in spiritu iuuari in Domino iudicabit.

In Ex. c.4.§.6. & p. 3. c. 1. lit. B. 35 Videat scripta, & litteras omnes, quæ scribūtur ad domesticos, & quas ipsi alijs scribūt, aut aliquē virum fidelem, & qui donum discretionis habeat

beat, Domi cõstituat, qui eas lectas reddat, aut nõ reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, sibique referat, si quid inuenerit, quod tanti momẽti sit, vt de eo Superior monendus videatur: res autẽ vanas, aut quæ alia ratione offendere possint, neminem scribere permittat: nec sigillum quemquã habere sinat sine Prouincialis facultate.

36 Non sint in Collegio arma, nec instrumenta musica, nec libri lasciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur. Part. 3. c. 1. §. 14. & lit. M.

De litterarum studijs. CAP. IV.

37 NEminem ad inchoãda studia admittat, nec eos, qui ad illa ex Prouincialis cõmissione admissi fuerint, ad aliam facultatem promoueat, absque eiusdem Prouincialis approbatione, cui post maturam considerationem, & examen, de vnoquoque suo tempore significabit, quid sentiat. Part 4. c. 5. §. 2. & c. 13. §. 4.

38 Impedimenta remoueat, quæ à studijs animos scholasticorum auocant, qualia sunt nimiæ mortificationes, vel deuotiones, vel externæ occupationes.* Et circa illorum valetudinem peculiari cura animaduertat, vt & in laboribus mẽtis modũ seruẽt, & in ijs, quæ ad corpus pertinent, religiosa commoditate tractentur, vt diutius in studijs perseuerare tam in litteris addiscendis, quam in eisdem exercendis ad Dei gloriam possint. * P. 4. c. 6. §. 3. 3. Part. 4. c. 4. §. 1.

39 Videat, quomodo professores omnes suo munere fungãtur, curetq; diligẽter à Philosophiæ & Part. 4. c. 6. §. 15.

 Theolo-

* P.3.c. 1.§. 18. & lit.O & p.4. c.5.§.4. & p 8. c.1.§.8. & lit.K. † P.a.4. c.a.6. §. 15. Theologiæ Professoribus ea seruari circa opiniónũ diuersitatem, quæ in * Constitutionibus, & ratione studiorum præscripta sunt. † Intelligat etiã per se, vel per alios; quo modo Scholastici in suis studijs proficiant; quod si animaduerteret aliquem in ijs inutiliter tempus terere, ad Prouincialem referat.

*P.4.c. 13.§.5. & p.6. c.2. lit. D. * 40 Singulis hebdomadis dies vnus saltem à prandio Scholasticis ad quietem destinatus sit, in quo eos adhortum, aut prædium Collegij, uel alio exercitij corporis vel recreandi animi gratia mittere poterit. In reliquis autem studiorum intermissionibus sequatur ordinem à Generali, vel Prouinciali constitutum.

P.4.c.6. 6. lit. F. 41 Et si præceptorem publicũ in scholis instituere non potest absque Prouincialis facultate, ad tẽpus tamen necessitatis gratia id facere poterit.

P.4.c.6. §.17. & c.15.§. 4. 42 In actibus promouendorum ad gradus litterarios (ad quos nostri sine facultate Generalis promoueri non possunt) si qua in re alicuius momẽti dispẽsatione opus esset, Prouincialem admoneat.

P.4.c. 10. lit. L. & canõ. 16. Cõg. 2. 43 Constitutiones, siue regulæ, quæ ad Scholasticos Societatis pertinent, publice in refectorio bis, aut ter singulis annis legantur.

P.4.c.9 §.3. * Ibidẽ c.6. lit. C. & c. 8. §. 2. †P.7.c. 4.§.5. 44 Sub finem studiorum cuiusque, suarum esse partium Rector intelligat auditis Consultoribus, Prouincialem de vniuscuiusque talento admonere; & quantum singuli profecerint, referre; * & nũ aliqui ad sacros ordines promouendi sint, † aut in Confessarios, aut Cõcionatores, aut Lectores eligendi, proponere.

De ordine domestico. CAP. V.

45 QVotidie post orationem matutinã fiat sacrum, cui intersint omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

46 Quando nostri ad sacram communionem accessuri sunt, præsertim diebus Dominicis, curet, vt in Ecclesia (si commode fieri potest) id faciant, separati tamen ab externis, quantum locus feret. In Ex. c. 4 §. 25. & p. 3. c. 1. §. 11.

47 Tempore orationi, & reliquis exercitijs assignato sit aliquis, qui obseruet, num omnes ijs vacent: quod etiam Minister, & ipsemet Rector aliquando faciat.

48 Syndicum domi constituat, vbi Ministri, aut Subministri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obseruare in omnibus, quod ad honestatem, & decentiam externam pertinet, Ecclesiam, & domum in locis publicis perlustrando, & si quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo. P. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7. *Præter hunc alios particulares Syndicos in classibus singulis habeat, qui, quantum fieri poterit, ex prudentioribus, & maturioribus deligantur. * Ibidem c. 17. §. 7.

49 Omnes, præter illos, quos ipse iudicauerit excipiendos, horę quadrantem ante prandium, vel cœnam corporis exercitationi tribuant. Par. 3. c. 2. §. 4.

50 A posteriore prandij signo ad cœnã octo vt minimũ, horæ intersint: aliquid vero amplius vsq; ad refectiunculam vespertinam diebus veneris, &

Par.3. c.2. lit. E. ieiuniorum, iuxta morem regionis: à tempore autem quo se nostri cubitum receperunt vsque ad signum, quo excitantur, septem.

Can. 6. Cōg. 1. 51 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarij Romani in prima mensa fiat: In secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ a singulis submisse, & stando fieri debent.

Can. 30 Cōg. 1. 52 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eũ gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes nõ sunt, vllus ordo constituatur.

53 Si aliqua de causa Rector primæ mẽsæ adesse non poterit, curet, vt Minister adsit.

P.3. c.1 §. 5. & 21. & in Ex. c.4. §.25. 54 Dominicis diebus, & festis, si commode fieri potest, & alis etiam, si Superiori videatur, sint aliqui pro multitudine Scholarium a Superiori delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant, quibus conueniens aliquod tempus eodem die ad se parandum, pro Superioris arbitrio dandum erit.

P.3. c.2 lit. D. 55 A prandio, & à cœna hora vna, diebus autẽ veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impendatur, idque in vno loco, si commode fieri poterit: sed neque extra huiusmodi horas labores nimium continuari, sine aliqua conuenienti relaxatione, sinat.

P.3. c.1. §.21. 56 Scholastici omnes, vbi aliqua fuerit eorũ copia, pro more Societatis (nisi quis eximẽdus videretur) diebus saltẽ dominicis ad finẽ recreationis post prandiũ in tonis, seu ratione cõcionandi exerceantur,

ceantur, de ijs crebro tractantes, quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & fraternā caritatem spectant.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.

CAP. VI.

57 Singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi præsente Ministro exigat, vt totius domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Collegium ære alieno grauetur. P. 4. c. 2. § 5. & p. 9 c 3. §. 4. & lit. C.

58 In ijs, quæ ad victum, vestitum, & habitationem, & alia corpori necessaria pertinent, curet, vt quamuis sit, in quo probetur virtus, & sui ipsius abnegatio, non desit tamen, quo sustentetur natura, habita conuenienti ratione personarum in Domino. * Cum Scholasticis vero in ijs, quæ ad vestitum attinent, magis quam cum ijs, qui probantur, exterioris decentiæ ratio habeatur. Part. 3. c. 2. § 3. *Par. 3. c. 2. lit. C.

59 Aegrotorum cura habeatur magna, & obseruetur diligenter tam in victus ratione, quam in ceteris, quod medicus præscripserit. P. 3. c. 2 lit. G.

60 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vsum accipiatur, ac dispensetur. In Ex. c. 1. § 4. &

61 Caueat, ne qua Domus Professorū, aut aliquis eorum, vel Coadiutorum formatorum redditibus Collegij sui, præterquā in rebus minimis vtatur, p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. § 3.

nisi is eidem Collegio necessarius sit, aut conueniens, vt in eo commoretur.

Can.26 Cōg. 2. 62 Lites forenses fugiat, nec vllam inconsulto Prouinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur.

P.3.c.1 §.7.&.9 & Can. 3.Cōg. 2. 63 Si bona alicuius ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicuius momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerantur Collegio cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.

64 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum vero rerum non nisi cautissime, dummodo sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij sine magna offensione denegari non possit.

Par.6. c.3.§.8. 65 Neminem ex nostris in causis ciuilibus, nedū criminalibus examinari (nisi, qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentia, quam minime dabit, nisi in causis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores. CAP. VII.

Part. 4. c.8.§.3. &6. & p.7.c 4 §.6.&7 66 Det operā, vt à nostris ministeria Societatis iuxta Prouincialis præscriptum, & cuiusq; talētum exerceantur non solum in nostra, sed etiā in alijs Ecclesijs, carceribus, & alijs locis, quan-

quantum commode fieri poterit, * nominatimq; ministerium doctrinæ Christianę commendatum habeat. * Can. 21. cóg. 1. & ca. 20. cóg. 2.

* 67 Curet, vt nostri in spiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceantur, postquam ea in se fuerint experti; nullus tamen deberet ea trade re, nisi prudentia, ac rerum spiritualium vsu satis probatus esset. * P. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8.

68 Non permittat, vt nostri curam mulierum religiosarum suscipiant, & aliarum quarumcunque, vt ordinarie illarum confessiones audiāt, uel ipsas regant; quamuis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut semel vnius Monasterij confessiones speciales ob causas audire; quod tamen non fiet, nisi postulent ij, qui eis præsunt. Part. 6. c. 3. §. 5.

69 Et si proprium Rectoris officium est, Collegium sibi commissum diligenter, ac fideliter gubernare, neq; is propter aliud quidquā huic muneri deesse debet; si quādo tamen per officij sui occupationes licebit, & cōcionari, & confessiones audire, & alia Societatis ministeria exercere poterit. Par. 9. c. 6. §. 1.

70 Mulieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros nō sinet: neque hoc quidem permittat, nisi viris valde probatis, & prudentibus.

71 Non permittat fœminas Collegium nostrum ingredi. Par. 3. c. 1. §. 14

72 Curet, ne primarios viros inuisere nostri cōsuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, uel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent. P. 6. c. 2. §. 9.

Par. 6. c. 2. §. 9. 73 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas, offerri solent.

74 Non permittat, vt nostri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedẽdum moueret; quam eandem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam præserti n refectorij, inuitandus videretur.

Par. 4. c. 10. lit. C. & p. 10. lit. B 75 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, vel saltem, ne aduersarij sint, efficere studeat.

Par. 4. c. 1. 76 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos quam mortuos obseruanda sunt, eisque gratitudinem exhibeat: & alijs obligationibus, si quas Collegium habet, satisfieri curet.

De ijs, qui admitti petunt, ad Collegium diuertunt, aut foras mittuntur.

CAP. VIII.

77 IN Societatem neminem admittat nisi à Generali, vel Prouinciali id ipsi committatur: *sed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi.

*Par. 1. c. 1. §. 2.

P. 1. c. 1 lit. A. 78 Si is, qui admitti petit, ad institutũ Societatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tãquam hospitem domi recipere, do-

nec

nec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit.

79 Recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum non admittat; sed si expedire videretur, ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem expectet, illo domi, vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento. P.2.c.4 §. 1. & lit. A.

80 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegiũ transeuntes, eosque amanter hospitio excipiat; * ac meminerit se aliquo viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare posse: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur. *Par. 4 c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2 lit. D.

81 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ij sint, quibus multum debeatur, aut id officij sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum, cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

82 Cum quis domo egredietur, det ei socium conuenientem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere. Parr. 3. c. 1. §. 3.

83 Neminem ex suo Collegio in alium locum mittat sine litteris patentibus.

84 Si quis experimento comperiretur ferre non posse Collegij cœlum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat. P.7.c.2 lit. M. P.3.c.2. lit. G.

85 Profecturi ad alia loca, ea, quam sottanam vocãt, & alijs interioribus indumẽtis, quibus vtũtur, priuari non debent, nisi forte ratio tẽporis, aut

alioqui caritas suaderet, melioribus esse cōmutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna caritatis significatione ab eo loco, vnde mittuntur subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.

REGVLAE. EXAMINATORIS.

QVAE IN EXAMINATORE requirantur, & quid prestare debeat.

CAP. I.

1 QVI examinat eos, qui Societatẽ ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum eiusdem Societatis, ac zelum boni progressus ipsius, vt nulla ratione dimoueri ab eo possit, quod magis in Domino cõuenire iudicauerit. Part. 1. c. 1. §. 4.

2 Moderatus admodum sit in admittendi desiderio: nam vt par est solicite cooperari vocationi diuinæ, vt augeatur in Societate numerus operariorum vineę Christi; ita diligenter curandum est, ne quis admittatur, nisi qui illis Dei donis præditus sit, quæ ad ipsius gloriam hoc institutũ exigit. P. 1. c. 1. lit. C.

3 Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipse agat cum eo, vt intelligat quæ sint eius dotes, & vocatio: * si quis autem clare deprehenderetur ineptus ad institutum Societatis, Superiori significet, & accepta ab eo facultate, illum consilio, & si quid aliud caritas suggerit, adiutũ, statim dimittat: * alios vero ad eos mittat, qui à Superiore designati fuerint, vt cum illis colloquantur. P. 1. c. 1. §. 3. * Ibidẽ, c. 4. §. 2. * Eodẽ c. 4. lit. D.

4 Postquã omnes designati eum, qui admitti desiderat, allocuti fuerint, curet examinator, vt à Su

periore vocentur, & referant, quid de eo sentiant: Superior autem, quid facto opus sit, constituet.

P.1.c.4 lit.D. 5 Si ille, qui ingredi cupit, nulli fuerit domi satis notus, intellecto eius nomine, & eorum, quibus cognitus est, extra domum inquiri poterit, cuiusmodi homo ille sit; iuuabit etiam ad hoc ipsum, si ad sacramenta in ecclesia nostra frequenter accedat. * Quod si adhuc de eo dubitaretur, non parũ conferet, si in spiritualibus exercitijs cõstituatur: quibus peractis, si res nondum constaret, intelligat à Superiore vtrum differendum respõsum, aut omnino dimittendus sit.

* Ibidem. §. 3. & lit. C.

Breue examen quo vti debet cum ijs, qui ingredi petunt. CAP. II.

In Ex. c.2. & p.1. c.3. 6 IN primis qui admitti vult, interrogetur decenter de quinq; impedimentis essentialibus, prudenter tamen, vt ea impedimenta esse, quæ à Societate excludunt, ille non intelligat, ne verum occultandi occasionem accipiat.

In Ex. c.2. §.7. 7 Si aliquod ex ijs impedimentis in quoquam detegeretur, non est quod vlterius procedatur, sed quoad fieri poterit, cum consolatione dimittatur; si tamen in eo dona aliqua Dei illustriora cernerentur, prius oporteret rem omnem cum Superiore conferre.

In Ex. c.3. §.13 8 Si nullum tale impedimentũ esset, vlterius interrogetur, an omnino decreuit seculum relinquere, quib⁹ de causis, aut quomodo desideria hęc

ei in

ei in mentem venerint, & quam dudum ea habuerit, an in hac animi sententia remissior aliquando factus fuerit, & quatenus.

9 A quo tempore deliberauerit Societatem ingredi, & quid ipsum impulerit, vt hoc potius quam aliud institutum amplecteretur. An à quoquam, præsertim è nostris primum ad id motus fuerit. Num deliberatum habeat animi propositum viuendi, & moriendi in Domino in hac Societate. Et an fuerit in eam alias admissus, & quare sit egressus. In Ex. c. 3. §. 14.

10 Num habeat æs alienum, aut alias obligationes. * Num morbum aliquem occultum, vel manifestum, & an hæreditarium, vel defectum in aliqua sui parte patiatur. In Ex. c. 3. §. 6. * Ibidē §. 8.

11 Interrogetur de ætate, Patria, * Parentibus, & eorum conditione, an rerum temporalium penuria premantur, & an ea causa vel quacūque alia necessario ipsius opera indigeant, aut probabiliter indigere possint. In Ex. c. 3. §. 1. * Ibidē §. 2.

12 An sit ex legitimo matrimonio, num à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis, vel hæreticis descendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram Christianam, & catholicam religionem. In Ex. c. 3. §. 2.

13 Si litteris præditus est, interrogetur, vbi eis operam dederit, quantum profecerit: Ingenij autem & iudicij specimen ex sermone, & alijs conijcere licebit. In Ex. c. 5. §. 1. Par. 1. c. 2. §. 2. & 3.

14 Si Coadiutor est futurus, petatur de ętate, ac viribus

viribus;an omnino forte Marthæ contentus futurus sit, & num aliquam artem nouerit; & obferuetur,an ad uirtutem, & deuotionem propenfus fit.

Par. 1. c. 4. §. 3. 15 Tandem curandum eft, ut qui admitti defiderant, fummam noftri inftituti, probationesque, ac difficultates, quæ in eo funt, bene intelligant: De ijs uero, quæ hic interrogantur, aut de inftituto explicanda dicuntur, plura, aut pauciora iuxta perfonarum qualitatem, & cognitionem inquiri, & explicari poterunt.

16 Reliqua, quæ ad officium Examinatoris pertinent, fi quando cum ijs, qui in prima probatione funt, uel alijs noftris illi obeunda erunt, petat ex officio Magiftri Nouitiorum.

17 Ceteri uero à Superiore defignati, ut cum illis colloquantur, qui admitti petunt, ijfdem fere interrogationibus utentur, exceptis ijs, quæ interrogato ruborem inijcere poffunt.

REGVLAE MAGISTRI NOVITIORVM.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERSOnam, & instructionem pertinent.

CAP. I.

REM esse magni momenti sibi commissam intelligat, quandoquidem ex prima Nouitiorum institutione pendet maiori ex parte eorundem profectus, & spes nostræ Societatis in Domino, curetque vt in dies per studium propriæ perfectionis, instrumentum aptius ad eos iuuandos reddatur.

2 Amabilem se præstet, & vitæ integritate ac discretione ita se gerat, vt omnes, qui in probatione sunt, ad eum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique seipsos confidenter aperiant, & ab eo consolationem & auxilium in omnibus in Domino sperent. P.3.c.1 S.12.

3 In Domibus probationis separatis præter has regulas officij sui, habeat etiam regulas, & omnes facultates aliorum Rectorum, exceptis ijs, quę Nouitiatui non conueniunt.

4 Habeat socium Sacerdotem fidelẽ & in rebus spiritualibus exercitatum, à Prouinciali designatũ, qui in ijs, quæ in Nouitiatu agẽda sunt, sit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrẽ ex anti-

quioribus in virtute probatum, & prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ significet vnicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi sint, & manu ducat illos, cum opus est, ad illa faciẽda.

5 In Domo probationis cõiuncta Domui Professorum, vel Collegio, habitatione tamen distincta, Magister Nouitiorum erit subordinatus Præposito, vel Rectori; non tamen erit sub obedientia Ministri, sicut nec eius socius: in ea autem Domo vel Collegio cœnatio sit communis, mensa aliqua Nouitiis, & eorum Magistro designata.

6 Hic Magister Nouitiorum pœnitentias in Nouitiatu tantum suis Nouitiis imponere poterit, extra vero, non nisi consulto Superiore.

7 Habeat hic idem Magister Nouitiorum potestatem ordinariam absoluendi à casibus reseruatis Nouitios, qui sub ipsius cura degunt, nisi eius Superiori hęc facultas aliqua de causa restringenda videretur.

8 Versatum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, vt deceptiones, quæ in spirituali vita accidunt, non tantum experimento, sed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipse vti poterit, ij fere sunt, qui in subiecto catalogo numerantur. Nouitijs vero eos tantum legendos tradet, qui nostro instituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quicquam detrimenti capiant.

LIBRI AD VSVM MAGISTRI Nouitiorum accommodati.

Basilij, Ascetica, & Regulæ.
Gregorii Moralia.
Augustini Cõfessiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonauenturæ Opuscula.
Cassianus.
Homiliæ Dorothei, Macharij, Cæsarij Arelatensis Episcopi.
Opuscula Ephrẽ, Nili, Esaiæ Abbatis.
Diadocus.
Vgo de S. Victore de Claustro animæ.
Ricardus de S. Victore.
Vmbertus de eruditione Religiosorum.
Innocentius de contemptu mundi.
Thomas de Kempis de imitatione Christi, & alia eius opuscula.
Vincentij tractatus de vita spirituali.
Ludouici Blosij opera.
Dionysij Carthusiani opuscula.
Albertus Magnus de Virtutibus.
Epistolæ Catherinæ Senen.
Lãdulph⁹ de vita Christi.

HISTORICI

Gregorij Dialogi.
Gregorius Turonẽsis de gloria Confessorum, & vita S. Martini.
Eusebij historia ecclesiastica.
Seuerus Sulpitius de vita S. Martini.
Vitæ Patrum selectæ.
Vitæ SS. Lipomani, & Surij.
Petrus Damianus.
Petrus Cluniacensis de miraculis.
Litteræ Indicæ.
Vita Patris N. Ignatij, & alij similes ad Nouitiorũ vtilitatem accommodati: ex quibus desumet aliquos pro illorum vsu.

De prima probatione. CAP. II.

In Ex. c.1.§.13 & p.1. c.4.§.1. 9 POstquam in Domino statuetur, ad probationem aliquem admittendum esse in domo, vel habitatione separata primæ probationis; hospitum more duodecim dies, vel vsque ad viginti, & amplius, put Superiori videbitur, diuersetur; vt eo tempore de ijs, quæ pertinēt ad Societatem ipse certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoscat.

P.1.c.4. §.4. 10 Postridie ei declarabitur, quomodo in eo loco se gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut scripto (nisi Superiori aliqua de causa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domesticis agat, præterquam cum ijs, quos ad id Superior designauerit.

P.1.c.1 lit.D. 11 Librum completum examinis absque declarationibus, latina lingua pro ijs, qui eam intelligunt, & vulgari pro alijs habeat, nec non & eisdem linguis Summarium Constitutionum, & regulas communes habere debet.

In Ex. c. 1. §. 13. & li. A. & p. 1.c.4.§. 5. 12 Elapsis duobus aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, & relinquatur ei scriptum prædictum examen, vt solus id maturius consideret, nisi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum esse Superior iudicauerit.

In Ex. c. 1. §. 13.& p. 1. c. 4. §5. 13 Postea litteræ apostolicæ Iulij iij. anno 1550. & Summarium Constitutionum, & Regulæ cōmunes eidem ostendātur, & relinquatur, vt omnia per otium magis consideret: ijs vero qui litteras apo-

stolicas

ſtolicas latinas non intelligerent,ſatis eſſet earum ſummam declarare.

14 Ordo examinandi eſſe debet,in primis proponere, ac proſequi, quæ quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea quæ ſpeciatim ad litteratos pertinent,vel Coadiutores, vel Scholares,aut indifferentes: quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non ſunt tamen omnes particulariter examinandi, niſi de ijs, quæ ad vnumquemque pertinent, & ſi quid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem ſcire oporteat,ſcripto notabit. In Ex. c.1. lit. E.

15 In his omnibus proponendis, & declarandis paulatim procedatur,vt qui examinantur, res omnes noſtri iuſtituti, iuxta ipſorum gradum bene percipiant, ad ſuam maiorem ſatisfactionem, & ſtabilitatem;& illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſtea aliquam difficultatem afferre poſſent,vt de animi prōptitudine ad ſeruiendū Deo vbique, & in re quauis, de manifeſtatione ſuorū defectuum iuxta Conſtitutiones,de indifferentia ad gradus Societatis in Scholaribus, & litteratis, & de manifeſtatione conſcientiæ,ſtatutis tēporibus.

16 Si quis ad ſtudia maiorem propēſionem quā par eſſet,& minorem indifferentiam,quam ad alia miniſtetia Societatis præ ſe ferret,& videretur nihilominus ad ea minus aptus,non tantū proponater ei ſcriptū Examen,vt reliquis, ſed & curate illi explicetur,interrogeturq; an patienter ſe dimitti ſinet à Societate dūmodo ab omni vo- Decre. 78. Cōg.4. §.2.c.7 ac

to ac promiſſione liber maneat.

InEx c. 3. §. 1. & lit. A & c. 2. lit. A. 17 Admoneatur, vt vere omnino, ac ſincere reſpondeat: nam aliter multa grauia incommoda inde oriri poſſent; & nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt ſi quis vere non reſpondiſſet, eius de ea re conſcienciam ſtimulet.

In Ex. c. 3 §. 1. * Ibidē c. 4. §. 8. 18 Si quid erit in interrogationibus, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par eſt, & interrogato placuerit: * declaretur tamen ei, quod iuxta Conſtitutiones licebit rem omnem Superiori manifeſtare.

In Ex. c. 4. §. 2. & Can. 1. cong. 3. 19 Promittat relicturū ſe omnia bona ſua poſt vnum annum ab ingreſſu, quandocunq; iniunctū à Superiore ei fuerit: & declaretur, quod actus huius promiſſionis, nec votū eſt nec ſolum propoſitum, ſed promiſſio ſimplex, illa cōditione affecta, ſi ipſe perſeuerauerit, & Superior ei iniunxerit.

Par. 1. c. 4. §. 1. & Decr. 78. Congr. 4. 20 Hoc tempore primæ probationis per quinque vel ſex dies accurate informentur prædicto modo de ijs, quæ ad inſtitutum, & ad ipſos pertinent, & lectione alicuius pij libelli, qualis eſſet de imitatione Chriſti, ſubinde recreentur.

21 Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione, iuxta ipſorum captum, plene inſtituendi ſunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuū iudicio Superiorum occupari, ſeiuncti tamen ab alijs.

In Ex. c. 5. §. 6. & p. 1. c. 4 §. 5. & decr. 78. Cō. gr. 4. 22 Deinde qui litteris operam dederūt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant

legant lectiones coram eis, qui à Superiore ad eorum talentum cognoſcendum in doctrina, & proponendi modo ſunt constituti, & poſtea exhortationem vnam quiſque faciat.

23 Tum ſi quis, antequam fuerit in Societatem admiſſus, ſpiritualia exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (vt ſequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicetur) iuxta 4. c. Exa. §. 10 aggrediatur, & iuxta exercitia ſuo tempore generaliter confiteatur, niſi ante ingreſſum, fuerit alicui de Societate generaliter confeſſus: tunc enim ſatis erit, ſi ab eo tempore generalem confeſſionem incipiat: & eodem tempore conſcientiã ſuam Superiori, aut ei, quem Superior deſignauerit, aperiat, iuxta Par. 1. Conſt. c. 4. §. 6. & ſi ab aliqua cenſura virtute noſtrorum priuilegiorum abſolutus fuerit, admoneatur quod ſi non perſeuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, ſi qua vota cum adhuc eſſet in ſeculo emiſit (præterquam religionis determinatæ) in noſtra Societate tam diu ſuſpenſa eſſe, dum ipſe in Societate manſerit, quod ſi receſſerit, eadem obligatione teneri, qua ante ingreſſum tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, vbi cum alijs verſari, & in ſecũda probatione diutius exerceri Nouitij ſolent.

Decret. 78. Cõg. 4.

Exa. c. 4. §. 41.

Exa. c. 4. §. 36.

Can. 22 Cõg. 1.

P. 1. c. 4 §. 6.

24 Si vel cuiuſquã valetudo, vel aliqua tẽporis aut perſonæ ratio perſuaſerit, non eſſe tã diu hæc mentalia exercitia continuanda, antequam exer-

Decret. 78. Cõg. 4.

citia aggrediatur, per quattuor vel quinque dies vacare, & separatim recreari poterit, vel si Magistro Nouitiorum videretur, facta confessione generali, & peractis exercitijs primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinē aut aliam rationem protrahenda Magistro Nouitiorum visa fuerit, poterit sumpta Eucharistia etiam ad communem conuictum admitti; & vbi firmior fuerit, sua exercitia peraget.

In Exa. c.4.§.4 & p. 1. c.4.§.6. 25 Si Superior iudicauerit eum domi retinendū, curet, vt in libro ad id designato, quē penes se Procurator habere debet, scribatur quicq̄d vnusquisque domum attulerit, cum subscriptione eius, qui examinat⁹ est; & vt hęc alicubi separatim asseruentur, quousq; biēnio expleto cōsueta vota emiserit.

Par. 1. c.4.§.6 26 In alio libro, quem apud se habebit, notabit diem, & annum ingressus vniuscuiusque, incipiendo à die, quo primum probationem intrauit, & nomen, & patriam, & quod contentus sit obseruare omnia ei proposita. Quando vero aliqui in Coadiutores tēporales, & indifferentes admittentur, speciatim id scripto declaretur, quod vt tales examinati, & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu sua subscribat, & si scribere nescit, alius eius nomine scribat.

De secunda probatione. CAP. III.

De experimentis.

In Exa. c.4.§.9. 27 IN primis diligenter curet, vt Nouitij sex illis

illis experimẽtis, quæ in Constitutionibus tradun tur, serio, & cum desiderato fructu exerceantur, intelligatque præcipuam Nouitiatus; partem in his probationibus positam esse.

28 Exercitia spiritualia primum singulis, eo quo procedunt ordine, præscripto tempore atque exa ƈte tradantur, secundum vniuscuiusque dispositio nem, & captũ, iuxta Regulas libri Exercitiorum, prætermissis tamen his, quæ ad electiones spectãt; vt inde, præter alia, certam, ac nostro instituto cõsentaneam mente, & voce orandi rationem habeant, quam in posterum seruare debeant. In Exa. c. 4. §. 10 & p. 3. c. 1. §. 20.

29 Quoad secundum experimentum, quo hospi talibus per mensem seruire debent, videbit ipse, quid magis expediat, an nostros ibidem cibum ca pere, & dormire, an vero per aliquot horas quotidie ministerium ægris impendere. In Ex. c. 4. §. 11

30 In hac probatione aduertat, ne nostri nimio feruore suæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi se exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochij, vbi mulieres habitare solent.

31 Mense alio ad peregrinandum sine pecunia mittantur, ostiatim pro Christi amore mendicando, vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuescant, & vt omni spe abiecta, quã in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constitue re, eam integre, & vera cum fiducia in Domino constituant. In Ex. c. 4. §. 12

32 Aduertendum, ne imbecilles, aut teneri oris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentũ

patian-

patiantur, ne fiant asperiore hyeme, aut feruentiore æstate; illisque regulas Peregrinorum, litteras patentes, & cum opus erit, particularem etiam instructionem tradet, * & ab vltimo loco, ad quem perueniunt, testimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis, si ibi fuerit, vel ab alio fide digno secum ferant, quod suam deuotionem secuti sine vlla cuiusq; querela eo peruenerint: & in secundo, quinto, & sexto experimento, * iuxta Constitutiones idem seruetur.

*In Ex. c. 4. §. 20.

* Ibidē §. 19. & 22.

In Exa. c. 4. §. 13 33 In quarto experimento, quo in officijs abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, spiritus obruatur; & à Scholasticis fiat potius ad propriam cuiusque abnegationem, & humiliationem, quam pro domestica aliqua necessitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs aliorum Nouitiorum, exceptis conferentijs, & exhortatione ordinaria.

In Exa. c. 4. §. 16. 34 Cum hæc probatio non fit in Domo probationis, sed in Domibus professis, aut Collegijs, sit aliquis, qui Nouitiorum peculiarem curam gerat, vbi in recreatione separati sint, * adiunctis alijs, à quibus in Domino adiuuari possint.

*P. 3. c. 1. lit. D

In Exa. c. 4. §. 14 35 In docenda doctrina Christiana pueros, ac psonas rudes, publice vel priuatim, prout occasio se obtulerit, & in Domino ei cōmodius visum fuerit; tanquā in re propria nostri instituti Nouitios exercendos curabit, habita personarum ratione.

In Exa. c. 4. §. 15 36 In confessionibus audiēdis, & prædicatione Diuini verbi domi, aut foris, circa finē primi anni proben-

probētur, qui ad huiusmodi ministeria idonei inuenientur, & bonæ ędificationis specimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarij ordinarij ad ministeria hęc exercenda exponantur, sed breui tempore, & ad probationem.

37 Tametsi exercitia spiritualia exactè omnibus in principio tradenda sunt; quo ad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconsulto Prouinciali: quamquam anteponere, aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum.

38 Aduertat, vt hæ probationes inter se debitis spatijs distinguantur, ita, vt Nouitij vna peracta, aliquādiu ad solita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & spiritu recreati, vberiorem fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione, * vt intra annum omnes absoluantur. Quod si peculiari aliqua de causa, hæ probationes ad secundum annum differendæ viderentur, prius Prouincialis consulatur. *In Ex. c.2. §.16

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit; & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, & ædificatione etiam externorum, sunt facienda. In Ex. c.4. §. 16 & p. 9 c.3 §. 8. & lit. E.

De institutione & regimine Nouitiorum.

40 NE fiant mortificationes publicę, nisi ordinariæ, iuxta Constitutiones, vt sunt

præter

præter solita experimēta, petere ostiatim eleemosynam, comitari Emptorem ad comportanda ea, quæ emuntur, indui vestibus vilioribus, quæ tamen religiosos deceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris dicitur.

P.3.c.2 lit.C.& in Ex.c. 1.§. 13. & lit.F. 41 Conuenit, vt qui probantur, vestitus ratione ad mortificationē, & abnegationem sui, & ad mundum, eiusque vanitatem sub pedibus conculcandam iuuentur, & id quidem quantum consuetudo, officium, & personarum circunstantiæ patientur. Discretioni autem eius relinquitur, habita ratione ædificationis, an cum eisdem vestibus, quas ex sæculo tulerunt, incedere sint permittendi, an vero cum alijs eas permutari oporteat.

P.3.c.1 lit.V. 42 Conferet, vt aliquando occasionem præbeat ijs, qui probantur, exercendi obedientiæ, & paupertatis virtutem, eosdem tentando ad maiorem ipsorum vtilitatem spiritualem, in hoc tamen mēsura iuxta vniuscuiusque vires obseruetur.

Part.6. c.3.§.1. 43 In pœnitentijs, & corporis afflictionibus aduertat, ne nimius huiusmodi rerum vsus tantopere vires debilitet, vt postea ad ministeria nostri instituti inutiles reddantur: nec contra, tanta in illis sit relaxatio, vt feruore spiritus refrigescente, humani ac inferiores affectus incalescant.

44 Lectiones fiant de hìs, quæ ad institutū pertinent, & continētur Litteris apostolicis, Regulis, & Constitutionibus, præcipue vero de ijs, quæ in examine, & tertia parte habentur, aut de alijs quæ eo referuntur, mutata interdum materia, vt tędiū

tollatur

tollatur: modus vero lectionum facilis sit, & simplex, & ad Nouitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

45 Explicetur breui enarratione doctrina Christiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi, orandi itidem, meditandi, & libros denique pios legendi pro captu vniuscuiusque, tradatur. P.3.c.2 S. 20.

46 Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quærant, & in suis actibus intentionẽ puram ad Dei beneplacitum dirigant, * vt familiares cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs esse curẽt; & tandem ita sint instructi Nouitij, * vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possint in absoluta nostri instituti obseruatione, prætermittant. P.3.c.1 S.26. * P. 10. S. 2. * P.6.c. 1.S.1.

47 Omnes perspectos habeat, vt magis illis prodesse possit, ad quod iuuabit, cum illis frequenter singillatim agere, & rationem ab vnoquoque rerum suarum suauiter exigere: in his autem priuatis colloquiis magnam vtilitatem positam esse sciat.

48 Det operam, vt Nouitij religiosam modestiã præseferant, iuxta Constitutiones, & regulas, quæ de ea conscriptæ sunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter instituendi erunt. P.3.c.1. S.4.

49 Cognoscat, quem procedẽdi modum in oratione; & examine seruent, & petat, interdũ, an cõtra aliquẽ defectum adhibeant examen particulare, &

re, & quando resistunt tentationibus, an proprijs remedijs vtantur: In acquirendis virtutibus, quã rationem teneant: & intelligat demum, an in his omnibus præstent ea, quæ ab ipso acceperunt.

Par. 3. c. 1. lit. A. 50 Si aliquis solicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via spiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Prouincialem tempestiue moneat.

P. 3. c. 1. lit. D. 51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorum eiusmodi sit, vt minime dubitetur, quin alter sit eius societate profecturus, & eandem ob caussam inter cubicula, quæ seorsum vnicuique iuniorum assignantur, par est, aliquos maturos ex antiquioribus intermisceri.

P. 3. c. 1 lit. B. 52 Si aliquando permittendum videretur, vt aliquis consanguineos, vel amicos, quos in seculo habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore ad id designato, id fiat, & breuiter, nisi particulares ob causas aliud statueret Superior totius Domus, vel Collegij.

53 Nouitij non sunt, vt plurimum, assignandi in socios nostris, qui adeunt domos secularium, nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacristæ.

P. 3. c. 1 §. 3. & lit. D. 54 Videat, num aliqui in schedulis, Nouitijs assignandi sint, vt cum eis loqui possint, quorum exẽplo, & colloquijs proficiant in Domino, & si cum alijs sine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam iniungat.

P. 3. c. 1. lit. T. 55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant

tant ſine Superioris facultate, quã in primo anno Nouitiatus, ſolus Prouincialis re mature cõſiderata dare poterit. * Horum autẽ, qui hæc vota ſemel apud ſe ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis, emiſerint, memoria in libro aliquo aſſeruetur, & poſtea tẽpore Nouitiatus, * bis in anno ſtatutis tẽporibus, † ſeorſum ab alijs, qui bienniũ expleuerunt, ipſi ſimul inter ſe illa renouabunt. *P. 5. c. 4. lit. G. *Can. 9 Cõg. 4. †Can. 1 Cõg. 2.

56 Diligenter obſeruare debet in toto probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro inſtituto probabiliter futurus ſit: in quo maior habenda eſt ratio boni cõmunis Societatis ad gloriám Dei, quam particularis cuiuſque: quid autem ſentiat in hac re, ad minimum ſexto quoque menſe ad Prouincialem ſcribat, vt ipſe prouideat.

57 De ſingulis etiam ſub finem biennij ad eundem ſcribat, vt cum illius facultate conſueta vota Societatis emittant, * aut diutius probẽtur: prius autem quam vota emittant, † per hebdomadæ ſpatium ſe colligant, & aliqua exercitia ſpiritualia, præter alia, quæ præſcripta ſunt, faciant. *In Ex. c. 1. §. 12 & c. 4. §. 45. † Ibidẽ c 4. § 41

58 Scholaſtici, qui ſtudijs abſolutis tertium probationis annum peragunt, in varijs experimentis, & ſpeciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. * Huius autem probationis tempore in ſchola affectus ſe exerceant, & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis, & iudicij proprij, & ad maiorem cognitionem, & amorem Dei conferunt, inſiſtant. In Ex. c. 4. §. 16. *Par. 5. c. 2. §. 1.

Par.4. c.4.§.41 59 Adhibeat diligentiam,vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Constitutiones instruantur, eosque mysteria Rosarij doceat, & priuatim instruat, * vt ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint.

*In Ex. c.6.§.6. & 7. & p.1.c.2. §.2. 60 Exhortationibus ordinarijs omnes intersint, Coadiutores tamen tẽporales,& indifferentes nõ interrogentur in Conferẽtijs,nisi cũ rerum & personarum delectu, nec ad Tonos cõueniãt: & ij qui dẽ per sex mẽses ad minimum in Domo probationis sint: reliquo autẽ biennij tempore,sic sub cura Magistri erũt,vt alijs officijs ad instar aliorũ Coadiutorũ vacare possint,& tẽp⁹ ordinariũ orationis Dom⁹,vel Collegij,vbi agẽt, habeãt: experimẽta tamen,ad quæ apti fuerint, intra annũ absoluant.

61 Quando erit concio domi, vel in Ecclesia, quam Nouitij sint audituri,eo die à Lectionibus, & Conferentijs, & Tonis liberi erunt.

62 Singulis hebdomadis,die vna à solitis exercitijs vacent, in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere domi,vel foris.

De examine semestri Nouitiorum.

In Ex. c.1 §.13 & c. 4. §. 4. *P.1.c. 1.lit D. 63 SExto quoque mense per biennium probationis, litteras Apostolicas & Regulas vnusquisque videre, & considerare debet, * & Examen,relicto secundo & tertio capite,& alijs, quæ ad gradum suum non pertinent,vt Regula 12. & 13.dictum est;deinde postquam hæc omnia viderit, interrogetur.

64 An

64 An prædictis omnibus contentus sit, an vero aliquid dubij, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit,& quomodo in illis se habuerit.

65 An vires sibi corporales,& spirituales suppetere sentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur: *num deliberatum habeat animi propositum viuendi,& moriendi in hac Societate IESV Domini nostri. In Ex. c.5.§.4. * Ibidē c.3.§.14

66 Examen hoc factum esse notetur scripto, vt constet. Quod si quid noui occurrat,aut si qua mutatio alicuius momenti accidat, Superiorem certiorem reddat.

67 Demum qui sic examinatus est,reddet rationem conscientiæ suæ Superiori,aut ei,quem Superior delegauerit, * & ab vltima confessione generali incipiendo generaliter confitebitur Sacerdoti,qui fuerit à Superiore designatus. In Ex. c. 4. §. 38 * Ibidē §.41.

De ordine Domus probationis.

CAP. IV.

68 NOuitij mane post pulsum campanæ, dū surgunt,dum se induunt,& lectum decenter operiunt,aliquas orationes ad Deum fundant, aut aliquid in Domino meditentur, & reliquo semihoræ spatio,pia aliqua lectione,aut alia ratione ad orationem se præparare poterunt. *P.4.c. 4. §. 3. & 4. & lit. B.& C.&Canon. 6. Cōg.4.

* 69 Postea integrā horam orationi mentali,aut vocali vel meditationi dent, iuxta cuiusq; captū,

& Magistri Nouitiorum instructionem.

70 Absoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum, & cubiculum cõponendũ, & ad dispiciendum, quę fructum ex oratione collegerint.

P.4.c.4. §.3. *Par.3. c.1.§.12 & 20. 71 Post hæc, Missam deuote, & reuerenter audiant, qua absoluta, *intersint lectioni, seu exhortationi, quæ de rebus spiritualibus bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia statim repetent audita, & conferent inter se terni, aut quaterni, sine vlla disputatione, sed cum humilitate, & modestia.

72 Sequenti die, ijs de rebus, vt melius ad praxim reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnũ, aut plures à Magistro designatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re proposita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedij possit adhiberi, & alia similia: postquam autem aliqui dixerint quid sibi occurrat, Magister constituet, quid tenendum sit.

Par.4. c.4.§.3. & 4. 73 Reliquo toto tẽpore vsque ad examen, quod semper ante prandium fiet per quartam horę partem, in suis officijs, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magistro Nouitiorum *P.3.c. 1.§.20. præscripto occupabuntur: *aliquid tamen temporis quotidie, præsertim antę prandium tribuant Regulis, & Doctrinæ Christianæ, & alijs, quæ iudicio Magistri Nouitiorum cuique conuenient, ad- *P.3.c. 2.lit.D. discendis, & memoriæ mandandis.

74 Post examen sequatur prãdium, quo absoluto ho-

to,horam integram recreationi dabunt,tam qui in priore,quam qui in posteriore mensa pransi erũt. Tempore autem recreationis,poterũt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quattuor non conueniant,nisi aliter Magistro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Christi,vel Sãctorum,aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

75 Expleto recreationis tempore,audito campanæ pulsu,se se ad cubicula recipiãt,(præter eos, qui in aliquibus officijs occupati erunt) vt aliquid legant, vel scribant, vel quid aliud agant, iuxta Magistri præscriptum.

76 Post finitam horam, omnes cum Magistro conuenient,& pensum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. * postea explicabitur illis bis singulis hebdomadis,per dimidiam horam Doctrina Christiana, deinde eam recitabunt vno stante,& interrogante,& alijs respondẽtibus,vel sese inuicem interrogantibus,& instruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. Vno vero die cuiusque hebdomadę,fiant Toni. P.3.c.1 2.§.20.

77 His expletis,ad sua officia,vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes se conferent: * deinde ante vltimam horam,quæ cœnam præcedit,per semihoram orationi vacabunt: ipsam vero horam vltimam, sequentem ante cœnam, partim officijs domesticis, partim corporali exercitationi,vel alijs occupationibus,quas Magister pręscripserit,impendent. Dec.41 Cõg.2. & Can. 12.cõg. 1.

78 Post cœnam horam integram recreationi da

* P. 4. c. 4. §. 3. & 4. bunt, reliquo tempore vſque ad examen (* quod ſemper fiet antequam cubitum eant per quartam horæ partem) poterunt aliquid legere, vel alia ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Nouitiorũ.

P. 3. c. 1. lit. D. 79 Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit; ſed ſilentium inuicem, & cum alijs obſeruare, niſi in rebus in quibus loqui neceſſe ſit, excepto recreationis tempore, de quo iam ſupra dictum eſt.

De examine eorum, qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur.

CAP. IV.

P. 4. c. 3. §. 3. 80 Poſtquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoque menſe fiunt reſpõderit, antequam vota Scholaſticorum emittat, interrogetur.

In Ex. c. 7. §. 3. 81 An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debet, ac ſtudiorum modum, & tempus iuxta quod Superiori videbitur.

In Ex. c. 7. §. 4. 82 An contentus futurus ſit eodem, atque alij, modo, in Collegio agere, nulliſque priuilegijs, aut prærogatiuis minimum omnium, qui in eo fuerint anteire, omnem ſui curam Superiori relinquendo.

In Ex. c. 7. §. 5. 83 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea & moriẽdum, ingredi in eo gradu, quẽ Superior conſtituerit, ad maiorem Dei gloriam.

84 Admo-

84 Admoneatur, quod votis post biennium ab ipso emissis non poterit sine facultate Generalis à Societate nostra recedere, nec ad aliam religionē, excepta Carthusiensium, trāsire sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda iuxta Bullam Pij V. anno 1565. expeditam.

De examine Scholasticorum studijs absolutis.

C A P. V I.

85 SCholastici studijs suis absolutis, statim postquam ad tertium annum probationis peragendum missi fuerint, generatim interrogandi sunt, an firmi in sua deliberatione, & votis, & promissione Deo oblatis, antequam ad studia se cōferrent, permaneant; vt eorum status melius cognoscatur, & ipsi magis in Domino iuuari possint. In Ex. c. 7. §. 7

86 Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eisdē interrogationibus, & examine, quo sexto quoque mense, antequam ad studia mitterentur, interrogati fuerūt, vt Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, si aliqua in rebus iam affirmatis accidisset, cognoscatur. In Ex. c. 7. §. 8

87 Postremo reddent rationē vitæ suæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad studia missi sunt. In Ex. c. 4. §. 39.

REGVLAE MODESTIAE.

P.3.c.1 5 + 1 IN conuerſatione noſtrorum illud in vniuerſum dici poteſt, vt in omnibus externis actionibus, appareat in noſtris modeſtia, & humilitas coniuncta cum religioſa maturitate: ſpeciatim autem hæc obſeruanda erunt.

2 Caput huc illuc leuiter non moueatur, ſed cum grauitate, vbi opus erit: & ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3 Oculos demiſſos vt plurimum teneant, nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circunflectendo.

4 Inter loquendum cum hominibus præſertim alicuius auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorum vultus, ſed potius ſub oculos.

5 Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.

6 Labia nec nimis compreſſa, nec nimium diducta.

7 Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut alium minus moderatum affectum.

8 Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.

9 Manus, ſi non in ſuſtinenda veſte occupentur,

decenter quietæ teneantur.

10 Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decoris ratio habeatur.

11 Omnes denique gestus, ac motus eiusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant.

12 Si plures simul erunt, ordinem præscriptum à Superiore, bini, vel terni incedendo, seruent.

13 Si loquendum fuerit, meminerint modestiæ, & ædificationis tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.

INSTRVCTIO AD REDDENDAM conſcientiæ rationem iuxta morem Societatis.

INtelligant ſinguli, dum rationem conſcientiæ ſunt reddituri, quanti momenti Pater noſter ſanctæ memoriæ Ignatius id duxerit, ad maiorem Diuinæ bonitatis gloriam; vt ſubditi magis in ſpiritu cum gratia vberiori proficiant, ac tanto maiore cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuari, & à periculis conſeruari poſſint, vt quæ * in Examine, & Conſtitutionibus toties commendantur, & §.40. ſummarij Conſtitutionum præſcribuntur de reddenda ratione conſcientiæ, exacte ſeruentur. Proinde vnuſquiſque magna cum puritate, ſub ſigillo confeſſionis, aut ſecreti, aut quacumque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, totam animam ſuā integre manifeſtam faciat, nullam rem celando, qua Dominum vniuerſorum offenderit, poſt vltimam rationem redditam conſcientiæ; vel certe aperiat eos defectus, qui magis ab eo tempore grauant ipſius animam.

*In Ex. c. 4. §. 34. & ſeq. & Par. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 2.

Capita vero, quibus conſcientiæ ratio reddi debet, hæc fere erunt: ex quibus cum ea retulerint, quæ ad plenam ſui manifeſtationem dicenda putauerint, petant à Superiore, vt eos interrogando iuuet, ac ſuppleat, ſi quid eſſe iudicet, quod ad maiorē Dei gloriam & ſuorum notitiam ſcire velit.

1 An viuat contentus iuxta ſuam vocationem.

2 Quomodo ſe habeat circa obedientiam etiã intellectus, paupertatem, caſtitatem, & vſum aliarum virtutum, & quarũ præcipue ſtudio intentus ſit.

3 An ſentiat aliquas animi perturbationes, aut tentationes moleſtas, & de facilitate, ſeu difficultate, & modo eis reſiſtendi, & ad quos affectus, vel peccata ſit magis propenſus & incitatus.

4 An contra Conſtitutiones, vel Regulam aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, vel contra eam diſputauerit.

5 Quid ſentiat de ipſo inſtituto Societatis, & medijs, quibus illa vtitur ad ſuum finem conſequendum, & quem experiatur in ſe zelum animarum.

6 Quomodo ſpiritualibus rebus ſit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mentali iuuetur, & vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.

7 Num in vſu rerum ſpiritualium conſolationẽ & deuotionem habeat, an vero contra deſolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in ijs ſe gerat.

8 De fructu quem ex communione, confeſſione, examine, præſertim particulari, & alijs exercitijs ſpiritualibus percipiat.

9 Num poſt vltimam rationem conſcientiæ, quam reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionẽ conſequendam.

10 Quomodo obſeruet, quę ex Cõſtitutionibus,

& Regulis tum communibus, tum officij sui ad eũ pertinent.

11 De mortificationibus, pœnitentijs, & alijs exercitationibus, quæ faciunt ad spiritus profectum; & in specie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Christi crucem pertinent, ferenda, atque de eorum desiderio.

12 De socijs, & quomodo ex eorum conuersatione proficiat in Domino, & an alicui plus sit familiaris, quam alijs.

13 An auersionem animi sentiat ab aliquo, & an offensus sit in aliquo à Superioribus, vel Officialibus, vel quauis alia persona, & quomodo sit affectus erga Superiores.

14 An tentationes aliquas sit passus, quas alij intellexerint, præsertim circa vocationem.

REGV-

REGVLAE PEREGRINORVM.

1 PErsuadeant sibi, peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & vt multum iter conficiant, quàm vt ex ea fructũ aliquem spiritualem percipiãt; atque ex eo fine, & iter ipsum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2 Litanias simul omnes quotidie in ipso itineris ingressu, vel Itinerarium dicant; nec orationẽ, & consueta examina prętermittant, & alias etiam Regulas obseruent, quantum ratio itineris permittet.

3 Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere: & colloquijs interdum pijs, & religiosis, ac lectione alicuiᵉ libri pij molestias itineris leuare poterũt. Quod si cum externis in via, aut in hospitijs egerint, meminerint pro ratione sui gradus habita ratione tẽporis & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

4 Eleemosynas simpliciter pro Christi amore petant; vt omni spe illa abiecta, quã in pecunijs, & rebus creatis habere possunt, integre, vera cũ fide & ardenti amore eam in suo creatore, ac Domino constituant; memores, à Christo Domino Apostolos sine sacculo, & pera missos; ipsum etiam Dominum non habuisse, vbi caput reclinaret. In Ex. c. 4. § 12.

5 Indul-

In Ex. c. 4. 5. 12.& 26 * Ibidē 5.44.

5 Indigentia,& penuria rerum corpori necessariarum probari exoptent, vt ad incommoditatē ci bi,somniue capiendi libenter assuefiant:* iniurias vero,illusiones,& opprobria, quæ in itinere inferri contigerit,patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque, materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Christum Dominum,eiusque vestibus,atq; insignibus seipsos induendi.

6 Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui sunt infirmiores, subsequi & non præcedere debent: & iter cuiusque diei horum debilium infirmitate commensuretur: quod si quis viribus destitueretur,iumento,aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis personarum,sed necessitatis,& caritatis fraternæ ratio est habenda.

7 Si quis in morbū incideret,ita vt vlterius progredi non posset,nec expediret reliquos ibi morā trahere, si vicinum esset Collegium, aut Domus Societatis, eo esset æger (si modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex nostris illi erit socius relinquendus; vt consolationi ei sit, & auxilio: ęgro autem viribus restituto,cœptum iter ambo prosequentur.

8 Si in via ab honesto, & pio amico inuitarentur,posset,qui præest, hospitalitatis beneficiū admittere: tūc autē curare debēt verbis,& religioso exēplo hospites ędificatos in Domino relinquere.

9 Eiusdē ædificationis,& exempli in omnibus hospitijs meminisse debēt; sobrietatis etiā in mēsa,& modestiæ in cōuersatione nunquā obliuiscantur.

10 Cũ in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertẽt, studeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morum, nostris relinquere. De rebus vero aut personis aliorum Collegiorum, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, nisi ad ędificationem.

11 Si transierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis sit, nihil ab externis, nec pro se, nec pro alijs petant, aut accipiant sine facultate Superioris eiusdem Domus, vel Collegij.

12 Omnes alij, qui iter faciũt ex nostris equites, aut pedites, has regulas peregrinorum suo modo, quantum fieri potest, etiam seruent: & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes litteras sui Superioris habere curent.

REGV-

P. 4. c. 10. S. 7. 1 EIVS officium erit, Præpositum, vel Rectorē iuuare in ijs, quæ in genere, vel in particulari ei commēdabit: nec dispēsandi, aut mutādi, aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem præscripto, facultatem habebit.

2 Valde commēdatum sibi existimet quod pertinet ad obseruationem Constitutionum, Regularum, Ordinum communium, & approbatarum consuetudinum Domus, vel Collegij: ideoque habeat in scriptis, & aliquando legat, tam cōmunes omnium, quam particulares Superioris, & officialium Regulas, & eosdem officiales suas habere, intelligere, atque obseruare curet.

3 Officiales visitet quoties opus fuerit, obseruādo quomodo suū officiū exequātur: quod saltē alternis diebus faciet. frequēter etiam visitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia se habeant.

4 Cū quis ab officio aliquo amouetur, curet, vt is suū successorē instruat de ratione exercendi illud, iuxta regulas, & consuetudines à Superiore approbatas.

5 Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarū, ciborum, vestiumq; mutatio, & Superiori in memoriā reducat, pͤsertim bis in anno, sub initium veris, & autumni: obseruet etiā crebo, nū aliquid desit ex necessarijs, aut abundet; eorūq; potissimū rationē habeat, qui in corporis cura minorem de

ſeipſis ſolicitudinem gerunt;curetque,vt adſit,cū Medicus ægrotos inuiſet.

6 Quotidie hora ſibi deſignata,de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat,à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet,& cum primum commode poterit, eidem referat,quæ executus fuerit.

7 Redigat Superiori in memoriā ea,quę neceſſaria domui iudicabit,vt de coemēdis reb⁹ ad victū, & veſtitum neceſſarijs ſuis tēporibus, de fratrū nimio,aut exiguo labore,de ſanitate,& ſimilibus.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, ſi quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit,quam quæcūque alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent: tum etiam circa res ſibi commiſſas, & quaſuis alias,vt quomodo ſe noſtri habeant circa Obedientiam,orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectum, & ſtudium.

9 Curet per æditum, vel aliquem alium deſignatum obſeruari,an omnes die ſtatuto communicauerint; & ſi quis intra tempus deſignatum ad confeſſionem, aut communionem non accederet, intelligat à Superiore, num * ſubtrahendus ei ſit cibus corporis, donec cibum ſpiritus ſumat. *p.3.c. 1.lit.Q.

10 Peculiarem habeat curam,vt domus munda ſit, & omnia vbique decenter ſuis locis cōpoſita; ſed præcipue in ijs,quæ ab externis videri ſolent.

11 Noctibus ſingulis portas domus, quibus in publicum exitur,videat an bene clauſæ ſint.

12 Deſignet aliquem ex cōmiſſione Superioris, qui

& Magistri Nouitiorum instructionem.

70 Absoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum, & cubiculum cõponendũ, & ad dispiciendum, quẽ fructum ex oratione collegerint.

P.4.c.4. §. 3. *Par.3. c.1.§.12 & 20. 71 Post hæc, Missam deuote, & reuerenter audiant, qua absoluta, * intersint lectioni, seu exhortationi, quæ de rebus spiritualibus bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia statim repetent audita, & conferent inter se terni, aut quaterni, sine vlla disputatione, sed cum humilitate, & modestia.

72 Sequenti die, ijs de rebus, vt melius ad praxim reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnũ, aut plures à Magistro designatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re proposita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedij possit adhiberi, & alia similia: postquam autem aliqui dixerint quid sibi occurrat, Magister constituet, quid tenendum sit.

Par.4. c.4.§.3. & 4. 73 Reliquo toto tẽpore vsque ad examen, quod semper ante prandium fiet per quartam horę partem, in suis officijs, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magistro Nouitiorum *P.3.c. 1.§.20. præscripto occupabuntur: * aliquid tamen temporis quotidie, præsertim antę prandium tribuant Regulis, & Doctrinæ Christianæ, & alijs, quæ iudicio Magistri Nouitiorum cuique conuenient, ad*P.3.c. 2.lit.D. discendis, & memoriæ mandandis.

74 Post examen sequatur prãdium, quo absoluto ho-

to, horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore, quam qui in posteriore mensa pransi erũt. Tempore autem recreationis, poterũt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quattuor non conueniant, nisi aliter Magistro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Christi, vel Sãctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulsu, se se ad cubicula recipiãt, (præter eos, qui in aliquibus officijs occupati erunt) vt aliquid legant, vel scribant, vel quid aliud agant, iuxta Magistri præscriptum.

76 Post finitam horam, omnes cum Magistro conuenient, & pensum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. * postea explicabitur illis bis singulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Christiana, deinde eam recitabunt vno stante, & interrogante, & alijs respondẽtibus, vel sese inuicem interrogantibus, & instruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. Vno vero die cuiusque hebdomadę, fiant Toni. P. 3. c. 1 2. §. 20.

77 His expletis, ad sua officia, vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes se conferent: * deinde ante vltimam horam, quæ cœnam præcedit, per semihoram orationi vacabunt: ipsam vero horam vltimam, sequentem ante cœnam, partim officijs domesticis, partim corporali exercitationi, vel alijs occupationibus, quas Magister prę scripserit, impendent. Dec. 41 Cõg. 2. & Can. 12. cõg. 1.

78 Post cœnam horam integram recreationi da-

* P. 4. c. 4. §. 3. & 4. bunt, reliquo tempore vſque ad examen (* quod ſemper fiet antequam cubitum eant per quartam horæ partem) poterunt aliquid legere, vel alia ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Nouitiorũ.

P. 3. c. 1. lit. D. 79 Nouitios inter ſe conuerſari non conueniti ſed ſilentium inuicem, & cum alijs obſeruare, niſi in rebus in quibus loqui neceſſe ſit, excepto recreationis tempore, de quo iam ſupra dictum eſt.

De examine eorum, qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur.

CAP. V.

P. 4. c. 3. §. 3. 80 POſtquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoque menſe fiunt reſpõderit, antequam vota Scholaſticorum emittat, interrogetur.

In Ex. c. 7. §. 3. 81 An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debet, ac ſtudiorum modum, & tempus iuxta quod Superiori videbitur.

In Ex. c. 7. §. 4. 82 An contentus futurus ſit eodem, atque alij, modo, in Collegio agere, nulliſque priuilegijs, aut prærogatiuis minimum omnium, qui in eo fuerint anteire, omnem ſui curam Superiori relinquendo.

In Ex. c. 7. §. 5. 83 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea & moriẽdum, ingredi in eo gradu, quẽ Superior conſtituerit, ad maiorem Dei gloriam.

84 Admo-

84 Admoneatur, quod votis post biennium ab ipso emissis non poterit sine facultate Generalis à Societate nostra recedere, nec ad aliam religionē, excepta Carthusiensium, trāsire sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda iuxta Bullam Pij V. anno 1565. expeditam.

De examine Scholasticorum studijs absolutis.

C A P. V I.

85 SCholastici studijs suis absolutis, statim postquam ad tertium annum probationis peragendum missi fuerint, generatim interrogandi sunt, an firmi in sua deliberatione, & votis, & promissione Deo oblatis, antequam ad studia se cōferrent, permaneant; vt eorum status melius cognoscatur, & ipsi magis in Domino iuuari possint. In Ex. c. 7. §. 7

86 Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eisdē interrogationibus, & examine, quo sexto quoque mense, antequam ad studia mitterentur, interrogati fuerūt, vt Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, si aliqua in rebus iam affirmatis accidisset, cognoscatur. In Ex. c. 7. §. 8

87 Postremo reddent rationē vitæ suæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad studia missi sunt. In Ex. c. 4. §. 39.

P.3.c.1 §4. 1 IN conuerſatione noſtrorum illud in vniuerſum dici poteſt, vt in omnibus externis actionibus, appareat in noſtris modeſtia, & humilitas coniuncta cum religioſa maturitate: ſpeciatim autem hæc obſeruanda erunt.

2 Caput huc illuc leuiter non moueatur, ſed cum grauitate, vbi opus erit: & ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3 Oculos demiſſos vt plurimum teneant, nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circunflectendo.

4 Inter loquendum cum hominibus præſertim alicuius auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorum vultus, ſed potius ſub oculos.

5 Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.

6 Labia nec nimis compreſſa, nec nimium diducta.

7 Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut alium minus moderatum affectum.

8 Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.

9 Manus, ſi non in ſuſtinenda veſte occupentur,

decenter quietæ teneantur.

10 Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decoris ratio habeatur.

11 Omnes denique gestus, ac motus eiusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant.

12 Si plures simul erunt, ordinem præscriptum à Superiore, bini, vel terni incedendo, seruent.

13 Si loquendum fuerit, meminerint modestiæ, & ædificationis tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.

2 Quomodo se habeat circa obedientiam etiã intellectus, paupertatem, castitatem, & vsum aliarum virtutum, & quarum præcipue studio intentus sit.

3 An sentiat aliquas animi perturbationes, aut tentationes molestas, & de facilitate, seu difficultate, & modo eis resistendi, & ad quos affectus, vel peccata sit magis propensus & incitatus.

4 An contra Constitutiones, vel Regulam aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, vel contra eam disputauerit.

5 Quid sentiat de ipso instituto Societatis, & medijs, quibus illa vtitur ad suum finem consequendum, & quem experiatur in se zelum animarum.

6 Quomodo spiritualibus rebus sit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mentali iuuetur, & vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.

7 Num in vsu rerum spiritualium consolationẽ & deuotionem habeat, an vero contra desolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in ijs se gerat.

8 De fructu quem ex communione, confessione, examine, præsertim particulari, & alijs exercitijs spiritualibus percipiat.

9 Num post vltimam rationem conscientiæ, quam reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionẽ consequendam.

10 Quomodo obseruet, quę ex Cõstitutionibus,

&

& Regulis tum communibus, tum officij sui ad eũ pertinent.

11 De mortificationibus, pœnitentijs, & alijs exercitationibus, quæ faciunt ad spiritus profectum; & in specie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Christi crucem pertinent, ferenda, atque de eorum desiderio.

12 De socijs, & quomodo ex eorum conuersatione proficiat in Domino, & an alicui plus sit familiaris, quam alijs.

13 An auersionem animi sentiat ab aliquo, & an offensus sit in aliquo à Superioribus, vel Officialibus, vel quauis alia persona, & quomodo sit affectus erga Superiores.

14 An tentationes aliquas sit passus, quas alij intellexerint, præsertim circa vocationem.

REGVLAE PEREGRINORVM.

1 PErsuadeant sibi, peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & vt multum iter conficiant, quàm vt ex ea fructũ aliquem spiritualem percipiãt; atque ex eo fine, & iter ipsum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2 Litanias simul omnes quotidie in ipso itineris ingressu, vel Itinerarium dicant; nec orationẽ, & consueta examina prętermittant, & alias etiam Regulas obseruent, quantum ratio itineris permittet.

3 Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere: & colloquijs interdum pijs, & religiosis, ac lectione alicu iᵘ libri pij molestias itineris leuare poterũt. Quod si cum externis in via, aut in hospitijs egerint, meminerint pro ratione sui gradus habita ratione tẽporis & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

4 Eleemosynas simpliciter pro Christi amore petant; vt omni spe illa abiecta, quã in pecunijs, & rebus creatis habere possunt, integre, vera cũ fide & ardenti amore eam in suo creatore, ac Domino constituant; memores, à Christo Domino Apostolos sine sacculo, & pera missos; ipsum etiam Dominum non habuisse, vbi caput reclinaret. In Ex. c. 4. §. 12.

5 Indul-

In Ex. c. 4. §. 12. & 26 * Ibidē §. 44.

5 Indigentia,& penuria rerum corpori necessariarum probari exoptent, vt ad incommoditatē cibi, somniue capiendi libenter assuefiant:* iniurias vero, illusiones,& opprobria, quæ in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque, materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Christum Dominum, eiusque vestibus, atq; insignibus seipsos induendi.

6 Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui sunt infirmiores, subsequi & non præcedere debent: & iter cuiusque diei horum debilium infirmitate commensuretur: quod si quis viribus destitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis personarum, sed necessitatis, & caritatis fraternæ ratio est habenda.

7 Si quis in morbū incideret, ita vt vlterius progredi non posset, nec expediret reliquos ibi morā trahere; si vicinum esset Collegium, aut Domus Societatis, eo esset æger (si modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex nostris illi erit socius relinquendus; vt consolationi ei sit, & auxilio: ęgro autem viribus restituto, cœptum iter ambo prosequentur.

8 Si in via ab honesto, & pio amico inuitarentur, posset, qui præest, hospitalitatis beneficiū admittere: tūc autē curare debēt verbis, & religioso exēplo hospites ędificatos in Domino relinquere.

9 Eiusdē ædificationis, & exempli in omnibus hospitijs meminisse debēt; sobrietatis etiā in mēsa, & modestiæ in cōuersatione nunquā obliuiscantur.

10 Cum

10 Cũ in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertẽt, ſtudeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morum, noſtris relinquere. De rebus vero aut perſonis aliorum Collegiorum, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, niſi ad ędificationem.

11 Si tranſierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis ſit, nihil ab externis, nec pro ſe, nec pro alijs petant, aut accipiant ſine facultate Superioris eiuſdem Domus, vel Collegij.

12 Omnes alij, qui iter faciũt ex noſtris equites, aut pedites, has regulas peregrinorum ſuo modo, quantum fieri poteſt, etiam ſeruent: & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes litteras ſui Superioris habere curent.

REGV-

P. 4. c. 10. §. 7. 1 EIVS officium erit, Præpositum, vel Rectorē iuuare in ijs, quæ in genere, vel in particulari ei commēdabit; nec dispēsandi, aut mutādi, aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem præscripto, facultatem habebit.

2 Valde commēdatum sibi existimet quod pertinet ad obseruationem Constitutionum, Regularum, Ordinum communium, & approbatarum consuetudinum Domus, vel Collegij: ideoque habeat in scriptis, & aliquando legat, tam cōmunes omnium, quam particulares Superioris, & officialium Regulas, & eosdem officiales suas habere, intelligere, atque obseruare curet.

3 Officiales visitet quoties opus fuerit, obseruādo quomodo suū officiū exequātur: quod saltē alternis diebus faciet. frequēter etiam visitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia se habeant.

4 Cū quis ab officio aliquo amouetur, curet, vt is suū successorē instruat de ratione exercendi illud, iuxta regulas, & consuetudines à Superiore approbatas.

5 Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarū, ciborum, vestiumq; mutatio, & Superiori in memoriā reducat, p̄sertim bis in anno, sub initium veris, & autumni: obseruet etiā crebo, nū aliquid desit ex necessarijs, aut abundet; eorūq; potissimū rationē habeat, qui in corporis cura minorem de

seipsis

ſeipſis ſolicitudinem gerunt;curetque,vt adſit,cū Medicus ægrotos inuiſet.

6 Quotidie hora ſibi deſignata,de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat,à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet,& cum primum commode poterit, eidem referat,quæ executus fuerit.

7 Redigat Superiori in memoriā ea,quę neceſſaria domui iudicabit,vt de coemēdis reb⁹ ad victū, & veſtitum neceſſarijs ſuis tēporibus, de fratrū nimio,aut exiguo labore,de ſanitate,& ſimilibus.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, ſi quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit,quam quæcūque alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent: tum etiam circa res ſibi commiſſas, & quaſuis alias,vt quomodo ſe noſtri habeant circa Obedientiam,orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectum, & ſtudium.

9 Curet per æditu um, vel aliquem alium deſignatum obſeruari,an omnes die ſtatuto communicauerint; & ſi quis intra tempus deſignatum ad confeſſionem, aut communionem non accederet, intelligat à Superiore, num * ſubtrahendus ei ſit cibus corporis, donec cibum ſpiritus ſumat. *P.3.c.1.lit.Q.

10 Peculiarem habeat curam,vt domus munda ſit, & omnia vbique decenter ſuis locis cōpoſita; ſed præcipue in ijs,quæ ab externis videri ſolent.

11 Noctibus ſingulis portas domus, quibus in publicum exitur,videat an bene clauſæ ſint.

12 Deſignet aliquem ex cōmiſſione Superioris, qui

qui cõmunes lucernas domus opportuno tẽpore incẽdat,& extinguat,qui item publicas fenestras suo tempore aperiat, & claudat, ac pro abluenda facie, & manibus in loco destinato aquam infundat,& pro ijs extergendis,mantilia, ab ijs, quæ in vsum refectorij sunt,distincta, adhibeat, quæ alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt, & bis saltem in hebdomada mutabuntur.

13 Studeat animos Patrũ, & Fratrũ inter se per beneuolentiam, & præsertim cum Superiore per obedientiã vnire,& si quid minus æquo animo aliquis ferret,velit potius in se (quoad fieri potest) quã in Superiorem,causam reijci, veluti in iniungendis pœnitentijs, quas ipse iuxta præscriptum Superioris imponet,& tam in eis,quã in reprehensionibus, ab animi perturbatione caueat, caritatemque præ se ferendo studeat, vt illi quibus pœnitentias imponet,merito sibi iniungi cognoscãt.

14 Si quando absente Superiore aliquid acciderit,quod adeo vrgeat, vt commode Superior expectari nequeat, id Minister, auditis Consultoribus,exequi poterit, quamuis in specie non sit ipsi commissum;dummodo existimet iuxta Superioris mentem id fore,statimque redeunti quod factum fuerit, referat.Quod autem sibi ordinarie agendũ erit,absente Superiore,ab eo curet intelligere.

15 Si Subministrũ habuerit, vtatur eius opera in ijs,quæ cõmode per se facere non poterit,iuxta præscriptũ Superioris:si vero non habuerit, alternis saltem diebus singula cubicula visitet, & alia quæ in officio Subministri continentur, suppleat.

REGV-

REGVLAE CONSVLTORVM.

1 INtelligant quanti momenti sit eorum officium, vt Superiores eorum consilio, & relatione adiuti melius, & facilius gubernare possint. Par. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

2 Sint amatores boni communis, illudq; in omnibus consultationibus præ oculis habeant: atque vt Diuinæ inspirationi dent locum, & saniora sint eorum consilia, in suo sensu non nimis abundent. Par. 9. c. 5. §. 2.

3 In consultationibus synceram intentionẽ habeant, & à perturbatione liberam, vt fideliter, & debita cum modestia Caritatis, & Obediẽtiæ memores sententiam dicant.

4 Sint inter se maximè Caritate coniuncti, & alter alterum honore præueniat, atque apud alios alter alterius existimationem verbis factisque tueatur. Si vero contingat aliquem in consultationibus diuersæ aut etiam singularis esse sententiæ, nemo vllam ab eo alienationem, vel habeat, vel ostendat.

5 Rem, de qua consultatur, bene intelligãt; nec sint in dicendo præcipites; sed negotio secum considerato, & oratione præmissa, præcipue cum de rebus agitur difficilibus, sententiam suam aperiãt: quòd si quid ex tempore discutiendum proponeretur, & id sibi maturius considerandum iudicarent, Superiori significabunt.

6 Explicare breuiter debent ſententiæ ſuæ rationes: quod ſi ad rem confirmandā aliorum rationes eſſent diſſoluendæ, id etiam modeſte faciant.

7 Cum Superior Conſultoribus auditis aliquid ſtatuerit, iudicium ipſi ſuum illius iudicio ſubmittent: neque extra conſultationem, aut quod ſtatutum fuerit, ſibi diſplicere, aut ſe in alia fuiſſe ſententia ſignificabunt; laudēt potius Superioris conſilium apud alios, atque tueantur. Quod ſi ob rei, de qua agitur, grauitatem, adhuc ſentirent ad aliū Superiorem eſſe rem deferendam, quod nihil monitione ſua ſe effecturos ſperarēt, re prius apud ſe maturius conſiderata, & oratione præmiſſa ad immediatum illius Superiorem, aut ſi is non prouideat, ad ſupremum id facere ne prætermittant.

8 Etiam ſi non interrogentur, ſi quid tamen in mentem venerit, quod ad commune bonum, vel alicuius perſonæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, vt is ſtatuat, num ea de re ſit deliberandum, nec ne.

9 Conſultores neque ea, quæ quiſque in conſultatione ſenſerit, neque ea, quæ propoſita ſunt, aut definita, alijs ſignificare debent; præcipue cum res ipſæ ſecretum exigunt. Superioris autem erit ea quæ definientur, promulgare, cum opus eſſe iudicabit.

P.4.c. 17.§.7. 10 De litteris ad Superiores ſuo tempore mittendis, ſeruent diligenter quæ in formula ſcribendi à Conſultoribus exiguntur. Et hæ litteræ ſigillo, quod apud Admonitorē erit, obſignatæ mittātur: nec quiſquā eorum ſciat, quid alius ſcripſerit.

11 Si

11 Si quis ex nostris ad Generalem scripserit, & litteras Admonitori, aut alicui ex Consultoribus tradere voluerit; is acceptas cum suis, aut sub suæ propriæ manus inscriptione ad Generalem mittendas curabit.

12 Si quid circa victũ, vestitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem, moderandum, augendum, vel mutandum censerent, illum præmissa oratione admonendum curent, quod fere per Admonitorem faciant. P. 9. c. 4 §. 1. 3. & 4. & Cano. 34. Cõg. 1.

13 Si quis cum eis de difficultate aliqua sua, aut perturbatione agat, ita eum suis monitis, & consilio iuuare studeant, vt semper, quantum possint, existimationem Superioris tueantur.

14 Ad omnia melius obeunda, superiorum suorum, & aliorum Officialium Regulas teneant, Cõstitutionesque, & reliqua omnia, quæ ad nostrum institutum, & administrationem pertinent, familiaria sibi reddant.

15 Ita suum munus exequantur, vt nullã gubernationis partem sibi assumant, atque ea submissione se gerant, vt ceteris Obedientiæ exemplum præbeant.

REGVLAE ADMONITORIS.

P.9.c.4 S.4. 1 EA modestia, & humilitate officium suum obeat, vt subditum decet erga Superiorem, quem Christi loco habet: niti enim debet, ne huius muneris occasione, reuerentia atq; Obedientia interior, vel exterior in ipso debilior reddatur.

2 Animaduertat autem, ne reuerentia hæc, & Obedientia fidelitatem, aut necessariam libertatẽ opprimat, quo minus Superiorem admoneat de ijs quæ, præmissa oratione, proponenda in domino judicabit.

3 Admoneat Superiorem de ijs, quæ maior pars Consultorum ei dicẽda iudicauerit: de alijs vero, quæ siue ipsi in mentem venient, siue ab alijs suggerentur, non facile eum admonebit, sed de ijs dũ taxat, quæ non leuis momenti post orationem esse censuerit, siue illa ad personam, siue ad officium Superioris pertinebunt iuxta * Constitutiones & Decreta.

4 Ea, quorum Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud se seruare; quamuis interrogatus à Consultoribus de ijs, quę ipsi commisissent dicenda vel à Superioribus, rationem sui officij eis debebit reddere.

* P.9.c.4.S.4.& c.5.S.2.& can.34.cõg.1.

5 Cum Superior cuiuspiam rei admonitus, illi remediũ non adhibuerit, Admonitoris erit cũ debita-

bita ſubmiſſione iterum, & ſæpius eum commonefacere: quod ſi emendationē nō ſperat, facta prius oratione, id Superiori ſignificet.

6 Admonitoris erit, ordinarias epiſtolas Conſultorum ſuis temporibus colligere, atque ad mediatos Superiores mittere, niſi eas illi alia via mittere voluerint; ſimulque referet eiſdem, vtrum illi ſcripſerint, an non.

7 Caueat, ne occaſione ſui officij debitā ſubordinationē, & obſeruantiā ſubditorum erga ſuos Superiores aliqua ex parte imminuat, aut debilitet.

8 Sigillum apud ſe habeat, quo ſuas, & Conſultorum ac aliorum noſtrorum litteras, ſi ad eū detulerint, qui ad mediatos Superiores ſcribere voluerint, obſignare poſſit. Hoc tamē nulla ratione, ſine facultate Superioris, vti licebit, niſi in ijs litteris, quæ ad Superiores mediatos ſcribentur.

FORMVLA SCRIBENDI.

P.8.c.1 §.9. 1 MAgnopere iuuerit ad animorum vnionem in Societate, litterarum vltro citroq; missarum inter inferiores, & Superiores frequens commercium, & crebro alios de alijs certiores fieri, & audire, quæ ex varijs locis ad ædificationem, & eorum quæ geruntur cognitionem, afferuntur.

2 Superiores Domorum, & Rectores scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialē in Europa, in Indijs vero, vt suis Prouincialibus visum fuerit commodum & opportunum.

P. 8. c. 1. lit. L. & Can. 28. cōg. 2. 3 Scribant autem ad suum Prouincialem de statu personarum, & rerum omnium, non solum quæ inter nostros, sed etiam quæ per ministeria Societatis erga externos in Domibus suis, vel Collegijs fiunt, & non tantum de his, quæ recte se habent, sed etiam de his quæ secus; & quoad fieri poterit, curent, vt omnia tanquam præsentia Prouincialis cernat.

Part. 6. c.4. §.4. 4 Primo quoque tēpore ad suum Prouincialem scribant Superiores Domorum, & Rectores de obitu eorū, qui in suis locis decedunt: Prouincialis vero reliquos de sua Prouincia admonebit, vt quā primū * solitis suffragijs, & orationibus eorū animæ iuuētur, & statim Præpositū Generalem, & vicinos Prouinciales certiores reddat, vt simile of-

* Can. 11. Cōg. 3.

ficium præstare possint.

5 Missi ad fructificandum in agro Domini, scribant ad suum Prouincialem, aut ad eum, quem ille designauerit, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptum, * vt per crebram litterarum communicationem, quantum fieri potest, totum successum suarum missionum illi declarent. *P.8.c.1. lit L & Can. 28 Cōgr.2. *P.7 c.2. §.2.

6 Prouinciales Superioribus Domorum, & Rectoribus, ac ijs, qui in missionibus versantur, singulis mensibus, priuatis autem personis, quibus, & quando opus erit, scribant. P.8.c.1 lit L & Can. 28 Cōg. 2.

7 Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ scribant ad Generalem semel quolibet mense: Rectores autem, & Superiores Domorum, & Magistri Nouitiorum tertio quoque mense. Par.8. c.1. lit. L & Can 28 Cōg. 2.

8 Prouinciales Indiarum scribant Præposito Generali, quando se obtulerit nauigationis commoditas: Rectores vero, & Superiores Domorum, ac Magistri Nouitiorum ex Indijs semel, ex Brasilia, & noua Hispania bis in anno, si se obtulerit occasio. Can. 28 Cōg. 2.

9 Prædicti omnes extraordinarie sibi mutuo scribant quoties necessitas vrgebit. P.8.c.1 lit. L & Cau.28 Cōg. 2.

10 Superiores Domorū, & Collegiorum, & Magistri Nouitiorum scribant ad Generalē, quæ alicuius momēti fuerint, etiamsi approbante Prouinciali fiant: Illa vero potissimum scribāt, in quibus Prouincialis admonitus, vel nō prouidet, vel prouidere nequit, vel postquā Prouincialis cum illis tractauerit, ipsi ab eius iudicio dissentiunt: sed tūc quidem addant, quid Prouincialis responderit, &

quibus rationibus ipsi ab eo dissentiant, interim tamen ei per omnia obediant.

11 Cum Prouinciales scribent Generali, curabunt vt statum Domorum, & Collegiorum suorum, ac totius Prouinciæ bene explicent, & suppleant si quid intellexerint, quod Superiores Domorum, & Collegiorum minus declarauerint, & in vniuersum ita scribere debent, vt Generalis omnium rerum, omniumque personarum, ac Prouinciarum statum, quoad eius fieri possit, ante oculos habeat.

Can. 28 Cōg. 2. 12 Generalis ad Prouinciales scribet secundo quoque mense; ad Rectores vero & Præpositos Locales sexto quoque mense, nisi aliqua necessitas prius ad respondendum suadeat.

13 Si quis nostrorum aliquid per litteras cum Præposito Generali, aut cum suo aliquo alio mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipsorum litteræ ad eos scriptæ aperiantur, neque mediatorum Superiorum ad ipsos.

14 Litteræ nostrorum, quæ negotia continent, solum ad Præpositum Generalem, & non ad alios, qui cum ipso agant, destinentur; poterit tamen ad eos scribi, vt illa tractari, & expediri curent.

15 Litteræ negotiorum, ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis opera; aut informatione opus erit, proprijs litteris ad Præpositum Generalem scribantur, adiecta exterius littera P. sub inscriptione earum.

16 Negotia maioris momenti, ex vtraq; India, & Brasilia ternis exemplis scribantur, binis autem

ex reliquis Prouincijs, si sit periculum, ne litteræ intercidant, vel certe in proximis litteris earum summa repetatur:& vt inueniantur, cum opus fuerit, quæ scripta sunt ad Generalem, exemplú eiusmodi litterarum, vel earum summam in libro aliquo, qui scribunt, apud se retineant.

17 Si quid secreti scribendum, vel soli Superiori committendum sit, seorsum in propria epistola scribatur, quæ cum alijs in eodem fasciculo colligata includatur, adiecto exterius (soli) sub inscriptione eiusdem epistolæ: quod si eiusmodi epistola sola mitteretur, alia charta inuoluatur, quæ absque (soli) inscriptionem habeat.

18 In rebus, quæ secretum requirunt explicandis, his vocabulis vtendum erit, vt ea intelligi nisi à Superiore non possint; modum autem præscribet Generalis.

19 Nullus inferior, nisi morbo impeditus, litteras ad Superiorē ex sua commissione scribi faciat.

20 Consultores Rectorum, & Superiorum Localium litteras obsignatas ad Prouincialem dabunt bis in anno, mense Ianuario, & Iulio, & ad Generalem singulis annis mense Ianuario: Consultores vero Prouincialium ad Generalem mense Ianuario & Iulio, nisi res aliqua ita vrgeret, vt de illa, etiam extra hæc tempora scribendum iudicarent.

21 Ijs litteris syncere, & sinè amplificatione omniq; priuato, aut humano respectu semoto, significabunt, quid sibi de Superioribus, quorū sunt Consultores, & de eorū administratione, ac rerū statu, scribendū in domino videatur, oratione tamē præ-

missa,

missa,& re prius diligenter considerata.

P.4.c. 17.§.7. 22 Vt Rector Vniuersitatis de omnibus Praeceptoribus,& alijs de Societate;ita etiam Cancellarius & Cõsiliarij Vniuersitatis de ipso, ac alijs scribent semel singulis annis mense Ianuario Praeposito Generali,& bis in anno mense Ianuario, & Iulio Prouinciali.

P.4.c. 17.lit.L 23 Huiusmodi litteræ Consultorum, & horum Officialium Vniuersitatis mittantur obsignatæ, nec quisquam eorum sciat, quid alius scripserit.

24 Quiuis Prępositus,& Rector habeat librum, in quo scribantur Visitationes Domus,vel Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam scribãtur ordinationes aliæ alicuius momenti,quæ à Generali mittuntur:& quæ perpetuæ fuerint,ab ijs quæ temporariæ sunt,separatim notẽtur; alia vero quæ Visitator,& Prouincialis præscripserint,in alio libro scribantur.

25 Si quid scribendum esset de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita scribatur, vt etiam si litteræ in eius manus inciderint, offendi non possit.

De litteris annuis.

P.8.c.1 lit.M.& decr.73 ac Can. 28.Cõgr.2. 26 SVperiores Domorum, atque Rectores curent ea obseruari, quæ in dies in eorum Domibus Collegijsq; per nostros Dominus operari dignatur,quæq; ad nostrorũ consolationẽ, ac proximorum ædificationẽ pertinent,ex quibus seligãt optima quæq;,atq; in ordinẽ redacta,sub finem

nem cuiusque anni ad suum Prouincialem mittãt.

27 Prouinciales ex omnibus Superiorum Localium, atque Rectorum suæ Prouinciæ, & eorum, qui in Missionibus versantur, epistolis, reiectis vel additis ijs, quæ videbuntur, singulis annis mense Ianuario, rerum gestarum capita latine collata, ex quibus deinde vnæ litteræ annales Romæ conficiantur, manu ipsorum subscripta Romam ad Generalem destinent.

28 In ea cõpendiaria narratione hic ordo seruabitur: Recensebunt initio numerum nostrorum in vniuersum, tũ etiam singulis Domibus, Collegijs, & Missionibus nominatis, quot sint in ijs Sacerdotes, Præceptores, Scholastici, & Coadiutores temporales, itemque quot admissi sint eo anno in Societatem, quotque è vita decesserint: neque deinde necesse erit ad singula Collegia aut loca redire, nisi aliquid in ijs contigerit peculiari narratione dignum.

29 Agent primo de profectu nostrorũ in Domino, & explicabunt, si quid in eo genere ędificationẽ facere possit; deinde de ministeriis Societatis erga proximos, vt de concionib⁹, lectionib⁹ sacris, doctrina Christiana, & exercitijs spiritualibus, visitatione carcerũ & hospitaliũ, reconciliatione dissidentium, de pœnitentiũ frequentia, & de alijs nostri instituti pijs operibus; ita tamen vt ea tantum commemorentur, quæ sunt alicuius momenti. Itẽ de Scholis, & discipulorũ numero, & profectu, præsertim in Vniuersitatibus & Collegijs maioribus, de bona itẽ Societatis existimatione, de contradi- P.8 c.1 lit. M.

ctionibus

ctionib⁹ autē, & persequutionibus, si quæ fuerint, ea tantum attingant, quæ ędificationi fore videbuntur. Dicent etiam de piorum erga nostros caritate, & eleemosynis paulo insignioribus.

30 Hęc omnia exponēt, quā plenissime fieri poterit (semper tamē vitata nimia prolixitate) adhibitis omnib⁹ circunstantijs, etiā nominibus corū, qui eas res gesserunt, vt si opus fuerit, aliquando conscribi possit historia. Qua etiā de causa cū aliquid occurret dignū memoria, quod tamē propter aliquā causā non expediat omnibus vulgari, id scribent separatim integre, & perfecte: in illa autem cōmuni narratione vel omnino reticebunt, vel ea tantum excerpēt, quæ ędificationi esse possunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrētur, vt in ea ipsa domo aut ciuitate, vbi scribuntur, ac vbique publice legi citra cuiusquam offensionem possint.

31 Cū litteræ annuæ Romę confectæ ad Prouincias mittentur, legantur quam primum in singulis Domibus & Collegijs. Et vt Coadiutores nostri temporales ex latinis etiā litteris fructum aliquē percipiāt, sit aliquis, qui illarum summam, aut interpretationē aliquo modo explicet: neque vltra duas hebdomadas retineri debent, vt ad reliquā loca citius deferantur: postquam vero vbiq; perfectæ fuerint, in præcipua Domo, vel Collegio eiusdem Prouinciæ asseruentur, & simul consuantur.

P 8. c. 1 N. & P 5. c. 6. § 3. & car 28. Cg. 2.

De Catalogis & Informationibus annuis.

32 AD clariorem omnium nostrorum cognitionem, Superiores Domorum, & Colle-

Collegiorum, duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Prouinciarum ad Generalem veniunt, ita exacte, ac si nunquam missi fuissent. In primo describantur omnes, qui in suis Domibus, vel Collegijs, ac missionibus sũt, in quo contineatur vniuscuiusq; nomen, cognomen, patria, ętas, vires, tempus Societatis, studiorum, & ministeriorum, quæ exercuit; & gradus in litteris, si quos habet, & an Professus, vel Coadiutor sit, &c. & à quo tempore.

33 In secũdo catalogo dotes, & qualitates vniuscuiusq; describantur, videlicet, ingenium, iudiciũ, prudentia, experiẽtia rerum, profectus in litteris, naturalis complexio, & ad quæ Societatis ministeria talẽtum habeat: quæ omnia diligenter, re Deo prius commendata, & mature considerata, & omni priuato affectu semoto, syncere, & breuiter perstringẽda erunt, & vtrumque catalogum ad suum Prouincialem mittant.

34 Sub finem cuiusque anni interiecti, tertium etiam alium breuem catalogũ ad Prouincialem mittant, continentẽ nomina, & ministeria, in quibus vnusquisque nostrorum occupatur: mittant etiam supplementum primi, & secundi catalogi, in quo ea tantum adnotabunt, quæ eo anno de nouo occurrerint addẽda; vt qui in Societatem interim fuerint admissi, aut ab ea defuerint, vel quòd mortui sint, vel alia quauis causa.

35 Hunc tertium catalogum, & supplementum primi & secundi catalogi totius prouinciæ, cũ narratione pro annuis litteris, de qua dictũ est, ad Generalem

neralem mittet Prouincialis menſe Ianuario: primū vero,& ſecundum per Procuratorē Prouinciæ, ad eundē ſigillo ſuo obſignatos perferendos curabit: Quod ſi quid ipſi in his catalogis,& informationibus notandum addendumue videretur, id ſeorſum ad Generalem ſcribat.

REGV-

REGVLAE PRAEFECTI RERVM SPIRITVALIVM.

1 PRæfectus rerum spiritualium cognitionem instituti Societatis, & zelum boni progressus ipsius habeat,& in Obedientia,& Humilitate exemplum alijs præbeat, * & amabilem se eis exhibeat,vt ad eum omnes confugiant,confidenterq; sua omnia detegant, & ab eo consolationem, & auxilium sperent in Domino. P. 4. c. 10 §. 7. *P. 3. c. 1. §. 12.

2 Instruat nostros priuatim,secundum vniuscuiusque captum, quomodo interius, & exterius se habere debeant,& ad id exhortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat, * præsertim vt puram habeant intentionem diuini seruitij, & familiaritatem cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs,& zelum syncerum animarum. P. 3. c. 1 §. 12. * P. 10. §. 2.

3 Petat quem procedendi modum in oratione, & examine habeant, & si contra aliquem defectũ examen particulare faciant,& si contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant,& in solidis virtutibus acquirendis, præsertim in Obedientia quid obseruent, & de pœnitentijs, & alijs deuotionibus.

4 Sicubi in his à rectitudine deflexerint,eos dirigat,iuxta modum Societatis; erga cuius institutũ, curet,vt omnes bene affecti sint, & det operam,vt orandi,& meditãdi modos,quos docuit Pater no-

ster

ſter Ignatius in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiariſſime vtantur; videatque ne dum noſtri deuotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

5 Verſatum ipſum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, & vnicuique decernat tempus, * & modum cum fructu eos legendi, qui ſint faciliores, & noſtro inſtituto magis conuenientes.

*Par.3. c.1. §. 20.

6 Peculiarem habeat curam conſolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiuſq; infirmitate, vel neceſſitate adhibendo; qualia ſunt frequentius communicare, plus temporis orationi impendere, Exercitia ſpiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ aſſumere, libros aliquos ſpirituales legere, & ſimilia. Quæ autem ex his ipſe concedere poſſit, & in quibus ad Superiorem recurrendum ſit, ab eo intelligat.

7 Parem quoque adhibeat diligentiã, vt Coadiutores temporales quieti ſint, & ſorte Marthæ contenti, * & pro eorum captu illos inſtruat, † myſteriaque Roſarij doceat, vt maiore deuotione illud recitare poſſint.

Par.1. c.2.§.2. *P.3.c. 1.§.20. & lit.R.

8 Doceat omnes, vt præmiſſa oratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedant, & poſt eius perceptionem per aliquod temporis ſpacium orent, & gratias agat.

* P.4.c. 4.lit.C.

9 Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior iudicauerit, cũ vnoquoq; agere de his vltra menſem ne differat; ſæpe verò conſideret, quẽ fructum bonorum operũ ex oratione, & ex reliquis rebus ſpi-

ritualibus

ritualibus colligant, vt in dies magis in Domino proficiant.

10 In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præſcriptus impediatur, ac præſertim ſtudia illorum, qui litteris dant operam, niſi cum Superior aliter iudicauerit.

11 Curam peculiarem habeat Nouitiorum, ſi qui Domi vel in Collegio fuerint, niſi à Superiore aliunde proſpectum ſit, & erga eos obſeruare ſtudeat ea, quæ iuxta Magiſtri Nouitiorum, & Examinatoris Regulas obſeruari commode poterunt.

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1 CVret, vt Aedituus Regulas suas obseruet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.

2 Præbeat illi catalogum singulis diebus sabbathi, quo dies festi, ac ieiuniorum proximę hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cœna diei Dominicæ sequentis.

3 Singulis diebus sabbathi vesperi in Sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra sint facienda sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.

4 Detur opera, ne in Altari maximo desit vnquam Sacrum quo tempore celebrari solet, habeaturque ratio, ne plura Sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatijs distinguantur.

P.6.c.4 5 Curam gerat Missarum, & orationum, quæ
§.3. pro defunctis Societatis, * & pro Fundatoribus,
*P.4.c. & Benefactoribus, † ac pro ipsa Societate fieri
1. & p. debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; &
7.c.4.§. catalogum earum, quæ secundum nostrum insti-
3. & 4. tutum, & ex præscripto Generalis ordinarie facié-
† P.10. dæ sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram
§.1. appendat in Sacristia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiusque mensis publice in refectorio legetur.

6 Cum Superior aliquid in Sacro Deo commen dari,aut Sacra ipſa,quæ ab omnibus facienda ſint, applicari ad finem aliquem iuſſerit, curet ſcribi in ſchedula in Sacriſtia affigenda.

7 Quæcunq; autẽ ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus vnicuique priuatim ſignificanda curabit.

8 Librum habeat, vbi mandata Superiorum de his rebus, ſi aliquandiu duraturæ, aut non ſtatim faciendæ ſint,ſcribantur,ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta,deleantur.

9 In Collegijs & Domibus probationum curet iuxta ordinem Superioris de candela danda Fundatoribus iuxta Conſtitutiones. P.4.c.1 §.3.

10 Siquando externi Sacra aliqua fieri poſtulauerint,ſe Superiorem conſulturum reſpondeat; niſi eius animum perſpectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in noſtro templo, non ſine delectu admittat; ſed eos tantum, qui ædificationi ſint,præſertim notos, idque iuxta ordinem Superioris; & intelligat an a ſuo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat an Sacerdotes Regulas ſuas obſeruent,& num barbam, & coronam decenter tonſam habeant, Part.4. c.8.§.2.

13 Per ſe,vel alium a Superiore deſignatum,pro mouẽdos ad Sacerdotium inſtrui curet, & videat vt ad Romanę Eccleſiæ ritum tam ij,quam omnes Sacerdotes ſe acommodent, * & ne confeſſiones audiant,niſi ſint legitime approbati. *P.7.c. 4.§.5. †In ex. c.1.§.3. &p.6.c. 2.§7.& p.10.*. §.5.

† 14 Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis

aut confessionibus audiendis eleemosynæ admittantur.

Part. 6. c. 2. §. 8. & cano. 23. cõg. 2.

15 Nulla sit in ecclesia arcula, in qua Eleemosynæ conijciantur, siue pro nobis, siue pro alijs.

16 Det operã, vt Sanctissimum Domini Nostri Corpus decenter in custodia conseruetur, diligenter cauens, ne vmquam in ea Sacramentum desit, habita cõmunicantium ratione, & vt saltem decimoquinto quoque die innouetur, & Sacris absolutis in tabernaculo claui obseretur.

17 Quãdo nostri in templo communicauerint, curet Præfectus, vt id faciãt separatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, vt oportet, asseruatum singulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem deuotionis causa ostendendæ erũt, duo cerei accendantur; atq; huius tabernaculi clauẽ vnã ipse habeat, & alteram diuersam Præpositus, aut Rector.

19 Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt par est custodiantur; nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultũ, & ornatum necessaria.

20 Mutari faciat Altarium, & Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet, habita temporũ, & Festorum ratione, iuxta ritũ Romanæ Ecclesiæ.

21 Cũ templũ ornandũ fuerit, nihil sine facultate Superioris ad eam rẽ cõmodato ab externis petat, detq; operã, vt quod acceptũ fuerit, accurate custodiatur, & dominis quam primum reddatur.

22 Si templum instauratione, aliqua in parte indiguerit,

diguerit, aut alijs ad diuinum cultum necessarijs, prouideat, sicut ipsi à Superiore fuerit pręscriptũ.

23 Superiori in memoriam redigat, vt aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare possint; quorum saltem vnus concioni intersit, vt Concionatorem, cum opus fuerit, & Superiori videbitur, admonere possit. P. 4. c. 8. lit. C.

24 Conciones & lectiones templi, horæ spatiũ superare non debent: eo vero ordine Missæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur.

25 Aduertat ne viri in templo, mulierum locum occupent, neue ex aduerso earum, quantum fieri poterit, maneant.

26 Curet ne domi desint Confessarij, qui necessarij in templo nostro sunt, & vt confessiones vespere decenti hora absoluantur.

27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, vt Constitutionem illam obseruent, quæ ad externos ad suas Parochias dimittendos Eucharistiæ sumendę gratia pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulauerit. P. 7. c. 4 §. 5. & lit. D.

28 Officia Hebdomadæ Sanctæ, & vesperæ (si hæ dicentur,) fiant tono simplici more Societatis sine cantu etiam firmo, nisi vbi Generalis Præpositus dispensauerit: id autem quod de vesperis dictum est, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur. Par. 6. c. 3. lit. B. & canon. 9. cong. 3.

29 Cum aliquid petendũ erit pro Ecclesia, aut vsu Sacristiæ, intelligat in ea re Superioris volũtatẽ, eamq; exequat̃; cumq; pecuniæ alicuius momẽ-

 ti sum-

ti summa dabitur,aut colligetur, eā deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clauem vnā Superior habeat, & alteram diuersam ipse Præfectus.

30 Librum habeat,in quo eleemosynarum, quæ Ecclesiæ vsibus dantur, & expensarum rationes constent.

31 Panni omnes linei semper mundi seruentur, & separatim corporalia,atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio,& cineres eorum, quæ vetustate consumpta comburuntur, in sacram piscinam mittantur.

32 Catalogum vnum rerum omnium Ecclesiæ mobilium,quæ alicuius momenti sunt, custodiat; in altero vero illa scribantur, quæ aut noua sibi traduntur,cum die, anno,&c. aut vetustate consumuntur,vt possit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere:sæpe etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut lædantur,aut amittantur,arcis in quibus seruantur, & Sacristiæ ianuis bene clausis, & munitis.

P.6.c.4 lit. B. 33 Cum nostrorum aliquis extremum diē obierit,spatio diei naturalis decenter teneatur,nisi ratione mali odoris,aut ex alia iusta causa, anteuerti hoc tempus Superiori posse videretur.

Can.27 Cōg.1. 34 Obseruetur circa vestitū Sacerdotū mortuorū, quod de viuētibus dicitur in Cōstitutionibus, vt scilicet vtamur eo modo,quo Sacerdotes honesti eius regionis, in qua versamur,vti solēt:fratres vero q Sacerdotes nō sūt,sepeliātur eo modo induti

quo

quo alij Clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, sepeliri solent.

35 Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quæ consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt necessariæ. P. 6. c. 4. §. 3. & Can. 27. cōg. 1.

CATALOGVS MISSARVM ET ORATIONVM, QVAE NOSTRIS PRÆSCRIBVNTVR.

SACRA IVXTA nostrum institutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.

Singulis annis.

1 IN principio cuiusque anni vnusquisq; Sacerdos Missam celebret pro nostra Societate.

Par. 10. §. 1.

2 Singulis annis præscripto die, in quo memoria fundationis Collegij, vel Domus fit, Missa cũ solẽnitate pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis ce

P. 4. c. 1 § 2 & Can. 18 Congr. 3.

ORATIONES iuxta nostrum institutũ, ab ijs, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie faciendæ.

Singulis annis.

ET singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem integrum Rosariũ Dominæ nostræ, videlicet centum quinquaginta Aue maria, & quindecim Pater noster, aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitent.

Sin-

lebretur; & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eisdem sua Sacrificia offerant.

Singulis mensibus.

3 In principio cuiusque mensis vnusquisque Sacerdos Missam Celebret pro nostra Societate. Par. 10. §. 1.

4 Initio cuiusq; mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis semel Missæ sacrificium offerant. P. 4. c. 1 §. 2.

Singulis hebdomadis.

5 Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciã moriuntur, semel in quauis hebdomada Missæ sacrificium offerant. Can. 11 Cõg. 3.

Singulis mensibus.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionẽ tertiam Rosarij partem, aut vnã coronam recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Rosarij partem recitent.

Et

6 Singulis hebdomadis, vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro nostra Societate vna Missa à designato à Superiore dicetur; duæ vero, si fuerint plures, quã decem; tres autem, si fuerint plures, quam viginti; & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus Sacerdotum fuerit maior.	P.10.5. 1.	Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.
7 Singulis hebdomadis pro *Benefactoribus* viuis, & defunctis propriæ Domus vel Collegij, præter eas, quæ pro Fundatore dicũtur, vna, aut duæ, aut plures Missæ pro numero Sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum.	P.7.c.4 §.4.	Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.
8 Singulis hebdomadis Missa semel pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis à designato à Superiore celebretur.	P. 4. c. 1. §.1.	Et vnus ex ijs, qui Sacerdotes non sunt, à Superiore designatus, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitet.

Et

9 In Domibus & Collegijs, quæ saltem viginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeāt proprium Fundatorem, fiant pro ijs viuis, & defunctis, qui eorum fundationē notabiliter adiuuerunt, eadem Sacra quę pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

P. 4. c. 1. lit. E

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intētionem pro eisdem facere debēt easdē orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

Sacra ab eisdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eisdem extraordinarie faciendæ.

10 Cum primum Societas in Collegij alicuius possessionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac Benefactoribus.

P. 4. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandē intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

11 Cum ex hac vita idem Fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, & Benefactorum faciant.

Par. 8. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandē intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

12 Idē iudicium erit de Communitatibus, vel

P. 4. c. 1 lit. D. & E.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, integrū Ro-

Rebusp. quæ nõ moriun
tur: fient enim tria Sacra
pro viuentibus, & tria
pro defunctis earum. Sic
etiam faciendum, quan
do plures simul funda-
tionem constituunt.

Rosarium, aut tres coro
nas pro viuentibus Com
munitatibus, & totidem
pro defunctis earum re
citabũt. Similiter faciẽt,
quando plures simul fun
dationem constituunt.

13 Cum primum So-
cietas in alicuius Dom⁹
professę possessionem ve
nerit, quilibet Sacerdos
intra illam Prouinciam
ter Sacrum faciat pro su
perstite Fundatore ip-
sius, ac benefactoribus:
& quando vita functus
fuerit, alia tria Sacra ab
eisdem pro animabus
illius & benefactorum
fiant.

Can. 18 Cõg. 3.

Et singuli eiusdẽ Pro
uinciæ, qui Sacerdotes
non sunt, integrum Rosa
rium, aut tres coronas
pro superstite Fundato
re, ac benefactoribus: &
quando vita functus fue
rit, alterum Rosarium
integrum, aut tres coro
nas pro animabus illius,
ac benefactorum reci-
tent.

14 Pro Communita-
tibus vero, & pluribus,
qui simul Domus pro-
fessæ fundationem con-
stituunt, fiant intra ean-
dem Prouinciam, quæ
de Collegijs dicta sunt
num. 10. 11. 12.

P. 4. c. 1. lit. D. & E.

Et singuli eiusdẽ Pro
uinciæ, qui Sacerdotes
non sunt, ad eandem in
tentionem faciant quæ
de Collegijs, eisdem nu
meris dicta sunt.

15 In Domo, vel Col
legio, vbi qs de Societa
te decesserit, singuli Sa-

Can. 11 Cõg. 3.

Et singuli eiusdẽ Do
mus, aut Collegij, qui Sa
cerdotes non sunt, pro

eo

cerdotes pro eo tria Sacra, in alijs vero Prouinciæ locis duo Sacra faciant.

eo tres coronas, aut tres partes Rosarij, pro alijs vero eiusdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Rosarij recitent.

16 Cum de obitu cuiusque nostrorum, qui extra Prouinciam obijt, significatur, per vniuersā Societatem omnes Sacerdotes in Missis, illius animam Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

Can. 11 Cōg. 3.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animā Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

17 Omnes Sacerdotes curent, iuxta Constitutiones, frequenter orare pro vniuersa Ecclesia, ac pro ijs præsertim, qui maioris sunt momenti ad eius vniuersale bonū, cuiusmodi sunt Principes Ecclesiastici, & seculares, & alij, qui multum prodesse, vel obesse bono animarum possunt; & pro amicis, & benefactoribus viuentibus, & vita functis, & pro alijs,

P. 7. c. 4 §. 3. & lit. A.

Et omnes, qui Sacerdotes non sunt, idem iuxta Constitutiones curare debent.

Ora-

in quorum auxilium peculiariter ipsi, & reliqui de Societate in varijs locis inter fideles, & infideles incumbunt,* & etiam pro male affectis erga nostram Societatem.

* P. 10. lit. B.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab vnoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

18 Vnusquisq; Sacerdos singulis mēsibus duo Sacra faciat, alterū pro Indijs, & Gentium conuersione: alterū pro Regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione, & in alijs Sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.

19 Singulis hebdomadis vnusquisque Sacerdos Sacrum vnum ad intentionem Reuerēdi Pa-

Orationes ex præscripto P. N. Generalis à singulis, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie facienda.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, vnam coronam, aut tertiam partē Rosarij pro Indijs, & Gentium conuersione, & alteram coronam, aut tertiam Rosarij partem pro regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorū reductione recitēt, & in alijs orationib⁹ eadē Domino cōmēdabūt.

Et singuli, qui Sacerdotes nō sunt, ad eandē intentionem vnam coronam, aut tertiā Rosarij par-

tris nostri Generalis faciat,&in alijs Sacrificijs, & orationibus eandem Domino commendabit.

partem recitent, & in alijs orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua Sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus à Superioribus imponi ad tempus solent.

ſter Ignatius in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiariſſime vtantur; videatque ne dum noſtri deuotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

5 Verſatum ipſum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, & vnicuique decernat tempus, * & modum cum fructu eos legendi, qui ſint faciliores, & noſtro inſtituto magis conuenientes.

*Par. 3. c. 1. §. 20.

6 Peculiarem habeat curam conſolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiuſq; infirmitate, vel neceſſitate adhibendo; qualia ſunt frequentius communicare, plus temporis orationi impendere, Exercitia ſpiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ aſſumere, libros aliquos ſpirituales legere, & ſimilia. Quæ autem ex his ipſe concedere poſſit, & in quibus ad Superiorem recurrendum ſit, ab eo intelligat.

Par. 1. c. 2. §. 2.

7 Parem quoque adhibeat diligentiã, vt Coadiutores temporales quieti ſint, & ſorte Marthæ contenti, * & pro eorum captu illos inſtruat, † myſteriaque Roſarij doceat, vt maiore deuotione illud recitare poſſint.

*P. 3. c. 1. §. 20. & lit. R.

8 Doceat omnes, vt præmiſſa oratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedant, & poſt eius perceptionem per aliquod temporis ſpacium orent, & gratias agat.

* P. 4. c. 4. lit. C.

9 Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior iudicauerit, cũ vnoquoq; agere de his vltra menſem ne differat; ſæpe verò conſideret, quẽ fructum bonorum operũ ex oratione, & ex reliquis rebus ſpiritualibus

ritualibus colligant, vt in dies magis in Domino proficiant.

10 In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præſcriptus impediatur, ac præſertim ſtudia illorum, qui litteris dant operam, niſi cum Superior aliter iudicauerit.

11 Curam peculiarem habeat Nouitiorum, ſi qui Domi vel in Collegio fuerint, niſi à Superiore aliunde proſpectum ſit, & erga eos obſeruare ſtudeat ea, quæ iuxta Magiſtri Nouitiorum, & Examinatoris Regulas obſeruari commode poterunt.

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1 CVret, vt Aedituus Regulas suas obseruet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.

2 Præbeat illi catalogum singulis diebus sabbathi, quo dies festi, ac ieiuniorum proximę hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cœna diei Dominicæ sequentis.

3 Singulis diebus sabbathi vesperi in Sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra sint facienda sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.

4 Detur opera, ne in Altari maximo desit vnquam Sacrum quo tempore celebrari solet, habeaturque ratio, ne plura Sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatijs distinguantur.

P.6.c.4 §.3. 5 Curam gerat Missarum, & orationum, quæ pro defunctis Societatis, * & pro Fundatoribus, & Benefactoribus, † ac pro ipsa Societate fieri debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; & catalogum earum, quæ secundum nostrum institutum, & ex præscripto Generalis ordinarie faciēdæ sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in Sacristia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiusque mensis publice in refectorio legetur.

*P.4.c. 1. & p. 7.c.4.§. 3. & 4.

† P.10. §.1.

6 Cum Superior aliquid in Sacro Deo commendari, aut Sacra ipsa, quæ ab omnibus facienda sint, applicari ad finem aliquem iusserit, curet scribi in schedula in Sacristia affigenda.

7 Quæcunq; autẽ ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus vnicuique priuatim significanda curabit.

8 Librum habeat, vbi mandata Superiorum de his rebus, si aliquandiu duraturæ, aut non statim faciendæ sint, scribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta, deleantur.

9 In Collegijs & Domibus probationum curet iuxta ordinem Superioris de candela danda Fundatoribus iuxta Constitutiones. P.4.c.1 §.3.

10 Siquando externi Sacra aliqua fieri postulauerint, se Superiorem consulturum respondeat; nisi eius animum perspectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in nostro templo, non sine delectu admittat; sed eos tantum, qui ædificationi sint, præsertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an a suo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat an Sacerdotes Regulas suas obseruent, & num barbam, & coronam decenter tonsam habeant, Part.4. c.8.§.2.

13 Per se, vel alium a Superiore designatum, promouẽdos ad Sacerdotium instrui curet, & videat vt ad Romanę Ecclesiæ ritum tam ij, quam omnes Sacerdotes se acommodent, * & ne confessiones audiant, nisi sint legitime approbati. *P.7.c.4.§.5. †In ex. c.1.§.3. &p.6.c.2.§7.& p.10.*. §.5.

† 14 Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis

aut confeſſionibus audiendis eleemoſynæ admittantur.

Part. 6. c. 2. ſ. 8. & can. 23. cōg. 2.

15 Nulla ſit in eccleſia arcula, in qua Eleemoſynæ conijciantur, ſiue pro nobis, ſiue pro alijs.

16 Det operā, vt Sanctiſſimum Domini Noſtri Corpus decenter in cuſtodia conſeruetur, diligenter cauens, ne vmquam in ea Sacramentum deſit, habita cõmunicantium ratione, & vt ſaltem decimoquinto quoque die innouetur, & Sacris abſolutis in tabernaculo claui obſeretur.

17 Quãdo noſtri in templo communicauerint, curet Pręfectus, vt id faciãt ſeparatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, vt oportet, aſſeruatum ſingulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter cuſtodiat: ſi quando autem deuotionis cauſa oſtendendæ erũt, duo cerei accendantur; atq; huius tabernaculi clauẽ vnã ipſe habeat, & alteram diuerſam Præpoſitus, aut Rector.

19 Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt par eſt cuſtodiantur; nec deſint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultũ, & ornatum neceſſaria.

20 Mutari faciat Altarium, & Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet, habita temporũ, & Feſtorum ratione, iuxta ritũ Romanæ Eccleſiæ.

21 Cũ templũ ornandũ fuerit, nihil ſine facultate Superioris ad eam rẽ cõmodato ab externis petat, detq; operã, vt quod acceptũ fuerit, accurate cuſtodiatur, & dominis quam primum reddatur.

22 Si templum inſtauratione, aliqua in parte indiguerit,

diguerit, aut alijs ad diuinum cultum necessarijs, prouideat, sicut ipsi à Superiore fuerit prçscriptũ.

23 Superiori in memoriam redigat, vt aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare possint; quorum saltem vnus concioni intersit, vt Concionatorem, cum opus fuerit, & Superiori videbitur, admonere possit. P. 4. c. 8. lit. C.

24 Conciones & lectiones templi, horæ spatiũ superare non debent: eo vero ordine Missæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur.

25 Aduertat ne viri in templo, mulierum locum occupent, neue ex aduerso earum, quantum fieri poterit, maneant.

26 Curet ne domi desint Confessarij, qui necessarij in templo nostro sunt, & vt confessiones vespere decenti hora absoluantur.

27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, vt Constitutionem illam obseruent, quæ ad externos ad suas Parochias dimittendos Eucharistiæ sumendę gratia pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulauerit. P. 7. c. 4 §. 5. & lit. D.

28 Officia Hebdomadæ Sanctæ, & vesperæ (si hæ dicentur,) fiant tono simplici more Societatis sine cantu etiam firmo, nisi vbi Generalis Præpositus dispensauerit: id autem quod de vesperis dictum est, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur. Par. 6. c. 3. lit. B. & canon. 9. cong. 3.

29 Cum aliquid petendũ erit pro Ecclesia, aut vsu Sacristiæ, intelligat in ea re Superioris volũtatẽ, eamq; exequatᷣ; cumq; pecuniæ alicuius momẽ-

ti summa dabitur,aut colligetur, eã deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clauem vnã Superior habeat, & alteram diuersam ipse Præfectus.

30 Librum habeat,in quo eleemosynarum, quæ Ecclesiæ vsibus dantur, & expensarum rationes constent.

31 Panni omnes linei semper mundi seruentur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio,& cineres eorum, quæ vetustate consumpta comburuntur, in sacram piscinam mittantur.

32 Catalogum vnum rerum omnium Ecclesiæ mobilium,quæ alicuius momenti sunt, custodiat; in altero vero illa scribantur, quæ aut noua sibi traduntur,cum die, anno,&c. aut vetustate consumuntur,vt possit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere:sæpe etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut lædantur,aut amittantur,arcis in quibus seruantur, & Sacristiæ ianuis bene clausis, & munitis.

P.6.c.4 lit. B. 33 Cum nostrorum aliquis extremum diē obierit,spatio diei naturalis decenter teneatur,nisi ratione mali odoris,aut ex alia iusta causa, anteuerti hoc tempus Superiori posse videretur.

Can.27 Cōg.1. 34 Obseruetur circa vestitū Sacerdotū mortuorū, quod de viuētibus dicitur in Cōstitutionibus, vt scilicet vtamur eo modo,quo Sacerdotes honesti eius regionis, in qua versamur,vti solēt:fratres vero q Sacerdotes nō sūt,sepeliātur eo modo induti

quo

quo alij Clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, sepeliri solent.

35 Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quæ consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt necessariæ. P. 6. c. 4. §. 3. & Can. 27. cög. 1.

CATALOGVS MISSARVM ET ORATIONVM, QVAE NOSTRIS PRÆSCRIBVNTVR.

SACRA IVXTA nostrum institutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.

Singulis annis.

1 IN principio cuiusque anni vnusquisq; Sacerdos Missam celebret pro nostra Societate.

Par.10. §.1.

2 Singulis annis præscripto die, in quo memoria fundationis Collegij, vel Domus fit, Missa cũ solẽnitate pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis ce

P.4. c.1 § 2. & Can.18 Congr. 3.

ORATIONES iuxta nostrum institutũ, ab ijs, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie faciendæ.

Singulis annis.

ET singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem integrum Rosariũ Dominæ nostræ, videlicet centum quinquaginta Aue maria, & quindecim Pater noster, aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitent.

lebretur; & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eisdem sua Sacrificia offerant.

Singulis mensibus.

3 In principio cuiusque mensis vnusquisque Sacerdos Missam Celebret pro nostra Societate. Par.10. §.1.

4 Initio cuiusq; mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis semel Missæ sacrificium offerant. P.4.c.1 §.2.

Singulis mensibus.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentioné tertiam Rosarij partem, aut vnã coronam recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

5 Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciã moriuntur, semel in quauis hebdomada Missæ sacrificium offerant. Can.11 Cõg.3.

Singulis hebdomadis.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Rosarij partem recitent.

Et

6 Singulis hebdomadis, vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro nostra Societate vna Missa à designato à Superiore dicetur; duæ vero, si fuerint plures, quã decem; tres autem, si fuerint plures, quam viginti; & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus Sacerdotum fuerit maior.

P.10.S.1.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

7 Singulis hebdomadis pro Benefactoribus viuis, & defunctis propriæ Domus vel Collegij, præter eas, quæ pro Fundatore dicũtur, vna, aut duæ, aut plures Missæ pro numero Sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum.

P.7.c.4 S.4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

8 Singulis hebdomadis Missa semel pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis à designato à Superiore celebretur.

P. 4. c. 1. S.1.

Et vnus ex ijs, qui Sacerdotes non sunt, à Superiore designatus, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitet.

9 In Domibus & Collegijs, quæ saltem viginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeãt proprium Fundatorem, fiant pro ijs viuis, & defunctis, qui eorum fundationẽ notabiliter adiuuerunt, eadem Sacra quę pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

P. 4. c. 1. lit. E

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intẽtionem pro eisdem facere debẽt easdẽ orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

Sacra ab eisdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eisdem extraordinarie faciendæ.

10 Cum primum Societas in Collegij alicuius possessionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac Benefactoribus.

P. 4. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandẽ intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

11 Cum ex hac vita idem Fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, & Benefactorum faciant.

Par. 8. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandẽ intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

12 Idẽ iudicium erit de Communitatibus, vel

P. 4. c. 1 lit. D. & E.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, integrũ Ro-

Rebusp. quæ nō moriuntur: fient enim tria Sacra pro viuentibus, & tria pro defunctis earum. Sic etiam faciendum, quando plures simul fundationem constituunt.

13 Cum primum Societas in alicuius Dom⁹ professę possessionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alia tria Sacra ab eisdem pro animabus illius & benefactorum fiant.

14 Pro Communitatibus vero, & pluribus, qui simul Domus professæ fundationem constituunt, fiant intra eandem Prouinciam, quæ de Collegijs dicta sunt num. 10. 11. 12.

15 In Domo, vel Collegio, vbiq; de Societate decesserit, singuli Sa-

Rosarium, aut tres coronas pro viuentibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabūt. Similiter faciēt, quando plures simul fundationem constituunt.

Can. 18 Cōg. 3.

Et singuli eiusdē Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro superstite Fundatore, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alterum Rosarium integrum, aut tres coronas pro animabus illius, ac benefactorum recitent.

P.4.c.1.lit.D. & E.

Et singuli eiusdē Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem faciant quæ de Collegijs, eisdem numeris dicta sunt.

Can. 11 Cōg. 3.

Et singuli eiusdē Domus, aut Collegij, qui Sacerdotes non sunt, pro-

co

cerdotes pro eo tria Sacra, in alijs vero Prouinciæ locis duo Sacra faciant.

eo tres coronas, aut tres partes Rosarij, pro alijs vero eiusdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Rosarij recitent.

16 Cum de obitu cuiusque nostrorum, qui extra Prouinciam obijt, significatur, per vniuersã Societatem omnes Sacerdotes in Missis, illius animam Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

Can. 11 Cõg. 3.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animã Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

17 Omnes Sacerdotes curent, iuxta Constitutiones, frequenter orare pro vniuersa Ecclesia, ac pro ijs præsertim, qui maioris sunt momenti ad eius vniuersale bonũ, cuiusmodi sunt Principes Ecclesiastici, & seculares, & alij, qui multum prodesse, vel obesse bono animarum possunt; & pro amicis, & benefactoribus viuentibus, & vita functis, & pro alijs,

P. 7. c. 4 §. 3. & lit. A.

Et omnes, qui Sacerdotes non sunt, idem iuxta Constitutiones curare debent.

Ora-

in quorum auxilium peculiariter ipsi, & reliqui de Societate in varijs locis inter fideles, & infideles incumbunt,* & etiam pro male affectis erga nostram Societatem.

* P. 10. lit. B.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab vnoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

18 Vnusquisq; Sacerdos singulis mēsibus duo Sacra faciat, alterū pro Indijs, & Gentium conuersione: alterū pro Regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione, & in alijs Sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.

19 Singulis hebdomadis vnusquisque Sacerdos Sacrum vnum ad intentionem Reuerēdi Pa-

Orationes ex præscripto P. N. Generalis à singulis, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie facienda.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, vnam coronam, aut tertiam partē Rosarij pro Indijs, & Gentium conuersione, & alteram coronam, aut tertiam Rosarij partem pro regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorū reductione recitēt, & in alijs orationib⁹ eadē Domino cōmēdabūt.

Et singuli, qui Sacerdotes nō sunt, ad eandē intentionem vnam coronam, aut tertiā Rosarij par-

tris nostri Generalis faciat,&in alijs Sacrificijs, & orationibus eandem Domino commendabit.

partem recitent, & in alijs orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua Sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus à Superioribus imponi ad tempus solent.

REGVLAE SACERDOTVM.

QVAE de disciplina religiosa in Regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipue dicta existiment, & obseruent.

2 Diuinum Officium nitantur attente, deuote, & opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere studeant, vt quotidie merito celebrare possint; ad idque conducet (quãuis ex *Constitutione octauo vt minimum quoque die confiteri teneantur) sæpius in hebdomada confiteri.

*In Ex. c. 4. §. 25.

4 †Cærimonias Missæ ex vsu Romano accurate vnusquisque obseruet; in eaque celebranda pronunciationem, & quamcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur, vt non minus aliorũ ædificationi, quam propriæ deuotioni seruiat; & ideo semihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, vt illam non expleat.

†Par.4. c.8.§.2.

5 Qui in summo Altari Sacra facturi sunt, simulatque campanæ se vocantis pulsum audierint, vel admoniti fuerint, ad vestes sacerdotales induendas se conferant, vt in tempore exire ex Sacristia possint.

Par.4. c.8.§.6. & lit.F. & Can. 21. Cõgr. 1. & Can. 20 Congr. 2.

6 Salutare tradẽdæ doctrinę Christianæ ministerium pueris, ac rudibus, quod à sui origine nostra Societas tanto affectu cõplexa est, pari omnes stu-

dio

dio promouere curent.

7 Intelligant sibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorum spiritualiũ, quæ tantopere ad Dei obsequium conferre cernuntur, vsum valde familiarem habeant; quò, & alios ad ea suscipiẽda adducere, & in eo tam vtili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint. Par.4. c.8 §.5. & p.7. c.4.§.8. & lit.F.

8 Omnes ij, quibus ex Obedientia confessiones audiendi sanctum munus committitur, multum ad id affici studeant, & tanquam nostri instituti valde proprium magni faciant. P.7.c.4 §.5.

9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi à Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat. P.7.c. 4.§.5.

10 Modum ea Sacramenta ministrandi, quæ Sacerdotes nostræ Societatis tractare possunt, perspectum omnes habeant, * in eoque vniformes sint, quãtum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem absoluendi ab excommunicatione, & alijs censuris, & peccatis, eandem omnes sequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iure offendi possint. P.4.c. 8. §. 4. & lit.D *P.8.c. 1.§.8.& p.10.§. 9.

11 In casibus conscientiæ, ijsque præsertim, qui ad censuras, casus reseruatos, & restitutiones pertinent, sese diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra singulorum peccatorum species, exempla, & dicta Sanctorum, atque alia salutaria remedia comparare studeant. P.4.c.8 & lit.D *Par.3. c.1.§.18 & p.8. c.1.§.8. & p.10. §.9.

* 12 Cõfessarij inter seipsos, & in modo procedendi cum

di cũ pęnitentibus conformes esse curent; & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi vnusquisq; consulat, vt omnes intelligāt, mutuo caritatis, & vniformis doctrinę vinculo, Societatis Confessarios in Christo esse colligatos.

13 Vocati ad Ecclesiam ad confessiones audiēdas, statim cum animi alacritate eo se conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura est, eo magis tempestiue ab alijs occupationibus se expediant.

14 In templo confessiones, dum concio fit, vel sacra lectio, nemo audiat.

15 Confessarij ita audiant pęnitentes, vt mutuū aspectum fugiant; sic enim attentius, & liberius audient: quod si locus non erit eiusmodi, vt tabula Confessarium à confitente diuidat, manus interposita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus esse debet, id præstabit.

16 In audiendis confessionibus fœminarum pręsertim, seueros potius se, quam familiares exhibeant: in vniuersum tamen paterna quædam, & spiritualis grauitas in eis eluceat.

17 Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem vero, si oportebit eas alloqui, longum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.

18 Quādo quis à Superiore mittetur ad cōfessiones fęminarū audiendas, vel alia de causa eas adie-
P.3.c.1.5.§.3. rit, socius, quem Superior ipsi designabit, quādiu

cum

cũ fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur; quod si non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne ostiũ sit clausum, nec locus obscurus.

19 Particularem personarum, præsertim fœminarum curam nemo suscipiat: & quamuis Confessarius pro suo munere in vita spirituali pœnitentẽ instituat, nullius tamen obedientiam admittat. P.6.c.3 §.5.

20 Si quis vni confiteri solitus, ab eodem alium Confessarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id sibi gratum esse Cõfessarius benigne ostendat.

21 Vt sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones mane ad horam vsque prandij tantum audiant; ita vt cum signum primæ mẽsæ audietur, studeant, se ita accommodare, vt ad secundum accedant; nisi forte pœnitentium necessitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, siue ab ijs, quorum confessiones audiuerit, siue ab alijs, quod vel in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat; nisi Superior, cum opus esset, secus faciendum iudicaret.

23 Et si vota ad perfectionis statũ pertinẽtia, vt sancta laudari debent, & circa ea Confessarij cõsiliũ, sed magna cũ cõsideratione, dare possint: quia tamẽ non humanam, sed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittẽda quemquã inducat; verum ad orationẽ tales hortetur, vt a Deo adiuti, vocationem suã melius intelligãt, & exequantur.

24 Si quos viderint ad Religionem propensos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monasterium inuitent; sed liberã illis suam electionẽ relinquant: poterunt tamen petentibus consilium eas Religiones, vel Monasteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones, certũ vestimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem vestitum hortari possint.

26 Vt pium est, ad frequẽter communicandũ fideles exhortari; ita quos ad id propẽsos viderint, admonere debent, ne crebrius, quã octauo quoq; die accedãt, præsertim si matrimonio sint cõiũcti.

P. 7. c. 4. lit. D. 27 Admoneat eos, qui sibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicã in Albis inclusiue, eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit) debere semel in sua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, & ijs, qui facultatem haberent, & reliquis, quos ius excipit.

P. 4. c. 8. §. 7. & lit. G. 28 Qui vocantur ad iuuãdos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeãt, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, vsui esse possint, tamdiuq; illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit. Ceterum etsi cũ opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non assistant.

REGV-

REGVLAE CONCIONATORVM.

1 Egulæ, quæ Sacerdotibus propositæ sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment, nec minore cura, quam ceteri obseruent.

2 Memores sint vocatos se esse ad reducendas animas suo creatori; quod cum sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quæ instrumentum cum Deo coniungunt: eiusmodi sunt solidæ virtutes, ac præcipue Charitas, pura intentio diuini seruitij, familiaritas cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus syncerus animarum ad gloriam diuinæ maiestatis. P.10.S.2.

3 Enitantur cum Dei gratia esse ceteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant. P.7.c.4 S.2.

4 Lectioni sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant: conferet etiam peculiari studio vidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vsui esse possunt, adnotasse; itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem, & Christianam vitam necessariarum; atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad virtutum cõmendationem, & peccatorum detestationem pertinent. P.4.c.8 lit.B. & P.

5 Conferet vidisse præceptiones, si quas de modo cõcionãdi illi tradunt, q bene hoc munus obie- P.4.c.8. lit.C.

runt; bonos audiuisse Prædicatores, & in concionibus Domi, vel in alijs locis minus frequentibus se exercuisse.

P. 4. c. 8 lit. C. 6 Optare debent, vt admoneantur, si quid in concione corrigendum videbitur ijs, qui à Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere.

* In 1. Bullæ nostri instituti, & p. 5. c. 3. lit. B. & p. 7. c. 4 §. 7. 7 Ita operam suam in celebrioribus concionibus libenter impendant, * vt non minus se ad docendos pueros, & alios rudes instruendos, faciles, & paratos exhibeant.

8 Si quando occasio tulerit, vt alius eodem tempore concionari velit, quantum in ipsis erit, libenter cedant.

P. 4. c. 8 § 3. & lit. B. 9 Ea populo proponant, quæ ad captum, & vtilitatem auditorum erunt accommodata; ijsque insistant, quæ ad Christianam institutionem, atque ad extirpanda vitia, & virtutes inserendas valent; & a rerum subtilium curiosa tractatione se abstineant.

In vltimis regulis libri Exercit. regul. 2. 10 Cõmendare debent Confessionis, & Eucharistiæ frequẽtẽ vsum, in bonis operibus profectũ, & perseuerantiam, Ecclesiasticarum cærimoniarũ obseruationem, & cetera, quæ ad cultum diuinum pertinent, eamq; obedientiam, quæ Principibus, & Prelatis, q. Dei in terris vices gerũt, exhibẽda est.

Ibidem reg. 7. * Ibidẽ reg. 3. † Ibidẽ reg. 6. Ibidem reg. 10. 11 Commendabunt etiã peculiari ratione pęnitẽtiæ, & misericordiæ opera, * sanctarum precũ, † & aliarum piarum deuotionum exercitia, vtilium librorum lectionem, & bonã filiorũ educationem.

12 Cum experientia doceat, & sanctæ memorię

Pater

Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus Principes, & Magiſtratus reipub. Prælati, & alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.

13 Caueant, ne Religioſos aliorum ordinū, quos reuereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere:* & quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poſſint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant. *P. 3. c. 1. lit. S.

14 Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15 Curent, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciandis, & certis pauperibus, alijsque pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijsve auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quę dicturi ſunt, dilig**ē**ti pręmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tem-

pus licebit) paranda erunt.

18 Caueant arrogantiam, & ostentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu studere debent, in omni actione præ se ferant: quod si aliquid pro se, aut Societate cogantur respondere, ea modestia satisfaciant, vt causam Christi, non suam agere videantur.

P 4. c. 8. §. 3. 19 Modus concionandi, qui à scholastico diuersus esse debet, ita sit ad docēdum comparatus, vt ad animorū motum præcipuè dirigatur: cumq; quæstio aliqua earum, quæ ad fidē, aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exactè proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) vt simpliciores ipso proponendi modo offendi possint; sed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem venerint, aut ab alijs audiuerint, facile colligant.

20 Ne sint affectati, aut verborum lenocinia sectēt, nec studio politioris sermonis eos libros habeāt familiares, ex quorum lectione detrimētum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.

21 In laudib⁹, & reprehēsionibus à nimijs exaggerationib⁹, & ab omni specie adulationis abstineāt.

22 Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quædam religiosa præcipue eluceat; vocemque accommodent ad res, quas tractabunt; proinde eam, vbi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.

23 In concionibus, & lectionibus templi, spatium horæ ne excedant.

REGV-

REGVLAE EORVM QVI IN MISSIONIBVS versantur.

1 CVM scopus, ad quem tendit Societas sit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confessiones audire, & reliquis quibuscunque poterit medijs vti ad animas, diuina aspirante gratia, iuuandas; quicunque in huiusmodi missionibus versantur, sibi persuadeant, rem maximi ponderis in Societate sibi commissam esse, atque ita se comparare studeant, vt apta Dei instrumenta ad rem tantam esse possint. In Declarat. procem. 4. p. lit. A. & p. 6. c. 3. §. 5.

2 Quia vocationis nostræ est, vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur; vnusquisque paratus esse debet, vt in ea vineæ Christi parte, atque opere se exerceat, quod ipsi commissum fuerit, siue per varia loca discurrendo, siue in quibusdam continenter residendo. P. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1 §. 1. & c. 4. §. 1.

3 Vnusquisque plenam in his, ac liberam sui dispositionem Superiori, qui eum Christi loco dirigit, relinquat: *poterit tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, subijciendo suum sentire, & velle ei, quod ipse in Domino iudicauerit. P. 7. c. 1 §. 1. * Ibidē lit. K.

4 Ei

Par.7. 4 Ei, qui mittendus erit plurimum conueniet,
c.1.§5. vt intelligat à Superioribus ſcopum ſuæ miſſio-
nis,& effectum, cuius gratia mittitur; id quod in
ſcriptis,ſi fieri poteſt,habere curabit.

P.7.c.2 5 Cum oppidatim miſſi fuerint ad fructificandū
lit.G. in agro Domini,dabunt operam,quoad fieri pote
rit, vt more pauperum Euangelium prædicent:
*Ca.12 *proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter
Cōg.3. facient,ſi eos Superior id præſtare poſſe iudicaue-
rit,& ex eleemoſynis,vel oblatis, vel cum ædifica-
tione emendicatis viuent; niſi alia ipſis à Superio-
re ſuſtentationis ratio ſit conſtituta.

6 Si nullum eis à Superiore deſignatum fuerit
hoſpitiū,intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale,tan
quam ad hoſpitium pauperum eſſe diuertendum;
ſi tamen honeſtum id ſit,atque ad exercenda ex eo
miniſteria Societatis accōmodatum: alioqui con-
uenientius erit,vt in domum pij alicuius, & exem-
plaris Eccleſiaſtici, aliumve eiuſmodi locum ſe re
cipiant, in quo cum ædificatione manere poſſint.

7 Cum ingreſſi fuerint loca ea, in quibus Ordi-
narij reſident,eos quamprimum adeant, ſuamque
operam illis ſubmiſſe offerant, & facultatem ad
exercenda Societatis miniſteria modeſte, ac reli-
*P.10. gioſe petant, *eoſque omnes tam Eccleſiaſticos,
§.11.& præcipue Parochos, quam ſeculares, quorum au-
lit.B. ctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos ſibi
facere ſtudeant.

8 Cum eo peruenerint, vbi diutius immorari de-
bent, prudēter, ac mature operam dabunt, vt noti-
tiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac

rebus

rebus agendis insigniorum, quorum informatione, vel auxilio iuuari possint ad ministeria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 Qui in missione Superior erit, initio suscipiendorum operum, vel quando maior subsidij necessitas cernitur, (quod res magni momenti sint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Missas, & orationes, vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum vtilitatem. P. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale esset, vel legere, vel prædicare &c. in ijs tantum se exercebunt, quibus Societas vti solet, iuxta Constitutiones: * conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, semper erit securius. P. 7. c. 3. §. 2. * Ibidē lit. A.

11 Media spiritualia, quibus iuxta institutum Societatis, & beneplacitum Superioris vti poterunt, fere sunt ministerium verbi Dei in prædicationibus, sacris lectionibus, priuatisue exhortationib⁹, & colloquijs, Sacramentorum Confessionis, & Eucharistiæ administratio, Exercitiorum spiritualiũ traditio, diffidentium reconciliatio, casuum conscientiæ ad Ecclesiasticos, eorumque officij magis priuata explicatio, & Christianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio. P. 4. c. 8 & p. 7. c. 4.

12 Corporalibus etiã pietatis operibus quantũ spiritualia permittent, & vires patientur, incũbere poterũt, vt infirmos, pręcipue in Xenodochijs, per se, vel per alios iuuãdo, & pauperes, ac in custodijs detẽtos, quatenus licebit, eodẽ modo subleuãdo. Par. 7. c. 4. §. 9.

13 Etsi

13 Etsi certus ordo in nostris ministerijs exercendis præscribi non potest; plerunque tamen vtilius erit, & securius ab humilioribus inchoare; vt à doctrina Christiana pueris explicanda, ab ægrotis hospitalium inuisendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis.

14 Quamquam humana media non solum spernenda non sunt, sed etiam cum opus est, prudenter, & religiose adhibenda; diuinis tamen, & nostri instituti magis proprijs præcipue vtendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, vt ijs omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini consequendo necessaria.

15 Iuxta eã Charitatis regulam, qua se Apostolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnunquam, vt ingenio eorum, cũ quibus agent, initio se attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tãdem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16 Eam animi magnitudinem, & æquabilitatẽ retinere studeant, vt & prosperis successibus, & aduersis superiores sint; quò nullo euentu fracti, nec religiosæ modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendũ necessaria est, quicquã amittãt.

Par. 10. lit. B. 17 Si quos erga se, aut Societatem male affectos esse intellexerint (præsertim nõ vulgaris auctoritatis homines) aut qui nostra ministeria impediãt, nõ solum pro eis orabunt, sed etiam conuenientẽ aliquam rationem inibũt, vt eos amicos, aut saltẽ

non

non aduersarios faciant. Ad quam rem non parum
conferet, si data occasione, instituti nostri ratio-
nem illis exponant, nullumq; officij genus præter-
mittant, quo illos, cum opportunum fuerit, synce-
re, ac religiose demereri, & conciliare possint.

18 Si quando prælatum aliquem in visitanda P.4.c.
diœcesi comitabuntur, nihil se in negotijs ad visi 11.§.3.
tationem spectantibus, alijsue id genus ad iurisdi
ctionem pertinentibus immisceant, sed ijs tan-
tum ministerijs attendant, quæ sunt nostri institu-
ti propria.

19 Quamuis optare debeant, vt in sua quisque
vocatione proficiat, æquumque est, vt pro suo mu
nere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen
reformandi Cleri, *aut Monialium, aliorumue Re *P.6.c.
ligiosorum curæ partem admittant: sic enim fiet, 3.§.5.
vt & munus suum sine impedimento exequi, & po
pulum ad vberiorem fructum ex visitatione per-
cipiendum sine offensione disponere possint.

20 Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ra- P.7.c.
tione iniunctum, res aliqua diuini seruitij se obtu 1.§.7.
lerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis
suam operam ponere, opportunitatem, quã Deus
ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iu-
dicabunt, è manibus elabi non sinent.

21 Si in locis designatis diutius residendũ erit, P.7.c.
locumque dederint præcipua negocia (quæ nun- 1.§.7.
quã propter alias occasiones, licet bonas, diuini
obsequij posthabebũt) excursiones aliquas facere,
si eas cũ fructu fore iudicabũt, nõ erit incõueniẽs.

22 Sine facultate Superioris nulli Cõfraternita

REGVLAE SACER-
DOTVM.

QVAE de disciplina religiosa in Regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipue dicta existiment, & obseruent.

2 Diuinum Officium nitantur attente, deuote, & opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere studeant, vt quotidie merito celebrare possint; ad idque conducet (quãuis ex *Constitutione octauo vt minimum quoque die confiteri teneantur) sæpius in hebdomada confiteri.

*In Ex. c. 4. §. 25.

Par. 4. c. 8. §. 2.

4 Cærimonias Missæ ex vsu Romano accurate vnusquisque obseruet; in eaque celebranda pronunciationem, & quamcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur, vt non minus aliorũ ædificationi, quam propriæ deuotioni seruiat; & ideo semihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, vt illam non expleat.

Par. 4. c. 8. §. 6. & lit. F. & Can. 21. Cõgr. 1. & Can. 20 Congr. 2.

5 Qui in summo Altari Sacra facturi sunt, simulatque campanæ se vocantis pulsum audierint, vel admoniti fuerint, ad vestes sacerdotales induendas se conferant, vt in tempore exire ex Sacristia possint.

6 Salutare tradẽdæ doctrinę Christianæ ministerium pueris, ac rudibus, quod à sui origine nostra Societas tanto affectu cõplexa est, pari omnes studio

dio promouere curent.

7 Intelligant ſibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorum ſpiritualiũ, quæ tantopere ad Dei obſequium conferre cernuntur, vſum valde familiarem habeant; quò, & alios ad ea ſuſcipiẽda adducere, & in eo tam vtili armorum ſpiritualium genere tractando dexteritatem habere poſsint. Par.4. c.8 §.5. & p.7. c.4.§.8. & lit.F.

8 Omnes ij, quibus ex Obedientia confeſsiones audiendi ſanctum munus committitur, multum ad id affici ſtudeant, & tanquam noſtri inſtituti valde proprium magni faciant. P.7.c.4 §.5.

9 Nemo ad confeſsiones audiendas accedat, niſi à Superiore deputatus, & qui ſimul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat. P.7. c. 4. §.5.

10 Modum ea Sacramenta miniſtrandi, quæ Sacerdotes noſtræ Societatis tractare poſſunt, perſpectum omnes habeant, * in eoque vniformes ſint, quãtum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem abſoluendi ab excommunicatione, & alijs cenſuris, & peccatis, eandem omnes ſequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iure offendi poſsint. P.4.c. 8. §. 4. & lit.D *P.8.c. 1.§.8.& p.10.§. 9.

11 In caſibus conſcientiæ, ijſque præſertim, qui ad cenſuras, caſus reſeruatos, & reſtitutiones pertinent, ſeſe diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies, exempla, & dicta Sanctorum, atque alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant. P.4.c.8 & lit.D *Par.3. c.1.§.18 & p. 8. c.1.§.8. & p.10. §.9.

* 12 Cõfeſſarij inter ſeipſos, & in modo procedendi eum

di cũ pęnitentibus conformes esse curent; & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi vnusquisq; consulat, vt omnes intelligãt, mutuo caritatis, & vniformis doctrinę vinculo, Societatis Confessarios in Christo esse colligatos.

13 Vocati ad Ecclesiam ad confessiones audiẽdas, statim cum animi alacritate eo se conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura est, eo magis tempestiue ab alijs occupationibus se expediant.

14 In templo confessiones, dum concio fit, vel sacra lectio, nemo audiat.

15 Confessarij ita audiant pęnitentes, vt mutuũ aspectum fugiant; sic enim attentius, & liberius audient: quod si locus non erit eiusmodi, vt tabula Confessarium à confitente diuidat, manus interposita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus esse debet, id præstabit.

16 In audiendis confessionibus fœminarum prę sertim, seueros potius se, quam familiares exhibeant: in vniuersum tamen paterna quædam, & spiritualis grauitas in eis eluceat.

17 Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem vero, si oportebit eas alloqui, longum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.

18 Quãdo quis à Superiore mittetur ad cõfessiones fęminarũ audiendas, vel alia de causa eas adierit,* socius, quem Superior ipsi designabit, quãdiu

*P.3.c.1.5.§.2.

cum

cũ fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur; quod si non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne ostiũ sit clausum, nec locus obscurus.

19 Particularem personarum, præsertim fœminarum curam nemo suscipiat: & quamuis Confessarius pro suo munere in vita spirituali pœnitentẽ instituat, nullius tamen obedientiam admittat. P.6.c.3 §.5.

20 Si quis vni confiteri solitus, ab eodem alium Confessarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id sibi gratum esse Cõfessarius benigne ostendat.

21 Vt sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones mane ad horam vsque prandij tantum audiant; ita vt cum signum primæ mẽsæ audietur, studeant, se ita accommodare, vt ad secundum accedant; nisi forte pœnitentium necessitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, siue ab ijs, quorum confessiones audiuerit, siue ab alijs, quod vel in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat; nisi Superior, cum opus esset, secus faciendum iudicaret.

23 Et si vota ad perfectionis statũ pertinẽtia, vt sancta laudari debent, & circa ea Confessarij cõsiliũ, sed magna cũ cõsideratione, dare possint: quia tamẽ non humanam, sed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittẽda quemquã inducat; verum ad orationẽ tales hortetur, vt a Deo adiuti, vocationem suã melius intelligãt, & exequantur.

24 Si quos viderint ad Religionem propensos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monasterium inuitent; sed liberã illis suam electionẽ relinquant: poterunt tamen petentibus consilium eas Religiones, vel Monasteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones, certũ vestimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem vestitum hortari possint.

26 Vt pium est, ad frequẽter communicandũ fideles exhortari; ita quos ad id propẽsos viderint, admonere debent, ne crebrius, quã octauo quoq; die accedãt, præsertim si matrimonio sint cõiũcti.

P. 7. c. 4. lit. D. 27 Admoneat eos, qui sibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicã in Albis inclusiuè, eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit) debere semel in sua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, & ijs, qui facultatem haberent, & reliquis, quos ius excipit.

P. 4. c. 8. §. 7. & lit. G. 28 Qui vocantur ad iuuãdos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeãt, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, vsui esse possint, tamdiuq; illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit. Ceterum etsi cũ opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non assistant.

REGV-

REGVLAE CONCIO-NATORVM.

1 Regulæ, quæ Sacerdotibus propositæ sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment, nec minore cura, quam ceteri obseruent.

2 Memores sint vocatos se esse ad reducendas animas suo creatori; quod cum sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quæ instrumentum cum Deo coniungunt: eiusmodi sunt solidæ virtutes, ac præcipue Charitas, pura intentio diuini seruitij, familiaritas cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus syncerus animarum ad gloriam diuinæ maiestatis. P.10.§.2.

3 Enitantur cum Dei gratia esse ceteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant. P.7.c.4 §.2.

4 Lectioni sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant: conferet etiam peculiari studio vidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vsui esse possunt, adnotasse; itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem, & Christianam vitam necessariarum; atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad virtutum cõmendationem, & peccatorum detestationem pertinent. P.4.c.8 lit.B. & F.

5 Conferet vidisse præceptiones, si quas de modo cõcionãdi illi tradunt, q̃ bene hoc munus obie- P.4.c.8. lit.C.

Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus Principes, & Magiſtratus reipub. Prælati, & alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.

13 Caueant, ne Religioſos aliorum ordinũ, quos reuereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere:* & quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poſſint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant. * P.3.c. 1. lit.S.

14 Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15 Curent, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciandis, & certis pauperibus, alijsque pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijsve auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quę dicturi ſunt, diligẽti pręmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tem-

pus licebit) paranda erunt.

18 Caueant arrogantiam, & ostentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu studere debent, in omni actione præ se ferant: quod si aliquid pro se, aut Societate cogantur respondere, ea modestia satisfaciant, vt causam Christi, non suam agere videantur.

P 4. c. 8. §. 3. 19 Modus concionandi, qui à scholastico diuersus esse debet, ita sit ad docẽdum comparatus, vt ad animorũ motum præcipue dirigatur: cumq; quæstio aliqua earum, quæ ad fidẽ, aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) vt simpliciores ipso proponendi modo offendi possint; sed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem venerint, aut ab alijs audiuerint, facile colligant.

20 Ne sint affectati, aut verborum lenocinia sectent, nec studio politioris sermonis eos libros habeãt familiares, ex quorum lectione detrimẽtum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.

21 In laudibꝰ, & reprehẽsionibus à nimijs exaggerationibꝰ, & ab omni specie adulationis abstineãt.

22 Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quædam religiosa præcipue eluceat; vocemque accommodent ad res, quas tractabunt; proinde eam, vbi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.

23 In concionibus, & lectionibus templi, spatium horæ ne excedant.

REGV-

REGVLAE EORVM QVI IN MISSIONIBVS versantur.

1 CVM scopus, ad quem tendit Societas sit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confessiones audire, & reliquis quibuscunque poterit medijs vti ad animas, diuina aspirante gratia, iuuandas; quicunque in huiusmodi missionibus versantur, sibi persuadeant, rem maximi ponderis in Societate sibi commissam esse, atque ita se comparare studeant, vt apta Dei instrumenta ad rem tantam esse possint. In Declarat. proœ. 4. p. lit. A. & p. 6. c. 3. §. 5.

2 Quia vocationis nostræ est, vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur; vnusquisque paratus esse debet, vt in ea vineæ Christi parte, atque opere se exerceat, quod ipsi commissum fuerit, siue per varia loca discurrendo, siue in quibusdam continenter residendo. P. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1 §. 1. & c. 4. §. 1.

3 Vnusquisque plenam in his, ac liberam sui dispositionem Superiori, qui eum Christi loco dirigit, relinquat: *poterit tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, subijciendo suum sentire, & velle ei, quod ipse in Domino iudicauerit. P. 7. c. 1 §. 1. * Ibidẽ lit. K.

Par.7. c.1.S 5. 4 Ei, qui mittendus erit plurimum conueniet, vt intelligat à Superioribus scopum suæ missionis,& effectum, cuius gratia mittitur; id quod in scriptis, si fieri potest, habere curabit.

P.7.c.2 lit.G. 5 Cum oppidatim missi fuerint ad fructificandũ in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, vt more pauperum Euangelium prædicent: *Ca.12 Cōg.3. *proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter facient, si eos Superior id præstare posse iudicauerit,& ex eleemosynis, vel oblatis, vel cum ædificatione emendicatis viuent; nisi alia ipsis à Superiore sustentationis ratio sit constituta.

6 Si nullum eis à Superiore designatum fuerit hospitiũ, intelligant sibi ad aliquod hospitale, tanquam ad hospitium pauperum esse diuertendum; si tamen honestum id sit, atque ad exercenda ex eo ministeria Societatis accõmodatum: alioqui conuenientius erit, vt in domum pij alicuius,& exemplaris Ecclesiastici, aliumve eiusmodi locum se recipiant, in quo cum ædificatione manere possint.

7 Cum ingressi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij resident, eos quamprimum adeant, suamque operam illis submisse offerant, & facultatem ad exercenda Societatis ministeria modeste, ac religiose petant, *eosque omnes tam Ecclesiasticos, *P.10. S.11.& lit.B. præcipue Parochos, quam seculares, quorum auctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos sibi facere studeant.

8 Cum eo peruenerint, vbi diutius immorari debent, pruděter, ac mature operam dabunt, vt notitiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac

rebus agendis insigniorum, quorum informatione,vel auxilio iuuari possint ad ministeria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 Qui in missione Superior erit, initio suscipiẽdorum operum, vel quando maior subsidij necessitas cernitur, (quod res magni momenti sint, vel difficultates graues incidant:) applicabit,curabitque applicari Missas, & orationes,vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum vtilitatem. P. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato,quale esset, vel legere, vel prædicare &c. in ijs tantum se exercebunt,quibus Societas vti solet, iuxta Constitutiones:* conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit,semper erit securius. P. 7. c. 3. §. 2. * Ibidẽ lit. A.

11 Media spiritualia,quibus iuxta institutum Societatis,& beneplacitum Superioris vti poterunt, fere sunt ministerium verbi Dei in prædicationibus,sacris lectionibus,priuatisue exhortationib[9], & colloquijs,Sacramentorum Confessionis, & Eucharistiæ administratio, Exercitiorum spiritualiũ traditio,diffidentium reconciliatio, casuum conscientiæ ad Ecclesiasticos,eorumque officij magis priuata explicatio,& Christianæ doctrinæ ad pueros,ac alios rudes publica declaratio. P. 4. c. 8 & p. 7. c. 4.

12 Corporalibus etiã pietatis operibus quantũ spiritualia permittent,& vires patientur,incũbere poterũt,vt infirmos,pręcipue in Xenodochijs,per se,vel per alios iuuãdo,& pauperes, ac in custodijs detẽtos,quatenus licebit, eodẽ modo subleuãdo. Par. 7. c. 4. §. 9.

13 Etsi

13 Etsi certus ordo in nostris ministerijs exercendis præscribi non potest; plerunque tamen vtilius erit, & securius ab humilioribus inchoare, vt à doctrina Christiana pueris explicanda, ab ægrotis hospitalium inuisendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis.

14 Quamquam humana media non solum spernenda non sunt, sed etiam cum opus est, prudenter, & religiose adhibenda; diuinis tamen, & nostri instituti magis proprijs præcipue vtendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, vt ijs omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini consequendo necessaria.

15 Iuxta eã Charitatis regulam, qua se Apostolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnunquam, vt ingenio eorum, cũ quibus agent, initio se attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tãdem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16 Eam animi magnitudinem, & æquabilitatẽ retinere studeant, vt & prosperis successibus, & aduersis superiores sint; quò nullo euentu fracti, nec religiosæ modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendũ necessaria est, quicquã amittãt.

Par. 10. lit. B. 17 Si quos erga se, aut Societatem male affectos esse intellexerint (præsertim nõ vulgaris auctoritatis homines) aut qui nostra ministeria impediãt, nõ solum pro eis orabunt, sed etiam cõuenientẽ aliquam rationem inibũt, vt eos amicos, aut saltẽ

non

non aduersarios faciant. Ad quam rem non parum conferet, si data occasione, instituti nostri rationem illis exponant, nullumq; officij genus prætermittant, quo illos, cum opportunum fuerit, syncere, ac religiose demereri, & conciliare possint.

18 Si quando prælatum aliquem in visitanda diœcesi comitabuntur, nihil se in negotijs ad visitationem spectantibus, alijsue id genus ad iurisdictionem pertinentibus immisceant, sed ijs tantum ministerijs attendant, quæ sunt nostri instituti propria. P.4.c. 11.§.3.

19 Quamuis optare debeant, vt in sua quisque vocatione proficiat, æquumque est, vt pro suo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, *aut Monialium, aliorumue Religiosorum curæ partem admittant: sic enim fiet, vt & munus suum sine impedimento exequi, & populum ad vberiorem fructum ex visitatione percipiendum sine offensione disponere possint. *P.6.c. 3.§.5.

20 Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini seruitij se obtulerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis suam operam ponere, opportunitatem, quã Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non sinent. P.7.c. 1.§.7.

21 Si in locis designatis diutius residendũ erit, locumque dederint præcipua negocia (quæ nunquã propter alias occasiones, licet bonas, diuini obsequij posthabebũt) excursiones aliquas facere, si eas cũ fructu fore iudicabũt, nõ erit incõueniẽs. Pa.7.c. 1.§.7.

22 Sine facultate Superioris nulli Cõfraternita

ti, Con-

ti, Congregationiue statuta condēt, seu vetus illa sit, seu noua instituenda videatur. De noua autem instituenda, & quæ nullibi sit in vsu, nō prius agēt, quam Superiorem consulant.

23 Quæ Deo auctore perficiēt, ea quātum licebit, ita cōstituāt, vt stabilia sint, ec diu durare possint. Quod facilius obtinebunt, si res conuenienti ordine disponāt, earumq; bonū progressum ijs commendent, quorum exemplo, auctoritate, studio, & diligentia, facile conseruari, & promoueri possint.

Can.28 Cōg.2. Par.7. c.2.S.2. 24 Scribent ad eum, quem designauerit ille, a quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit constitutum, & quantum fieri potest, totius successus eum certiorem reddant, quemadmodum personæ, & negotia exegerint, vt consilio, & alijs auxilijs iuuari possint.

Par.3. c.1. S. 20. 25 Cum propter nullas occupationes intermittendum sit propriæ perfectionis studium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum salutis, propriæ perfectionis obliuiscantur, ipsamque propriam salutem ea ratione in discrimen adducāt: sed sæpe illud Domini mente reuoluant, Quid prodest homini, si vniuersum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur? sibique illud D.Pauli vnusquisque dictum existimet, Attende tibi, & doctrinæ, insta in illis, hoc enim faciens, & teipsum saluum facies, & eos, qui te audiunt.

26 Hanc ob rē caueant, ne cōsueta in Collegijs, ac Domibus orādi, & examinādæ cōscientiæ exercitia imminuāt, nisi si quādo necessitas, aut in euē-

tu ali-

tu aliquo caritas aliud faciendum postularet. Conuersationem cum sæcularibus nimiā non habeant, aut incautam, aut quæ sæcularem sapiat; *sed in omnibus se integritatis, & grauitatis exemplum præbeant: atque in summa Regularum Societatis, siue earum, quæ omnibus cõmunes sunt, siue quæ ipsorum officij propriæ, quantum locus patitur, obseruationem non prætermittant. *P.7.c. 4. §. 2.

27 Præter hæc, si pro ratione diuersarum regionum, & missionum qualitate, alia quædam à Superioribus constituenda videbuntur; ea in peculiaribus instructionibus addita, pari diligentia obseruanda erunt. P.7.c.2. §.2.

REGV-

REGVLAE PROCVRATORIS GENERALIS.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Ipse igitur verbo, & exemplo eos omnes ædificet, quibuscum versatur, & in his, quæ ad officium
P.9.c.6. §.12. suum spectant, *fidelitatem, prudentiam, & dexteritatem habere studeat, atque eos sibi beneuolos conseruet, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

P.9 c 6. §.12. & p.4.c.2. lit. E. 2 Ad eum pertinent negotia omnia ad expeditiones, lites, & quosuis contractus sibi à Generali commissos ineundos spectantia, quæ ad vniuersæ Societatis Collegia, vel Domos eius, vel etiam ad particulares personas pertinebunt.

P.9.c.6 §.12. & lit. H. 3 Superintendat non solum ijs, quæ à Procuratore, & Solicitatore externo curantur, sed etiam socijs, qui illi dabuntur adiutores, quod ad negotia attinet; & si qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etiam Prouinciarum, ab ipso dirigentur, prout Generali videbitur.

P.9.c.3 §.16. 4 Nihil, quod ad expeditiones, lites, aut grauiora negotia pertineat, incipiet agere, nisi à Præposito Generali, per se, vel per alium approbatū sit, & ei commissum, vt exequatur: quod si Generalis rem consul-

consultatione indigere iudicabit, solicitet vt mature de ea statuatur, præcipue si res festinatione egere videatur: si quid autem ex ijs, quæ statuuntur, ipsi videretur non conuenire, proponat suam sententiam, & rationes quibus mouetur.

5 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuersa (si fieri possit) concordia aut compromissione componatur: si quando tamen ad litem descēdendum erit, memor sit vt magnam pacem interius exteriusque custodiat, & semper ad iustam cōcordiam se paratum esse, contrariæ parti innotescat. Can.26 Cōgr.2

6 Curet diligenter, vt recte, & solide fiant, quæ expedienda, vel alia ratione agenda erunt: quod si periti iuris, aut curiales consulendi sint, maxime idonei eligātur: idem de officialibus per quos res est transigenda, intelligatur.

7 Conferat cum Præposito Generali, eique red dat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut illi, qui à Præposito designabitur: quod si rerum difficultas extraordinarium fauorē, aut diligētiam exigere videatur, eidem significet, & auxilia, quæ opportuna visa erunt, petat.

8 Rationem quoque reddet status negotiorum, eorumque prosecutionis, vel expeditionis ijs, qui de negotijs scribunt; suas vero litteras legendas dabit illi Assistenti, ad cuius Prouinciam negōtia pertinebunt.

9 Rationū libros cōficiat, in qbus sigillatim om nia quę recepit, scribātur, & quas pecunias quibus in rebus expenderit, vt tā clara & distincta ratio P.4.c.2 §.5.

dati & accepti sit, vt ipso etiam absente supputari possit, quid singulæ Prouinciæ, Domus, Collegium aut particulares personæ dederint, aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. Quod vt commodius obseruetur, singulis saltem annis ad Natiuitatis Dominicæ festum rationum omnium summam colliget, & scribet, atque ad eos, quorum interereit, mittet: si quid autem pecuniæ superit, eisdem significabit, vt pro ipsorum arbitrio de ea disponatur.

10 Librum habeat, in quo scribat beneficia omnia ecclesiastica, quæ singularum Prouinciarum Collegijs sunt vnita, & horum etiam catalogum, vbi tempus in quo fuit facta vnaquæque vnio, & valor etiam annotetur, animaduertatque, vt antequam adueniat dies præscriptus soluendi quindennia, Rectores Collegiorum, ad quæ huiusmodi vniones pertinent, diligenter admoneat, vt opportuno tempore pecunias Romam mittant.

P.4.c.2 lit. E. 11 Curet vt à Prouincijs mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad sumptus necessarios in Procuratores, & cum opus fuerit, in aduocatos, latores litterarum, & alios similes faciendos; vtq; Romæ sint eo tempore, quo illis sunt soluendæ; eademque diligentia, quæ sibi deberi ex libro rationum colliget, vt reddantur curabit.

12 Cum pecunia Procuratori ad negotia conficienda trāsmittetur, si tantū litteræ bāchariæ, quę de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, nisi quātū, & quādo pro negotio cōficiēdo opus erit; si vero banchariæ litterę ad certā aliquā summam

quæ

quę iam alibi soluta est, capiendam missæ fuerint, & ea ipsa iam iam ad negotia expedienda erit necessaria, ne tum quidem à mercatore, præsertim locuplete, & spectatæ fidei educatur, donec numeranda sit: si vero non tam cito erit necessaria, vel de fide mercatoris non tam certò constaret, primo quoque tempore ab eo accepta pecunia, eam si alicuius momenti fuerit, reponat in arca sub duplici claui, quarum alteram ipse, & alteram diuersam socius habeat.

13 Scripturas, bullas, & breuia authentica, quæ in Archiuio conseruantur, non nisi exigente necessitate accipiet; acceptas vero, quam primũ commode poterit, reddat: ceteras autẽ scripturas, procuratoria instrumenta, litteras negotia continẽtes, quãdiu necessaria fuerint, & demum quæcunq; ad officium eius pertinent, & quæ nec perpetuò necessaria sunt, nec semper seruanda erunt, ipse custodiat ordinate, & distinctè, facto eorum omnium inuentario, cubiculumque sit claui obseratum.

14 Informationes ad se missas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, vt ad eas omnino supplicationes conformentur; deinde animaduertat, vt bullæ, & breuia, quæ expediuntur, cum supplicationibus concordent.

15 In librum referat summam omnium negotiorum, quæ ei commẽdantur, resque maioris momenti quæ in eorum progressu peragentur, ibidẽ breui, ac diluculo ordine conscribat.

16 Exempla litterarum, quas ad varias Prouincias, & loca scribit de negotijs, in librũ peculiarẽ

referat: & cum memorialia, informationes, supplicationes, vel alia scripta alicuius momenti alijs dabit, exemplum eorum apud se seruet.

17 Regulas Cancellariæ habeat, bullasque, & breuia quæ à summo Pontifice fiunt, emat, in eisque animaduertat, quid noui contineatur: quod si in cœnæ Domini Bulla aliquid adderetur, aut mutaretur, eam statim ad omnes Prouincias trāsmittat: motus etiam proprios vniuersales, conscio tamen Præposito Generali, Prouincialibus mittet.

P.7.c.1 §.8. 18 Cum Præpositus Generalis adire voluerit creatum nouum Pontificem, vt iuxta Constitutiones suæ Sanctitati Obedientiam, votumque Societatis declaret, redigat illi Procurator in memoriam, vt videat an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum, & priuilegiorum Societatis.

19 Subditus sit superioribus Collegij, præterquā in ijs, quæ ad sui officij executionē spectant.

REGVLAE PROCVRATORIS DOMVS Professæ.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipſe verbo, & exēplo præſertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædificare, quibuſcum conuerſatur, atque eos ſibi beneuolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget; & cum oportuerit, de inſtituti noſtri ratione illos informet.

2 Quærat diligenter eleemoſynas, eaſque ſimpliciter, & amore Domini petat, necnon & eas augere, ac conſeruare ſtudeat, opportuneque eos viſitet, à quibus petendæ erunt. P.6.c.2 §.10.

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinarie, & extraordinarie eleemoſynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem, ac videat ne ſua negligentia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus iuuari poſſit.

4 Animaduertat, quid, à quibus petere debet, iuxta id quod vnuſquiſque facilius, & commodius ſuo tempore dare poſſit, & caueat ne in petendis eleemoſynis grauis, vel moleſtus externis ſit; ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus ſemper

pateat aditus nostrorum.

P. 6. c. 2. §. 10. 5 Habeat socium à Superiore designatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad suum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuersatione probatus possit eleemosynas ordinarias per domos colligere.

6 Procuratoris erit quascunq; eleemosynas recipere, & quæcunque afferuntur domum in libro quodam ad id designato quotidie scribere.

In Ex. c. 1. §. 3 & p. 6. c. 2. §. 6. & 7. 7 Videat in quærendis, vel admittendis eleemosynis, ne præiudicium fiat puritati nostri instituti, quod attinet ad eius ministeria gratis omnino exercenda.

8 Pecunia vndecunque prouenerit, si alicuius momenti fuerit iudicio Superioris, in arca reponatur ad id designata, huius Præpositus clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat; in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur; si quando autem cogente aliqua necessitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa semel in hebdomada in eodem libro scribatur, ac si in ea reponeretur.

9 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationum adscribat; in altera vero parte libri, expensi ratio constet.

In Ex. c. 4 §. 4. & p. 2. c. 4. § 6. 10 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat oīa, quæ vnusquisque Nouitiorum Domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea custodi vestiū asseruanda tradat, nisi

dat, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, bien nio expleto, Nouitius consueta vota Societatis emittat.

11 Singulis mensibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quò ipse domus statum prorsus intelligat. P. 4. c. 2 §. 5.

12 Diligenti cura asseruabit in archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus constat de iure eorum, quæ Domus ad vsum, & propriam habitationem possidet, suis locis reposita, vt facile inueniri possint. Archiuij autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Præpositus, alteram ipse habebit Procurator.

13 Item seorsum habebit hæc eadem instrumen ta, & titulos manu Notarij publici subscriptos; vt fidem faciant si aliquando in iudicio præsentari necesse sit.

14 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo summa quædam horum instrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus ma ioris momenti, præsertim rerum perpetuarum fiet, redigat in memoriã Prępofito ad archiuium, quod est in vrbe penes Præpositum Generalem, eorum exempla authentica mittenda esse.

15 Cubiculum claui obseratum habeat, & asser uabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodẽ archiuio erit, annotato die, mense, & anno, memoriam relinquet, quas, cũ suo tempore restituet, ex eodem libro expunget.

16 Cum toti domui neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quam opportunè emãtur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo precio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

17 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, á quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librũ ſuum ipſe referet.

18 Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atque animaduertens aliqua, non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorem, vel Miniſtrum admoneat.

REGVLAE PROCVRATORIS COLLEGII, & Domus Probationis.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipſe verbo, & exemplo eos omnes ædificare, quibuſcum conuerſatur, atque eos ſibi beneuolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

2 Procuratoris erit conſeruare res temporales P.3.c.2 ſuæ curæ commiſſas, & eas curare, tanquam bona §.7. propria Domini Noſtri Ieſu Chriſti. Cum autem toti Collegio neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit prouentus quoſcunque Collegij, vel Domus probationis, & eleemoſynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: ſyngraphas vero ſolutionis, quando opus erit, ipſe dabit ſubſcriptas à Rectore, aut à ſe, illius commiſſione.

3 Omnes Collegij prouentus, & tēpora, quibus colligēdi ſunt, in peculiari libro ſcribet, & ſeorsū ſummā contractuum & locationū, quæ ad breue tempus fiunt; ſeorſum etiam quaſcunq; res, aut pecunias ex fructibus Collegij perceperit, addito à quibus, & quādo ea prouenerint: eleemoſynę autē

alio

alio in loco scribantur.

P.4.c.2. §.5. 4 Singulis mensibus dati, & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegij indicabit, quò ipse domus statum prorsus intelligat.

5 Pecunia, vndecunque ea prouenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id designata; huius Rector clauē vnā, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat: in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quàm eius, quæ effertur: si quando autem cogente aliqua necessitate pecunia in arcam nō inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa in eodem libro statim scribatur, ac si in ea reponeretur.

6 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationum adscribat; in alia vero parte libri, expensi ratio constet.

In Ex. c.4 §.4. & p. 1. c.4 §.6. 7 Procurator in libro ad hoc designato quem penes se habere debet, scribat omnia quæ vnusquisque Nouitiorum domum attulerit cum eiusdem subscriptione, & ea custodi vestium asseruanda tradet, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arca, vbi pecuniæ Collegij reponuntur, donec biennio expleto Nouitius consueta vota Societatis emittat.

8 Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, à quo singulis diebus expensarum exiget rationem ex codice; summam vero in librū suum ipse referet.

9 Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quā opportune emātur, ne has nō perinde bonas,

aut

aut non æquo precio cogatur comparare; caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut insalubres res emat.

10 Videat num ea, quæ empta sunt, illæsa conseruentur, atq; animaduertens aliqua, nō vt oportet conseruari, aut expendi, Superiorem, vel Ministrum adnioneat.

11 Aduertat, num ea, quæ à Collegio possidentur, reparatione indigeant, seu domus, seu prædia, seu quiduis aliud, vt ad Superiorē referat: si quid autem vendendum videretur, eodem inconsulto, ne faciat.

12 Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & similibus, intelligat prohibita esse nostris. Can.27 Cōg.2.

13 Nihil, quod ad locationes, cōtractus, aut debita contrahēda, aut alia alicuius momenti negotia pertineat, faciat, nisi ipsi à Superiore commissum sit: si quid autem ex ijs, quæ jubentur, ipsi videretur non expedire, eidem proponat modeste suam sententiam, & rationes, quibus moueatur.

14 Excipiet in codicem lites, si quæ forte erūt, & quæ grauioris momenti circa eas fient, continenter, & summatim annotabit.

15 In tribunalibus judicum non compareat, nisi quando aliqua necessitas plurimum vrgere Superiori videretur, sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis iudicis peragantur.

16 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res cōtrouersa (si fieri pos-

ri possit) concordia aut compromissione, consulto Superiore, componatur; si quando tamē ad litem descendēdum erit, memor sit, vt magnam pacem interius exteriusque custodiat, & semper ad iustam concordiam ipsum paratum esse, contrarię parti innotescat.

17 Curet diligenter, vt recte, solide fiant, quæ expedienda erunt; quod si periti iuris consulendi sint, maxime idoneos eligat. Idem de ceteris officialibus dictum intelligatur.

18 Conferat cum Superiore, eique reddat rationem eorū, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut ei, quem ille designabit: quod si rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem significet, vt auxilia, quæ opportuna visa erunt, petantur.

19 Diligēti cura asseruabit in archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus cōstat de iure eorū, quæ a Collegio possidentur, suis locis reposita vt facile inueniri possint. Archiuij autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Rector, alteram ipse habebit Procurator.

20 Seorsum habebit hæc eadem instrumenta, & titulos manu Notarij publici subscriptos, vt fidē faciāt, si aliquādo in iudicio præsētari necesse sit.

21 Præter hæc Procurator librū habebit, in quo summa quædam horum instrumētorum, & titulorū contineantur: cū autē contractus maioris momenti, præsertim rerum perpetuarū fient, redigat in memoriā Rectori ad archiuiū, quod est in vrbe

penes

penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.

22 Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit: cumque aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, notato die, menſe, & anno, memoriam relinquet; quas, cũ ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

23 In libellum referet quæcumque à Superiore ipſi facienda iniungentur, ne memoria excidant, & effectu fruſtrentur.

24 Intelligat, qui ſint illi potiſſimũ, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat; vt iuxta modum profeſſionis noſtræ, grati in illos eſſe poſſimus.

REGVLAE PRAEFECTI LECTORVM AD MENSAM.

1 CVret, vt idonei in lectores mensæ à Superiore destinentur, & eos instruat, vt alta, clara, & distincta voce legant.

2 Det operam, vt lector præuideat diligenter lectionem, vt bene, & emendate proferat, & in dubijs ad se recurrat.

3 Admoneat lectorem, et si quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4 Habeat a Superiore assignatos sibi socios, vt in neutra mensa desit, qui lectorem corrigat; eosque iuxta has Regulas instruat.

5 Initio lectionis in prima, atque etiam (nisi nostrorum paucitas aliud suaserit) in secunda mensa in prandio, & cœna legatur caput de scriptura Sacra noui vel veteris testamenti, cui succedat semper aliquis liber pius ac facilis iuxta indicem inferius præscriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorum, vt pro arbitrio Superiorum aliquid vernacula lingua ad illorum etiam consolationem legatur.

6 In celebrioribus festis legatur aliquid omisso capitulo scripturæ, ex Patrum homilijs, & tractatibus, quod ad historiam, & celebritatem festi pertineat, & à dominica in passione vsque ad Pascha,

post

post lectionem scripturæ, de passione domini tractatus aliquot de eadem legantur.

7 Cum afferuntur litteræ annuæ, & Indicæ quā primum legantur.

8 Initio cuiuscunque mensis Summarium Constitutionum, Regulæ Communes, & Epistola P. N. Ignatij de Obediētia legantur.

9 Vesperi absoluta lectione, seu prædicatione legatur martyrologium vulgare sequētis diei: quo vero die fit abstinentia caput aliquod ex libro de imitatione Christi, cum martyrologio: cum vero ieiunatur, nihil legatur vesperi, sed martyrologiū legatur ad prandium.

Libri diuinæ scripturæ, qui in refectorio legentur.

Ex nouo testamento: omnia integre legentur.
Ex veteri, Pentateuchus, præter Leuiticum.
Historiales omnes, & Sapientiales, præter Cantica.
Prophetales, præter capita aliquot obscuriora.

Libri, qui post lectionem scripturæ legi possunt.

Historia ecclesiastica Eusebij Cæsariensis.
Historia ecclesiastica Nicephori Calisti.
D. Gregorij dialogi.
Historia Ecclesiastica Bedæ.
Vitæ Sanctorum Aloysij Lipomani.
Vitæ Sanctorum Surij.
Seuerus Sulpitius de B. Martino.

Grego-

Gregorius Turonensis De gloria Confessorum.
Selectæ epistolæ D. Hieronymi.
Chrysostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.
Ambrosius de fuga seculi, de bono Mortis.
Augustini sermones, meditationes, confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.
D. Bernardi de interiori domo, & aliquot sermones & tractatus.
Homiliæ Patrum selectæ.
D. Bonauenturæ stimulus diuini amoris.
Thomas de kempis de imitatione Christi, & aliquot ex eiusdem auctoris opusculis.
Catechismus Romanus.
Litteræ Indicæ.

10 Præter hos libros poterunt quidem alij legi tum vulgares; tum latini, sed examinati, & approbati à Prouinciali; atque illi esse debẽt, qui & pietatem promoueant, & vocationis propriæ propositum confirmare possint.

11 De singulis libris suo tempore prælegendis in mensa iuxta indicem præscriptum, prius conferet cum Superiore, vt ille constituat, quid legendum sit.

12 Catalogum à Superiore habeat eorum, qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipse eligat, qui statis diebus concionentur, & eos præscripto tempore admonebit, qua de re sint concionaturi.

REGVLAE PRAEFECTI SANITATIS.

1 PRæfecti sanitatis munus, erit superintendere ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent conseruandam in sanis, (in ijs præsertim, qui ex ætate, aut alijs de causis sunt debiliores) tum restituendam in ægrotantibus. P. 3. c. 2. §. 6.

2 Præsit Infirmario, & ceteris quibus cura ægrotorum commissa erit, * detque operam, ne desit Medicus, adsitque eo veniente, præsertim vbi morbi qualitas id postulauerit, & quicquid ab eo præscriptum fuerit, studeat, vt executioni mandetur; & vbi videret ægrotorum cubicula salubria non esse, ad Superiorem referat. *P. 3. c. 2. lit. G.

3 Obseruet, num quis ex nimia fatigatione corporis, aut spiritus plus æquo laboret, vel alia de causa morbi periculo se exponat, & Superiori significet.

4 Si in cibis, aere, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, vel alicuius saluti prodesse, vel obesse possit, Superiorem admoneat.

5 Curet vt Infirmarius Regulas suas obseruet, quas apud se etiam habebit.

REGVLAE PRAEFECTI BIBLIOTHECAE.

1 INdicem librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & videat, ne forte vllus sit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorum vsus communis esse nõ debet.

P.4.c.6 §.7. 2 Bibliotheca clausa sit, cuius claues ipse habeat & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, habere debebunt.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, vt singulis facultatibus suus certus sit locus proprio titulo inscriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inscribantur, vt facile cognosci possint.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogum habeat, diuersarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuersas classes distributis.

6 In alio catalogo diuisis etiam per classes facultatibus, ij libri scribantur, qui in nostrorum vsum extra Bibliothecam concessi sunt; qui vero intra dies octo restituẽdi extrahuntur, in tabula in hũc vsum parieti appensa notentur; quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex Bibliotheca cuipiam dabit sine Superioris licentia speciali, aut generali, & aduertat, ne quis librum, etiam cum licentia, se inscio accipiat.

8 Curet

8 Curet vt Bibliotheca valde munda, & compoſita ſit, quã in hebdomada bis verret, & ſemel ex libris puluerem excutiet; cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.

9 Quãdo intellexerit domi deeſſe aliquos libros neceſſarios, aut aliquos valde vtiles in lucem editos eſſe, certiorem faciat Superiorem, vt ſi illi viſum fuerit emantur: ſi vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cũ alijs melioribus commutandi ſint.

10 In loco publico, præſertim in magnis Collegijs ſint quidam communiores libri, quibus vnuſquiſque pro ratione ſuorum ſtudiorum, vti poſſit.

11 Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris ſelecta diligenter ſcribantur, quæ in ſuo Collegio publice exhibentur, vt Comœdiæ, Dialogi, Orationes, & id genus alia: Concluſiones vero ſingulorum annorum, quæ publice defendentur ſimul conſutas in Bibliotheca aſſeruet.

12 Si aliqui libri extra domum accommodato darentur, adhibeat diligentiam vt recuperentur ſuo tempore; & in aliquo interim libro notabit, qui nam illi libri ſint, & quibus eos accommodauerit.

REGVLAE SVBMI-NISTRI.

1 Vbminiſter eſt inſtrumentum Miniſtri & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas, & executioni mandandas.

2 Nihil ordinat, ſed tantum eſt executor, & exactor actionum domeſticarum, iuxta modum & ordinem ſibi à Superioribus præſcriptum.

3 Eſt eius præcipua cura, vt omnia, quæ attinent ad culinam, refectorium, penum, cellam vinariam, & aquariam bene, & ordine, & tempore ſuo parata ſint, & miniſtrentur; videatque vt cubicula ſint decenter compoſita, quæ alternis ſaltem diebus viſitabit.

4 Curet, ne noſtri per Domum, vel Collegium vagentur, vel intempeſtiue colloquantur; ac denique vt vnuſquiſque in ſuo officio verſetur, & contineatur.

5 Referet de omnibus rebus quotidie ad Miniſtrum, ad Præpoſitum vero vel Rectorem, quoties eis viſum fuerit.

6 Nullã iniunget pœnitentiã, ſed de defectibus domeſticis admoneat Miniſtrum, vel alium Superiorem;

riorem: poterit tamen impositas pœnitentias nomine alicuius Superioris alijs denunciare.

7 Erit Superior nostrorum, qui Sacerdotes non sunt: Sacerdotibus tamen aliquid iniungere poterit nomine alicuius Superioris.

1 PRæfecto Ecclesiæ obediat in omnibus, quæ ad templi ministeriũ pertinent.

2 Seruet modestiam in incessu, vultu, sermoneque tam in tẽplo, quam in sacristia: ijs vero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum ædificatione studeat per se, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo: si quando vero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.

3 Dum Sacris inseruit, attentus ad suum ministerium cum deuotione, & ædificatione sit. Nec ante eum qui celebrat, aut ad latus ex æquo, sed aliquanto posterius maneat; vtatur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente. Denique in ijs sit bene instructus, & ceteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.

4 Curet, vt vestimenta, quæ Sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumque circunquaque intueatur, antequam e sacristia exeat.

5 Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quamprimum ministros habeant, iuxta ordinem sibi a Superiore præscriptũ, & quotidie vnumquemque eorum, qui ordine in summo Altari Missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristia, quot fuerint Dom. Sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum Sacra fiunt, accendat, vt minimum, candelas duas, & cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum; quo tempore etiam tintinnabulum pulset: accendet etiã facem, cum alijs sanctissimum Sacramentum ministrabitur, ipseq; confessionem generalem eorum vice recitabit.

8 Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur, sit bonum, & merum, ac mundum, eoque ipso die haustum: similiter & aqua, & ampullę sint mundę, & decenter coopertæ.

9 Hostias faciat, quã fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Missis, & communionibus sufficiãt.

10 Ante Missas, & conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi præscriptum erit: det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, & vesperi: det etiam signum, cum primum quis ex nostris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

11 Si quando propter vniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesijs campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta Superioris præscriptum pulsabit.

12 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo, iuxta solitum morem.

13 Det operam, vt nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu, neq; noctu.

14 Ex ijs Sacerdotibus, quos habet à Superiore designatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas: quod si nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat, & quantum in ipso est, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, satisfiat.

15 Si qui Missas, aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat.

16 Si quis aliquid quæreret, in quo ei à Ianitore melius satisfieret, eum ad portã domus remittat, & eos etiam, qui per portam, qua à templo in domum patet aditus, ingredi vellent: nisi viri essent eiusmodi, vt eorum peculiaris esset habenda ratio, prout à Superiore fuerit instructus: numquam autem porta ea aperta relinquatur.

17 Curet, vt nunquam illic aqua desit, vbi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus solas ante, & post Sacrum extergendas.

18 Prouideat, vt aqua benedicta in pila nõ desit.

In Ex. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2. §. 7. 19 Si quando eleemosynæ Missarum, vel Cõfessionum gratia offeruntur, eas non admittat; si quid tamen alioqui in Altaribus, aut alijs templi locis repererit, aut in vsum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.

20 Tẽpli portas mane, sed non ante aurorã aperiat; easdemq; vesperi circa solis occasum diligenter obseret; quod etiã faciet circa meridiẽ, nisi Superior in casu aliquo sec⁹ faciẽdũ iudicaret; & quotidie noctu claues Ecclesiæ ad Superiorẽ deferat.

21 Quan-

21 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne vnquã sine custode relinquatur, sed semper, aut ipse, aut alius in eo sit, vel in sacristia, ita vt & videre templum, & custodire possit.

22 Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue strepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeste, vt decet, admonebit.

23 Det operam diligenter, vt Altaria sint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque vt vasa sacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad diuinũ cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conseruentur.

24 Videat, vt templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum sollemnium vigilijs, scopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.

REGV-

REGVLAE INFIRMARII

P.3.c.2. lit.G. 1 Curam habeat infirmorum, quorum ægritudo simulatque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

P. 3. c. 2. lit. G. 2 Cum quis in morbum inciderit, à Superiore intelligat, num statim Medicus vocãdus sit, qui vnus ordinarie esse debet, nisi ingrauescente morbo, aut in quibusdam alijs casibus, alio Medico opus esse Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiset, adsit ipse.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda sunt, & opportune emantur, & bona sint, & bene præparata ministrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula sint valde munda; lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi alijs decumbentes oblectet.

5 Aegrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus à medico probatis, sed verbis etiam spiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in spiritu possint.

6 Intelligat à Superiore, quos ex nostris ad ęgrotos inuisendos, ac recreandos accersere debeat; caueat autem, ne dum infirmis placere studet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione possit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantiũ vsui necessaria sunt, habere ipse debet, nisi Pharmacopola domi sit, & in loco cõueniẽti ea custodire, & sępi

reuisere, vt incorrupta conseruētur; & quādo opus fuerit, vt de nouo suo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ a Medico præscribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obseruet temporum præfixorum, quibus prandiū, cœnam, syrupum, ceteraque medicamēta det, omnia scripto excipiens, quæ Medicus præscripserit. P. 3. c. 2 lit. G.

9 Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiāt, & deferāt; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempestiue præbeat.

10 Si morbus sit contagiosus supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualescentes è lecto surgere non permittat, priusquā id medicus concesserit, & operā det, vt ea conualescentibus præbeantur, quæ medicus præscripserit, quoad Superiori satis visum fuerit.

12 Patienter, & cum Caritate tum ipse, tum socij eius ferant molestias, & difficultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere solent. Quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria ægrotis desint; ita etiam animaduertere, ne nimię vigiliæ, immoderatique labores, aut morbi contagio vel propriæ ipsius, vel sociorum saluti noceant.

13 Cum grauitas morbi id postulauerit, Superiorē certiorē reddat, vt ægrotus, antequā iudicij vsu priuetur, omnia Sacramēta accipiat: qđ si ęgrotus, diu licet, sine periculo decumbat, curet vt octauo quoq; die pro more Societatis cōmunicet; ne hu- P. 6. c. 4 S. 1.

iusmodi

iusmodi spirituali fructu, & consolatione priuetur, nisi aliqua ratio iudicio Superioris impediat.

P.6.c.4 §.2. 14 Ingrauescente morbo Superiorē admoneat; vt orationibus omnium domesticorum valde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem videret; & vt morienti quo plures poterunt, ex nostris adsint, qui eum animosiorem reddant, iisque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient, ac cum primum vita functus fuerit, Aedituum admoneat.

Part.6. c.4 §.3. lit. B. 15 Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorē vitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more præparētur, & vt spatio diei naturalis decenter teneantur; nisi ratione mali odoris anteuerti posse hoc tempus Superiori videretur.

16 Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, Præfecti munere ipse fungatur.

REGV-

REGVLAE IANITORIS

1 NOmina omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, vbi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredien tur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. * Pa.3. c.1.§.3

2 Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, vt cum in mesa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

3 Litteras omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas esse acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domestici litteras, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingressis dicat, vt illic expectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5 Festinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam venientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit, modeste intelligat, quis sit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris, significare possit.

7 Talem cum omnibus cõuersandi modum teneat, vt discretione, modestia, & spiritualibus ver

bis

bis singulos ædificatos, & contentos a se dimitte-re studeat.

8 Cum externi aliquem e nostris alloqui volét, Superiorem adibit, qui si ad id facultatem dede-rit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locũ colloquijs destinatum eos remittet.

9 De eleemosynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiusque ordinem sequatur; & si alicuius momenti sint, Procuratorẽ certiorem faciat.

10 Si quando Prælati, aut Magnates domum in-trarint, curet si commode possit: vt Sacerdos ali-quis eos comitetur, dum Superiorẽ ipse accersit.

11 Cum pauperes eleemosynæ causa ad ia-nuam accedunt, benigne respondeat, & sedulo quærat quidnam eis erogari possit iuxta Superio-ris arbitrium, idque illis cum caritate distri-buat.

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis verbis dimittat, aut si pluribus opus esse vi-deretur, in Ecclesiam eas mittat ad Aedituum, vbi responderi ipsis poterit.

13 Obserata semper ianua sit, clauisque in por-ta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda seruet, & vt iuxta ianuam omnes summissa voce lo-quantur, curet.

14 Portas domus ante noctem claudat, exin-de vero eas nullius causa aperiat, nisi de Præposi-ti vel Rectoris expressa licentia: & antequam cu-bitum eat, claues eidem tradens, si quis foris ma-neat, illi renunciabit.

15 Nihil

15 Nihil custodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingredietur, signũ dabit campana; vt Minister, & ceteri qui debent, adesse possint.

17 In Collegijs, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campana dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.

REGVLAE CVSTODIS VESTIVM.

1 SEruare debet omnē ſupelle&#x1f;ctilē, ſiue lineam, ſiue laneam, & quicquid ad indumenta, & vbi opus fuerit, etiā ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Chriſti, cuſtodiet.

2 Inuentarium rerum, quas ipſe cuſtodit; ſi alicuius momenti ſint, in libro habeat, & ſeorſum ſcribat, quæ de nouo fiant, addito die, menſe, & anno; vt cum à Superiore iubebitur, poſſit ſui muneris rationem reddere.

3 Veſtes ordine diſpoſitas ſeruet, & nouas, & integras à vetuſtioribus ſeiungat, & ne corrumpantur videat; eas etiam aptandas, & reſarciendas curet, vt decet religioſam paupertatem; quas vero non amplius vſui noſtrorum futuras iudicabit, eas Superiori oſtendat, vt ille, quid de eis faciendum ſit ſtatuat.

In Ex. c.4.ſ.4. & p. 1. c.4. ſ. 6. 4 Quæ ſinguli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi ſeparatim aſſeruabit, inſcripto nomine eius qui attulit; donec biennio expleto conſueta vota Societatis emittat.

5 Singulis menſibus omnia domus viſitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, ſi quid eis deſit, ſuppleri poſſit; ſi quid etiam ſuperfluum inuenerit, in veſtiaria officina cuſtodiatur.

6 Inſpiciat etiā qui nā veſtibus indigeāt, vt Superiori

riori dicat, eiusque ordinem exequatur, eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit.* Coadiutores autem temporales sottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuiori vtantur. * Can. 23. Cög. 1.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentiū conuenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

9 Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectori, Præfecto, Coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominica vero die mane ex ijsdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Aestiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoq; die; hyberno vero post tres hebdomadas distribuat, vbi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGVLAE EMPTORIS.

1 Diligens sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum vsum Superioris arbitrio, domum comportanda sunt, eaque tempestiue Dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, à Ministro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, discretione, ac modestia ædificare, & quatenus eius officium decet, religiosis verbis in spiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

1 IN rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur, & quamuis communiter æqualitatem inter omnes seruare debet; habeat tamẽ infirmorum, & cõualescentium rationem; prout ei fuerit præscriptum.

2 Vinum in mẽsa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur.

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus iuxta ordinem Superioris, vsui esse possint.

4 Curam habeat conseruandi res ad victum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur: quod si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Vt autem hæc melius obseruet, visitet sæpe Penum, & alia loca, vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumantur cibi, qui domi recõduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus est, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

1 CVret refectorium, & quæ eius vsibus seruiunt, omnia esse quam mundissima.

2 Ne aqua manibus abluendis, aut mãtilia extergendis desint, aduertat; horum autem (quæ bis in hebdomada saltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt.

3 Mantilia singulis saltem hebdomadis semel, mappæ vero quæ singulis singulæ seruient, bis mũdæ ponentur: omnia autem lintea numerato, & accipiat, & reddat.

4 Curet, ne vasa, & cetera in refectorio necessaria desint, & vt quam maxime munda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam: sed ante primũ pulsum, (qui quarta parte horæ secũdũ pcedat) à Coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensæ rebus necessarijs paratæ esse debent, cum campana signum primo dabitur: quæ autẽ ad potum pertinent, circa secũdum signum apponantur; & aquæ, ac vini vasa supra orbes collocentur.

8 Sit certus locus ijs, qui curę Infirmarij subsunt, quibus nihil, nisi quod ab eo præscriptum erit, apponat: seruet autem cum omnibus æqualitatẽ, nisi se-

si secus necessitatis causa esset à Superiore monitus, sine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam vlli concedet.

9 Priusquam è mensa surgatur, inferantur orbes aliquot in mensam, vt quisque locum suum mundet; quam primum vero pro secunda præparata omnia habuerit, signum campana dabit: prouidebitque, ne desint, qui ministrare debent.

10 Quæ ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quē id ex officio pertinet, siue Coquus is, siue Dispensator sit.

11 Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quā extra vescūtur, in quadā tabula habeat, & eos qui cibum cepere, notabit; ut intelligat, qui nam supersint; & Coquum, qui portiones distribuit, cōmonefaciet.

12 Mensis expeditis mantilia plicentur, uerraturque refectorium: & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit, ipse Superiori significabit.

13 Habeat à Ministro catalogū in quo scriptū sit, quinam, & quibus diebus in prima, & secunda mēsa ministraturi sint; eumq; ordinē seruet. Intelligat etiā sabbato quinā per hebdomadā sequentē in refectorio legere debeāt; eosq; faciat certiores.

14 Catalogum habeat rerum, quę in refectorio seruiunt: ut cum ratio ab eo requiretur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.

15 Ad finē recreationis, quæ una hora post primam mensam, altera post secundam à prandio, & à cęna durare debet, distincta signa cāpana dabit.

REGVLAE COQVI.

1 IN ijs omnibus, quę ad suum munus pertinent, munditiam seruet ipse, & ab alijs seruandam curet; detque operam, vt omnia rectè, & opportunè parentur, ea præsertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2 Carnes, pisces, & alia, quæ ad mensam portanda sunt, dum secat, & distribuit, digitis minime cōtrectet, sed fuscinula, aut cultello ad eā rē vtatur.

3 Semihora, aut saltē quarta horæ parte, ante quā in mēsa sit sedendū, præparati cibi oēs esse debēt.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum, ordinem a Superiore datum sequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminē sinet, neq; ipse faciet sine Superioris facultate.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarū est vsus in coquina, quas ipse seruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura quam necessaria sint, ligna comburantur. Hanc similiter diligentiā in rebus quas cōsumit, adhibebit, ne quid nō necessariū insumatur; vt religiosam paupertatē decet.

8 Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit memor paupertatis, ut & domesticis, & externis pauperibus usui esse possint, iuxta ordinem Superioris.

9 Si quem haberet adiutorem, curet, ut eū uerbo, & exemplo suo ædificet, præsertim Nouitios.

REGVLAE EXCITATORIS.

MEdia saltem horæ parte ante ceteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens, cunctos excitet; quod vt certius, & melius præstare possit, horologium excitatorium à Superiore habeat. P. 3. c. 1 §. 2. & lit. E & P. 4. c. 10 §. 9.

2 Quarta horæ parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuiset, ac si quos nondum surrexisse comperiat, Superiori nunciet.

3 Post aliam quartam horæ partem ad orationem pulsabit, ita vt ab excitatione ad orationis vsque initium, semihora intercedat: absoluto vero tempore orationi deputato, finis signum dabit.

4 Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut visitare debet, eos à Superiore petet, quos seruare easdem regulas curabit: si qui autem debiles, aut valetudinarij erūt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.

5 Si quem videret communem illam regulam minus obseruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur: Superiorem monebit.

REGVLAE INFIRMARII

P.3.c.2. lit.G. 1 CVram habeat infirmorum, quorum ægritudo simulatque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

P. 3. c. 2.lit.G. 2 Cum quis in morbum inciderit, à Superiore intelligat, num statim Medicus vocãdus sit, qui vnus ordinarie esse debet, nisi ingrauescente morbo, aut in quibusdam alijs casibus, alio Medico opus esse Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiset, adsit ipse.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda sunt, & opportune emantur, & bona sint, & bene præparata ministrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula sint valde munda; lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi alijs decumbentes oblectet.

5 Aegrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus à medico probatis, sed verbis etiam spiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in spiritu possint.

6 Intelligat à Superiore, quos ex nostris ad ęgrotos inuisendos, ac recreandos accersere debeat; caueat autem, ne dum infirmis placere studet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione possit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantiũ vsui necessaria sunt, habere ipse debet, nisi Pharmacopola domi sit, & in loco cõuenięti ea custodire, & sępi

reuisere,

reuifere, vt incorrupta conferuẽtur;& quãdo opus fuerit, vt de nouo fuo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ a Medico præfcribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obferuet temporum præfixorum, quibus prandiũ, cœnam, fyrupum, ceteraque medicaméta det, omnia fcripto excipiens, quæ Medicus præfcripferit. P. 3. c. 2 lit. G.

9 Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiãt, & deferãt; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempeftiue præbeat.

10 Si morbus fit contagiofus, fupellex feparari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualefcentes è lecto furgere non permittat, priufquã id medicus conceſſerit, & operã det, vt ea conualefcentibus præbeantur, quæ medicus præfcripferit, quoad Superiori fatis vifum fuerit.

12 Patienter, & cum Caritate tum ipfe, tum focij eius ferant moleftias, & difficultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere folent. Quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita minifteria ægrotis defint; ita etiam animaduertere, ne nimię vigiliæ, immoderatique labores, aut morbi contagio vel propriæ ipfius, vel fociorum faluti noceant.

13 Cum grauitas morbi id poftulauerit, Superiorẽ certiorẽ reddat, vt ægrotus, antequã iudicij vfu priuetur, omnia Sacraméta accipiat: qđ fi ęgrotus, diu licet, fine periculo decumbat, curet vt octauo quoq; die pro more Societatis cõmunicet; ne huiufmodi P. 6. c. 4 §. 1.

iusmodi spirituali fructu, & consolatione priuetur, nisi aliqua ratio iudicio Superioris impediat.

P.6.c.4 §.2. 14 Ingrauescente morbo Superiorē admoneat; vt orationibus omnium domesticorum valde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem videret; & vt morienti quo plures poterunt, ex nostris adsint, qui cum animosiorem reddant, iisque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient, ac cum primum vita functus fuerit, Aedituum admoneat.

Part.6. c.4 §.3. lit. B. 15 Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorē vitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more præparētur, & vt spatio diei naturalis decenter teneantur; nisi ratione mali odoris anteuerti posse hoc tempus Superiori videretur.

16 Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, Præfecti munere ipse fungatur.

REGV-

REGVLAE IANITORIS

1 NOmina omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, vbi notis quibusdam illi designabuntur, qui egrediuntur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. * Pa. 3. c. 1. §. 3

2 Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, vt cum in mesa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

3 Litteras omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas esse acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domestici litteras, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingressis dicat, vt illic expectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5 Festinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam venientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit, modeste intelligat, quis sit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris, significare possit.

7 Talem cum omnibus cōuersandi modum teneat, vt discretione, modestia, & spiritualibus verbis

bis ſingulos ædificatos, & contentos a ſe dimittere ſtudeat.

8 Cum externi aliquem e noſtris alloqui volẽt, Superiorem adibit, qui ſi ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locũ colloquijs deſtinatum eos remittet.

9 De eleemoſynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiuſque ordinem ſequatur; & ſi alicuius momenti ſint, Procuratorẽ certiorem faciat.

10 Si quando Prælati, aut Magnates domum intrarint, curet ſi commode poſſit: vt Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorẽ ipſe accerſit.

11 Cum pauperes eleemoſynæ cauſa ad ianuam accedunt, benigne reſpondeat, & ſedulo quærat quidnam eis erogari poſſit iuxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate diſtribuat.

12 Mulieres, ſi quando ad oſtium accedunt, paucis verbis dimittat, aut ſi pluribus opus eſſe videretur, in Eccleſiam eas mittat ad Aedituum, vbi reſponderi ipſis poterit.

13 Obſerata ſemper ianua ſit, clauiſque in porta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda ſeruet, & vt iuxta ianuam omnes ſummiſſa voce loquantur, curet.

14 Portas domus ante noctem claudat, exinde vero eas nullius cauſa aperiat, niſi de Præpoſiti vel Rectoris expreſſa licentia: & antequam cubitum eat, claues eidem tradens, ſi quis foris maneat, illi renunciabit.

15 Nihil

15 Nihil custodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingredietur, signū dabit campana; vt Minister, & ceteri qui debent, adesse possint.

17 In Collegijs, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campana dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.

REGV-

riori dicat, eiusque ordinem exequatur, eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit.* Coadiutores autem temporales sottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuiori vtantur. * Can. 23. Cög. 1.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentiũ conuenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

9 Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectori, Præfecto, Coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominica vero die mane ex ijsdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Aestiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoq; die; hyberno vero post tres hebdomadas distribuat, vbi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGVLAE EMPTORIS.

1 Diligens sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum vsum Superioris arbitrio, domum comportanda sunt, eaque tempestiue Dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo precio poterit, licet longius sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, à Ministro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, discretione, ac modestia ædificare, & quatenus eius officium decet, religiosis verbis in spiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

1 IN rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur, & quanuis communiter equalitatem inter omnes seruare debet; habeat tamē infirmorum, & cōualescentium rationem; prout ei fuerit præscriptum.

2 Vinum in mēsa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur.

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus iuxta ordinem Superioris, vsui esse possint.

4 Curam habeat conseruandi res ad victum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur: quod si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Vt autem hæc melius obseruet, visitet sæpe Penum, & alia loca, vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumantur cibi, qui domi recōduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus est, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

1 Curet refectorium, & quæ eius vsibus seruiunt, omnia esse quam mundissima.

2 Nequa manibus abluendis, aut mãtilia extergendis desint, aduertat; horum autem (quæ bis in hebdomada saltem mutabuntur) alia Sacerdotibus; alia non Sacerdotibus destinata erunt.

3 Mantilia singulis saltem hebdomadis semel, mappæ vero quæ singulis singulæ seruient, bis mūdæ ponentur: omnia autem lintea numerato, & accipiat, & reddat.

4 Curet, ne vasa, & cetera in refectorio necessaria desint, & vt quam maxime munda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam: sed ante primū pulsum, (qui quarta parte horæ secundū pcedat) à Coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensæ rebus necessarijs paratæ esse debent, cum campana signum primo dabitur: quæ autē ad potum pertinent, circa secūdum signum apponantur; & aquæ, ac vini vasa supra orbes collocentur.

8 Sit certus locus ijs, qui curę Infirmarij subsunt, quibus nihil, nisi quod ab eo præscriptum erit, apponat: seruet autem cum omnibus æqualitatē, nisi se-

si secus necessitatis causa esset à Superiore monitus, sine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam ulli concedet.

9 Priusquam è mensa surgatur, inferantur orbes aliquot in mensam, ut quisque locum suum mundet; quam primum vero pro secunda præparata omnia habuerit, signum campana dabit: prouidebitque, ne desint, qui ministrare debent.

10 Quæ ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quē id ex officio pertinet, siue Coquus is, siue Dispensator sit.

11 Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quā extra vescūtur, in quadā tabula habeat, & eos qui cibum cepere, notabit; ut intelligat, qui nam supersint; & Coquum, qui portiones distribuit, cōmonefaciet.

12 Mensis expeditis mantilia plicentur, uerratur que refectorium: & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit, ipse Superiori significabit.

13 Habeat à Ministro catalogū in quo scriptū sit, quinam, & quibus diebus in prima, & secunda mēsa ministraturi sint; eumq; ordinē seruet. Intelligat etiā sabbato quinā per hebdomadā sequentē in refectorio legere debeāt; eosq; faciat certiores.

14 Catalogum habeat rerum, quę in refectorio seruiunt: ut cum ratio ab eo requiretur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.

15 Ad finē recreationis, quæ una hora post primam mensam, altera post secundam à prandio, & à cęna durare debet, distincta signa cāpana dabit.

REGVLAE COQVI.

1 IN ijs omnibus, quę ad suum munus pertinent, munditiam seruet ipse, & ab alijs seruandam curet; detque operam, vt omnia recte, & opportune parentur, ea præsertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2 Carnes, pisces, & alia, quæ ad mensam portanda sunt, dum secat, & distribuit, digitis minime cõtrectet, sed fuscinula, aut cultello ad eã rẽ vtatur.

3 Semihora, aut saltẽ quarta horæ parte, ante quã in mẽsa sit sedendũ, præparati cibi oẽs esse debẽt.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum, ordinem a Superiore datum sequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminẽ sinet, neq; ipse faciet sine Superioris facultate.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarũ est vsus in coquina, quas ipse seruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura quam necessaria sint, ligna comburantur. Hanc similiter diligentiã in rebus quas cõsumit, adhibebit, ne quid nõ necessariũ insumatur; vt religiosam paupertatẽ decet.

8 Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit memor paupertatis; ut & domesticis, & externis pauperibus usui esse possint, iuxta ordinem Superioris.

9 Si quem haberet adiutorem, curet, ut cũ uerbo, & exemplo suo ædificet, præsertim Nouitios.

REGVLAE EXCITATORIS.

MEdia saltem horæ parte ante ceteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens, cunctos excitet; quod vt certius, & melius præstare possit, horologium excitatorium à Superiore habeat. P. 3. c. 1 §. 1. & lit. E & p. 4. c. 10 §. 9.

2 Quarta horæ parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuiset, ac si quos nondum surrexisse comperiat, Superiori nunciet.

3 Post aliam quartam horæ partem ad orationem pulsabit, ita vt ab excitatione ad orationis vsque initium, semihora intercedat: absoluto vero tempore orationi deputato, finis signum dabit.

4 Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut visitare debet, eos à Superiore petet, quos seruare easdem regulas curabit: si qui autem debiles, aut valetudinarij erut, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.

5 Si quem videret communem illam regulam minus obseruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur: Superiorem monebit.

REGVLAE NOCTV CVBICVLA VISITANTIS.

a P. 4. c. 10. §. 9. * P. 3. c. 2. §. 2.

1 HOra à Superiore præſcripta ad nocturnum conſcientiæ examen pulſabit; * tranſactoque quadrante, ſignum dabit ad cubandum.

2 Elapſa quarta horæ parte à cubandi ſigno, ſingula cubicula adibit, & an omnes ad lectum ſe receperint, ac lucernas extinxerint, videbit: ſi quos inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit.

DE OBEDIENTIAE VIRTVTE, EPISTOLA N. P. IGNATII.

IGNATIVS LOIOLA FRATRIBVS Societatis IESV, qui sunt in Lusitania gratiam, & amorem Christi Domini sempiternum.

Magnam animi voluptatem capio, fratres in Christo carissimi, cum affertur ad me, quàm acri studio conatuque ad summam virtutis, ac diuini obsequij perfectionem enitamini ꝙ beneficio illius, qui uos, ut ad hoc vitæ institutum uocauit, sic in eodem pro sua clementiá retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perueniunt. I

Atq; ego sane, cũ uos omnibus donis ornamentisq; spiritualibus perfectos, tum uero (quod alias ex me cognouistis) in primis Obedientiæ uirtute præstãtissimos esse cupio: idq; non solũ ob eximia quædã, ac singularia eius bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum litterarum testimonijs, atque exẽplis in testamento æque nouo, ac ueteri comprobantur; sed etiã quod (ut est apud sanctũ Gregoriũ) Obedientia sola uirtus est, quæ uirtutes ceteras menti inserit, insertasq; custodit. Hæc dum florue- II.

Lib. 35. Moral. c. 10.

floruerit, florebunt proculdubio reliquæ, edentq; Fructus, quales & ego in animis vestris exopto, & suo iure postulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientię scelere afflictum ac perditum, alterius ipsemet Obedientia reparauit, Factus obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis supra iti

Ad Philipp. 2.

III. Ab alijs religiosis ordinibus facilius patiamur, superari nos ieiunijs, vigilijs, & cetera victus, cuiusque asperitate, quam suo quique ritu, ac disciplina sancte suscipiunt, vera quidem, ac perfecta Obedientia, abdicationeque voluntatis, atque iudicij maxime velim, fratres carissimi, esse conspicuos, quicunque in hac Societate Deo Domino nostro deseruiunt; eiusdemque Societatis veram, germanamque sobolem hac quasi nota distingui, qui numquam intueantur personā ipsam, cui obediunt, sed in ea Christum Dominum, cuius causa obediunt. Siquidē Superiori, nec si prudentia, bonitate, ceterisve quibuslibet diuinis donis ornatus, instructusque sit, propterea obtemperandum est; sed ob id solum, quod vices gerat Dei, eiusdemq; auctoritate fungatur, qui dicit, Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: nec cōtra siue consilio, aut prudentia minus valeat, quidquam idcirco de Obedientia remittendum, quatenus ille Superior est; quando illius personam refert, cuius sapientia falli non potest; supplebitque ipse, quicquid ministro defuerit, siue probitate, alijsque ornamentis careat; siquidem disertis verbis Christus Dominus cum dixisset, super Cathedrā Moysi sederunt Scribæ, & Pharisæi; protinus

Luk. 10

Matth. 23.

addidit,

adidit, Omnia ergo, quæcūq; dixerint vobis seruate, & facite; secūdū vero opera eorū nolite facere.

IV. Quo circa sedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, vt Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque diuinæ Maiestati reuerentiam, atq; Obedientiam summam cum religione præstare. Quod vobis minus mirum videbitur, si animaduerteritis præceptum esse ab Apostolo, vt Superioribus etiā secularibus, ethnicisque pareamus, vt Christo, ex quo omnis potestas bene instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, Obedite Dominis carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed vt serui Christi facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate seruientes, sicut Domino, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum, ac moderādum alteri tradidit, non solum vt Superiori, sed etiam nominatim vt Christi partes agenti, quo illum loco apud animum suum habere, verum vt hominem, an vt Christi vicarium debeat intueri. Cap. 6. Col. 3.

V. Iam vero illud etiā vobis clare compertū esse, ac in animis vestris penitus insidere vehementer cupio, infimā, & valde imperfectam esse primā illā Obedientiæ formā, quæ mandata dūtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignā, nisi ad alterum gradum ascēdat, qui voluntatē Superioris suam efficit, & cum ea ita concordet, vt non solū in effectu executio appareat, verum etiā in affectu consen-

consensio; sicque idem uelit uterque, idem nolit. Atque propterea in sacris litteris legimus, Melior est Obedientia, quàm uictimæ; siquidem (ut S. Gregorius docet) Per uictimas aliena caro, per Obedientiam uero uoluntas propria mactatur; quæ quidem pars animi, quoniam est adeo præstans, sic fit, ut eius oblatio Domino, ac Creatori nostro per Obedientiam facta, magni sit æstimanda.

1. Regum 15. Lib. 35. Moral. c. 10.

VI. Quanto in errore, quamque periculoso uersantur non dico solum ij, qui in ijs, quæ ad carnem, & sanguinem pertinet, sed illi etiã, qui in rebus alioquin admodum sanctis, ac spiritalibus, ut ieiunijs, precationibus, alijsue quibusuis pietatis operib⁹, fas putant à præscripto Superioris, ac uoluntate discedere. Audiant quod sapiẽter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: Vnũ sane, inquit, atq; idẽ inobedientiæ genus est, uel propter operationis instantiam, uel propter otij desideriũ, senioris uiolare mandatum; tamq; dispendiosũ est pro somno, quã pro uigilantia Monasterij statutã conuellere: tantũ deniq; est Abbatis transire præceptum, ut legas; quantũ si contẽnas, ut dormias. Sancta fuit actio Marthæ, sancta contẽplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirũ oportuit fieri in Bethania, quam uocẽ domũ Obedientiæ interpretantur, ut ea re, quemadmodũ ait S. Bernardus, nobis significare uoluisse Dominus uideat, nec studiũ bonæ actionis, nec otiũ sanctæ contẽplationis, nec lacrymã pænitẽtis, extra Be-

Col. 4. cap. 20.

In Ser. ad mi-litem pl. c. 13

Bethaniam illi accepta esse potuisse.

Quo circa voluntates vestras, fratres carissimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite: libertatem Conditori vestro, quam vobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicate. Nolite exiguum vestri liberi arbitrij fructum putare, quod liceat vobis illud à quo id accepistis, eidem per Obedientiam plene reddere. Quod cum facitis, non modo non perditis ipsum, verumetiam augetis, atque perficitis; quippe qui vestras omnes voluntates certissima rectitudinis regula moderamini uoluntate diuina, quam videlicet interpretatur is, qui vobis Dei nomine præsidet. VII.

Itaque diligenter illud etiam cauendum est, ne Superioris vllo vnquam tempore voluntatē (quā ducere pro diuina debetis) ad vestrā detorquere nitamini: id enim esset non vestram diuinæ conformare, sed diuinam vestræ voluntatis norma regere velle, eiusdē diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quā magnus est error, & quidē eorū, quos amor sui obcæcauit, obedietes existimare se se, cū Superiorē ad id, quod ipsimet volunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctū Bernardum in hac re præclare exercitatū audite: Quisquis inquit, vel aperte, vel occulte satagit, vt quod habet in volūtate, hoc ei spiritualis pater iniungat; ipse se sedūcit, si forte sibi quasi de obediētia blādiatur; neq; enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cū ita sint, quisquis ad Obediētiæ virtutē velit peruenire, oportet ad hūc secūdū Obe- VIII.

In Ser. de tribus ordin. eccle. ad Patres in capitulo.

dientiæ

dientiæ gradum ascendat, vt Superioris non solum iussa exequatur, sed etiam eius volũtatem suam faciat, seu potius suam exuat, vt diuinam à Superiore expositam induat.

IX. Qui vero se totum penitus immolare vult Deo, præter volũtatẽ, intelligentiã quoque, qui tertius, & sũmus est gradus Obediẽtiæ, offerat necesse est, vt nõ solũ idẽ velit, sed etiã vt idẽ sentiat, quod Superior, eiusq; iudicio subijciat suum, quoad potest deuota voluntas intelligentiã inflectere. Quę vis animi tametsi nõ ea, qua voluntas pollet, libertate prædita est, atque ipsa natura fertur eius assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamẽ multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis euidentia vim illi non infert, potest voluntatis põdere in hãc potius quã in illã partẽ inclinari. Quę res cum incidunt, debet quisquis obedientiã profitetur, inclinare sese in sentẽtiã Superioris. Etenim cum Obedientia sit quoddam holocaustũ, quo totus homo sine vlla prorsus immmutione Cõditori suo, ac Domino per manus ministrorũ in caritatis igne immolatur; cumq; sit eadẽ renunciatio quædã integra, per quã omni suo iure spõte decedit religiosus, vt diuinæ prouidentiæ Superioris ductũ gubernandũ, ac possidendũ vltro sese addicat, ac mancipet; negari nõ potest, quin obediẽtia cõprehendat non solum executionem, vt imperata quis faciat, & voluntatẽ, vt libẽter faciat, sed etiam iudiciũ, vt quęcunq; Superior mãdat, ac sentit, eadẽ inferiori & recta, & vera esse videãtur, quatenus, vt dixi, vi sua potest volũtas intelligentiã flectere.

Vtinam

Vtinam hanc mentis, & iudicij Obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, vt grata Deo est, ac omnibus, qui in religione viuunt, necessaria. Nam vt in corporibus, globisque cælestibus, vt alius alium afficiat, moueatque, requiritur, vt certa quadam conuenientia & ordine inferior orbis superiori subijciatur: sic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per Obedientiã fit, oportet, vt is, qui ab alterius nutu pendet subseruiat, & obsecundet, vt virtus ab imperante ad eum deriuetur, & influat. Hæc autem obtemperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi voluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris voluntate, ac iudicio congruat. X

Iam vero si finis, & causa Obedientiæ spectatur, quemadmodum voluntas, ita & iudicium in eo, quod nobis conuenit, decipi potest: ergo sicuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate coniungitur; sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda est. Ne innitaris prudentiæ tuæ, sacræ litteræ monent: atque in rebus etiam humanis censent sapientes, vere prudentis esse, sua ipsius prudentia minime fidere; præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato fere boni iudices esse non possunt. Quod si in rebus nostris, alterius etiam non Superioris iudicium, atq; consilium nostro anteponendum est, quanto magis ipsius Superioris, cui nos, vt Dei uicē gerenti, ac diuinæ uoluntatis interpreti moderãdos tradidimus? In causis uero, personisq; spiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio XI

Prouerbio. c. 3

est ne-

est necessaria, quo grauius est spiritalis viæ periculum, cùm sine frenis consilij discretionisve in ea decurritur. Qua de re commode Cassianus in Col- Coll. 2 cap. 11. latione Abbatis Mosi ait, Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem; quam cum eum neglectis consilijs seniorum, suo iudicio persuaserit, definitionique confidere.

XII Præterea, nisi hęc Obediētia iudicij existat, fieri nō potest, vt vel cōsensus voluntatis, vel executio talis sit, qualē esse oportet: natura enim ita comparatum est, vt animi nostri vires, quæ appetitiuæ dicuntur, sequantur apprehensiuas; & nisi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo tēporis spatio obediat per communem illam apprehensionē, qua censetur, perperam etiā præcipienti parēdum esse; certe id stabile, ac fixum esse non potest: atq; ita perseuerantia deficit, vel saltē Obedientię perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediēdo consistit: nō enim ibi potest esse alacritas, ac diligētia, vbi est animorum, sententiarumq; dissensio: perit etiam exequendi studium, & celeritas, cū ambigitur, expediat nec ne, facere quod iubemur: perit celebris illa Obedientiæ cæcæ simplicitas, cum apud nos ipsos in quæstionē vocamus, rectène pręcipiatur, an secus; atq; etiam fortasse damnamus Superiorem, quod ea mādet, quæ nobis non ita iucunda sunt: perit humilitas, quoniam etsi ex altera parte parem9, ex altera tamē nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit de-

rit denique (vt summatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas: succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque vitia nō sane leuia, quibus Obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait; Hæc si moleste cœperis sustinere; si diiudicare Prælatum, si murmurare in corde; etiam si exterius impleas, quod iubetur, non est hæc virtus patientiæ, sed velamentum malitiæ. Quod si pax, & tranquillitas animi quæritur, certe hac non fruetur is, qui habet intra sese causam perturbationis, atque tumultus, dissensionem videlicet iudicij proprij ab Obedientiæ lege.

Ser. 3. de Circuncisione.

XIII Atque iccirco, tuendæ concordiæ causa, quæ Societatis omnis est vinculum, tantopere hortatur Apostolus, vt id ipsum omnes sapiant, & dicant; nimirum vt consentientibus & iudicijs & voluntatibus, mutuo foueantur, & conseruentur. Iam si vnum eundemque oportet esse membrorum sensum, & capitis; facile cernitur, vtrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atq; ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet, Obedientia iudicij quam sit necessaria.

Ad Ro. 15. & 1. Cor. 1. & 2. Cor. 13 & ad Phil. 2.

XIV Quā vero sit eadē ipsa perfecta, grataq; Domino, inde primum ostenditur, quod per eā præstantissima pars hominis, ac pretiosissima Domino cōsecratur: deinde quod Obediens ita fit holocaustū viuum, gratumq; Maiestati diuinæ, cum nihil sui met omnino retineat: postremo quod magna est

huius certaminis difficultas; frangit enim sese Dei causa Obediēs ipsemet, resistitq; naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendā, sequendamq; sententiā. Ex his igitur rebus efficitur, vt Obedientia, tametsi proprie voluntatē perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptā, ac paratam; nihilominus ad intelligentiā quoque ipsam, vt diximus, pertinere debeat, eamq; inducere ad sentiendum id ipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, & intelligētię ad executionem celerē, atq; integram veniamus.

XV Videor mihi vos, fratres carissimi, audire dicentes, de virtutis quidem huiusce necessitate iam nō ambigere, illud vero, vt cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quęstioni cum sancto Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus: modo non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo; non vtique deerit Deo benignitas ad vos adiuuandos, vt quæ sibi promisistis, ea præstare possitis, animo non solum æquo, sed etiam libenti.

Ser. 5. de Epiphania.

XVI Pręterea vobis tria nominatim ꝓpono, quæ ad Obedientiam iudicij comparandā multum iuuāt. Primum illud est, vt quemadmodū initio dixi, nō intueamini in persona Superioris hominē obnoxiū erroribus, atque miserijs; sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita qui nec decipi potest, nec vos vult ipse decipere. Et quoniā conscij vobismet estis, vos Dei amore iu-

re jugum Obedientiæ ſubijſſe, vt in Superioris voluntate ſequenda, voluntatem diuinam certius ſe quereminí; nolite dubitare, quin pergat fideliſſima Domini caritas, eorum miniſterio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem, ac iuſſa nō ſecus ac Chriſti vocem excipite: ſi quidem Apoſtolus etiam in hāc ſententiam ſcribens ad Coloſ- Cap. 3. ſenſes, cum ad obtemperandum Præpoſitis ſubditos adhortatur, ait, Quodcunque facitis ex animo operamini ſicut Domino, & non hominibus; ſcientes, quod à Domino accipietis retributionem hæreditatis, Domino Chriſto ſeruite. Sanctus vero Bernardus, Siue Deus (inquit) ſiue homo uicarius In tra. de præcepto. & diſpenſat. fere initio. Dei mandatum quodcumque tradiderit pari profecto obſequendum eſt cura, pari reuerentia deferendū; vbi tamen Deo contraria non præcipit homo. Atq; ita, ſi non hominem externis oculis, ſed Deū inſpexeritis internis, haud ſane graue fuerit vobis uolūtates ueſtras, atq; iudicia cōformare ad eā regulā actionū ueſtrarū, quā ipſimet elegiſtis.

XVII. Altera eſt ratio, vt quod Superior mandat, uel ſentit, defendere ſemper apud animos ueſtros ſtudioſe nitamini, improbare autem nequaquam. atque ad eam ipſam rē proderit bene animatos, affectoſque eſſe ad id omne, quod ipſe iuſſerit: ſic enim fiet, non ſolum ut ſine moleſtia, ſed etiam ut Serm. 4. de ieiunio ſeptimi mēſis. cum uoluptate, lætitiaque pareatis, nā (ut eſt apud Sanctum Leonem) non dura ibi neceſſitate ſeruitur, ubi diligitur quod iubetur.

XVIII Poſtrema ſubijciendi iudicij ratio eſt cum facilior,

lior, tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita; vt statuatis vobiscum ipsi, quicquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptũ esse, & voluntatem: atque vt ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo assensuq; vestro statim incumbitis; sic ad ea facienda, quæcũmquæ Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parẽdi cupidæ sine vlla prorsus disquisitione ferami-
Gene. 22. ni. Sic egisse credẽdus est Abraham, filiũ Isaac immolare iussus: sic noui Testamenti tempore aliqui è sanctis Patribus ijs, quos cõmemorat Cassianus,
Lib. 4. c. 24. & 26. vt Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, nõ reputabat vtile ne esset, â inutile: vt cum aridum lignum tanto, ac tã diuturno labore per ãnum irrigauit: nec vtrum fieri posset; nec ne; vt cũ conatus est tam ex animo ingẽs saxum solus dimouere loco, quod ne multi quidem simul homines impellere potuissent. Quod Obedientiæ genus ipsis interdum miraculis diuinitus comprobatum videmus. Nam (vt alios taceam, quos ipsi non ignoratis)
Grego. 2. dial. c. 7. Maurus sancti Benedicti discipulus, mandato Superioris lacum ingressus, nec mersus est: alius
In vitis Patrũ 2. p. li. de obedien. quidam à Superiore iussus, leænam ad se ducere, illam cepit, atque perduxit. Est igitur hæc ratio subijciendi proprij iudicij, ac sine vlla quæstione sanciendi, & collaudandi apud se quodcumq; Superior iusserit, non solum sanctis viris visitata, sed etiam perfectæ Obedientiæ studiosis imitãda omnibus in rebus, quæ cum peccato manifesto coniunctæ non sunt.

XIX. Nec tamẽ iccirco vetamini, si quid forte vobis

occurrat à Superioris ſententia diuerſum, idq; vobis (conſulto ſuppliciter Domino) exponendum videatur, quominus id ad Superiorem referre poſſitis. Verum in hac re, ne vos amor veſtri iudicium quę decipiat, illa cautio eſt adhibenda, vt animo ſitis, & ante, & poſt relationem æquiſſimo, non ſolum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel ſuſcipiendam, vel deponendam; ſed etiam ad approbandum, rectiuſque putandum quicquid Superiori placuerit.

Atque hæc quæ de Obedientia diximus, atq; priuatis erga proximos Superiores, atq; Rectoribus, Præpoſitiſque localibus erga Prouinciales; Prouincialibus erga Generalem; Generali denique erga illum, quem Deus ipſi præfecit, nempe ſuum in terris Vicarium obſeruanda ſunt; ſic, vt & ordinũ perfecta diſtinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas; ſine qua nec Societatis noſtræ, nec alterius cuiuſlibet Sodalitij poſſet recta gubernatio cõſeruari. Nimirũ hoc modo prouidentia illa diuina diſponit oĩa ſuauiter, infima per media; media per ſumma, ſuos ad fines cũcta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius Hierarchię ad aliã ſubordinata ſeries; hinc & cęleſtium, & aliorum omniũ, quæ ciẽtur, corporum certis locis, ac ſedibus inter ſeſe apta connexio, quorum conuerſiones, ac motus ab vno mouẽte ſupremo gradatim omnes vſq; ad infimos rite proueniunt. Idẽ in terris, cũ in omni ciuitate bonis inſtituta legibus, tũ vero in Hierarchia Eccleſiaſtica cernitur, cuius omnia mẽbra, & functiones ab vno generali CHRISTI Do-

XX.

Sap. 8.

mini nostri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio custoditur, eò rectior est gubernatio, & melior, contra uero huius ordinis negligentia, quam grauia incommoda multis hominum Societatibus importentur, nemo non uidet. atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc uirtutem exerceri, uigereque per cupio, quasi in ea Societatis nostræ bonum, ac salus uniuersa consistat.

XXI. Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est, ibidē terminetur epistola; vos ego per Christum Dominū Nostrum obtestor, qui sese nobis non modo præceptorem, sed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, vt ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ victoriæ appetentes, atque auidi, vosmetipsos superare, idest excelsiorem, & difficiliorem animi partem, voluntatem dico, atque iudicium expugnare, & subijcere studeatis: quò Dei Domini Nostri solida ueraque cognitio, atque amor uestros ad se animos penitus trahat; totoque uitæ huius, et quasi peregrinationis curriculo usque eò gubernet, ac regat, dum uos demum aliosque complures, uestra opera exemploque adiutos, ad ultimum & felicissimum finē, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precibus me ualde commendo.

Romæ vij. Kal. Aprilis. M D L I I I.

FINIS.

INDEX REGVLARVM.

Preter paucula, quę lector facile corriget, hęc etiam irrepserunt, quę sic corrige.

Pagina	Regula	
8	22	ratione sciant, lege rationes sciant.
10	31	in citatione deest P.
18	1	lege c.4.§.3 & 4.in margine.
30	27	lege P 4 c.6.
34	47	ante si aliquis, adde &.
35	52	in prima citatione lege §.4.& 16. Item priorem stellam transpone ad illud, quo etiam.
ead.	54	§.41.& p.8.&c.lege §.4.& p.8.c.1.§.8. lit.K.
36	56	post facultatibus, adde superioribus.
38	66	c.1.§.1.lege c.1.§.11.
38	67	in marg.Cong.41.lege Cong.4. Item c.4.§.6.lege c.4.§.16.
39	lin.3	seruentur, lege seruetur.
ead.	71	stella transponatur ad & doctrinam.
ead.	72	Can 10 Cong.2.lege Can.20.Cong.2.
ead.	ibid.	deest stella in citatione illa P.5.c.3.§.4.
44	97	c.10.§.20 lege c.10.§.10.
46	lin.2	modestia, legatur molestia.
ead.	104	ante admittendis adde de.
47	108	tota citatio deleatur, & ponatur hæc P.7.c.2. §.2.& Can.28.Cong.2.
51	129	post partium, adde domus.
55	lin.3	ante Superioribus adde suis.
63	20	in marg.ante p.10.lit.B.adde &.
ead.	22	in marg.ante §.1.adde c.1.
64	27	in citatione c.7.lege c.1.
ead.	28	in citatione P.5. lege P.3.
69	50	omnes ij vacent, lege omnes ijs vacent.
71	63	quæ medicus, lege quod medicus.
77	10	in marg.& p.6.lege & p.9.
79	19	in marg.ante p. 10.adde &.
80	21	in marg.ante In proœm.adde &.
82	31	Si ieiunet, legatur si quis ieiunet.
83	38	stellam primæ citationis pone in secunda eiusdem

		dem regulæ.
107	38	c.2.§.16.in marg.legatur, c.4.§.16.
109	45	in citatione c,2. lege c. 1.
112	lin. 2	in citatione §.41.legatur. §.4.
115	76	in marg.c.1.2.§.20.dele illud 2.
131	12	c, 1.3.lege c. 2.3.
144	8	agat,lege agant .
155	11	P.8.legatur P. 4.
182	10	& p.2. legatur & p.1.
187	12	Can.27.lege Can.25.
188	21	contineantur,legatur contineatur.